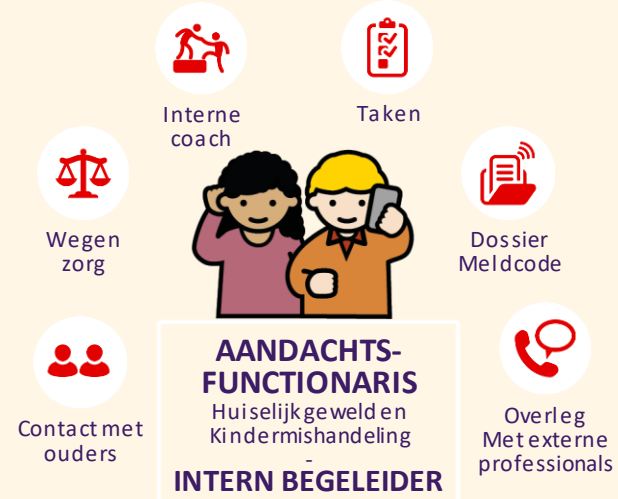
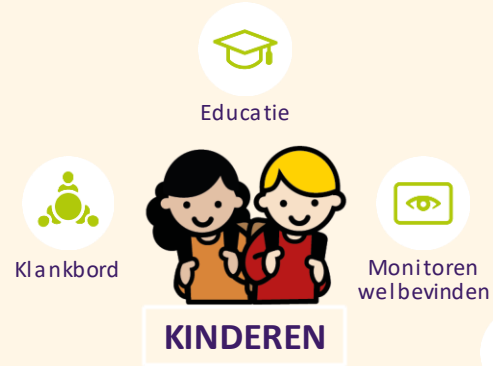

Sociale Veiligheid

in onderwijs en kinderopvang

SYSTEEMAANPAK

BESTUUR

BELEID EN REGELS

MELDCODE

WERKWIJZE VEILIG THUIS

DOORONTWIKKELING

PROTOCOLLEN

MEER INFORMATIE EN CONTACT

KINDEREN

Educatie

Educatie

Elk kind leert normen en waarden door opvoeding, ervaring en door educatie. Sophia Scholen werkt actief aan het bevorderen van sociale veiligheid door samenwerking met ouders, professionele opvoeding en educatie. Vanuit de kernwaarden, gedragsregels en educatie over sociale en seksuele ontwikkeling en burgerschap vormen leerlingen een beeld van de wereld waarin we samenleven. Aan sociale veiligheid werken we samen, waardoor leerlingen zich ontwikkelen tot volwassenen met eigenwaarde en respect voor verschillen en waarden die onze samenleving rijk is. Om lijn te brengen in hoe we kinderen deze zaken leren geven we structureel en planmatig lessen over de volgende onderwerpen:

Lessen sociaal-emotionele ontwikkeling

We geven structureel les over sociaal-emotionele ontwikkeling, middels een methode, welke beschreven staat in de schoolgids en op de website van de school. Elke maand worden minimaal drie lessen van ongeveer een uur gegeven over dit onderwerp.

Lessen relaties en seksualiteit

We geven structureel les uit de effectieve methode 'Kriebels in je buik'. Dit betekent dat minimaal elke maand een les (van ongeveer een uur) over het onderwerp wordt gegeven, waarbij lichamelijke

ontwikkeling en zelfbeeld, voortplanting en gezinsvorming, sociaal-emotionele ontwikkeling en seksuele weerbaarheid aan bod komen.

Burgerschapsvorming

Op de scholen is een structureel aanbod voor burgerschapsvorming. De wijze waarop de school hieraan vorm geeft is beschreven in het schoolplan en op de website van de school. Burgerschapsonderwijs krijgt onder andere vorm tijdens de lessen wereldoriëntatie, lessen en projecten rondom culturele en religieuze vorming en sociale projecten. Hierbij is er structureel aandacht voor verschillen, cultuur en religieuze stromingen, diversiteit in afkomst en geaardheid, discriminatie, rouw, polarisatie en radicalisering.

KINDEREN

Klankbord

Klankbord

Leerlingen zijn het klankbord om te zien hoe het gesteld is met de sociale veiligheid binnen de school of in de groep. Er zijn verschillende manieren om leerlingen te betrekken bij het verbeteren van- en praten over het onderwerp welbevinden en sociale veiligheid waarbij zij ervaren dat er naar hen geluisterd wordt. Leerlingen hebben ideeën en meningen over hun plezier op school en hoe het leerrendement vergroot kan worden. Elke Sophia-school vult dit op eigen wijze in. Hierbij staat het volgende doel centraal: leerlingen betrekken bij het welbevinden en sociale veiligheid op school.

Voorbeelden om dit te faciliteren, zijn:

- leerlingenraad;
- klankbordgroep;
- maandelijks bespreken van sociale veiligheid en welbevinden in de groep;
- afnemen van een schoolenquête/ tevredenheidspeilingen;
- gesprekken n.a.v. een gebeurtenis op school/in de groep.

Hoe wij dit op onze school doen is te vinden op de website van onze school, onder het kopje 'sociale veiligheid'.

Leerlingparticipatie bij zorgen rondom welzijn

Naast dat leerlingen preventief betrokken worden bij de sociale veiligheid op school, worden zij ook betrokken op het moment dat schoolprofessionals zorgen hebben over hun welzijn.

Deze zorgen worden actief met de leerling besproken, er wordt naar de visie van de leerling gevraagd en geluisterd. De mening van de leerling telt mee in de beslissingen die gemaakt worden door de schoolprofessional en de leerling wordt hierover geïnformeerd.

Bij vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling wordt de leerling bij het hele proces van de Meldcode (signaleren en bijbehorende beslissingen) betrokken.

KINDEREN

Monitoren
welbevinden

Monitoren welbevinden

Bij het voeren van sociaal veiligheidsbeleid is het essentieel dat school weet hoe het met de beleving van sociale veiligheid en het welbevinden van zowel leerlingen als leerkrachten binnen de school gesteld is. Daarbij is het (vanuit de wet Veiligheid op school en wet Meldcode) een verplichting om leerlingen te monitoren op hun sociale veiligheidsbeleving, sociaal-emotionele ontwikkeling, grensoverschrijdend gedrag en signalen van huiselijk geweld en/of kindermishandeling. Om deze ontwikkeling te volgen maakt de school gebruik van een leerlingvolgsysteem.

De wet Veiligheid op school verplicht de school om jaarlijks de sociale veiligheidsbeleving en het welzijn van leerlingen te monitoren in groep 6 tot en met 8. Dit gebeurt middels een vragenlijst van bijvoorbeeld het leerlingvolgsysteem of Vensters PO. Daarnaast monitort school de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen in groep 1 t/m 8 middels het leerlingvolgsysteem.

De sociale veiligheidsmonitoring bevat drie soorten vragen:

- vragen naar het vóórkomen van incidenten op school;
- vragen over de veiligheidsbeleving van leerlingen;
- vragen over het welbevinden van leerlingen.

De wet verplicht de school om de uitkomsten van de vragenlijsten te analyseren en, indien nodig, aanpassingen op groeps- of schoolniveau door te voeren. Hierbij kan gedacht worden aan het

aanscherpen van toezicht of het opnieuw onder de aandacht brengen van regels. Ook kan per groep bekeken worden of extra lessen, een ouderbijeenkomst of weerbaarheidstraining de veiligheid kan verbeteren.

Het leerlingvolgsysteem werkt vaak ook met vragenlijsten over het welbevinden van leerkrachten. Dit geeft signalering een extra waarde, omdat de uitkomsten van kinderen en leerkrachten vergeleken kunnen worden.

De afgenomen vragenlijsten moeten beschikbaar worden gesteld voor de Onderwijsinspectie. De school moet elk jaar toestemming geven aan de Onderwijsinspectie om deze vragenlijst in te kunnen zien.

ouders

Leerkracht als partner

Leerkracht als partner

Ouders zijn de primaire opvoeders. Daarbij zijn ze hoofdverantwoordelijk om hun kind(eren) gezonde normen en waarden op sociaal gebied mee te geven. Tegelijkertijd worden kinderen ook opgevoed door leerkrachten. Een goede samenwerking tussen school en ouders zorgt voor draagvlak en betrokkenheid van ouders omtrent sociale veiligheid en duidelijkheid over onderlinge verwachtingen omtrent het onderwerp. Hiernaast geeft dit leerlingen het gevoel dat opvoedingsnormen overeenkomen wat het sociaal gezonde gedrag en de gehele ervaren sociale veiligheid van de leerling bevordert.

Opvoeding is een doorlopend onderwerp van gesprek waarbij school en ouders samen onderzoeken waar kansen liggen voor doorontwikkeling. Deze dialoog vindt ook daadwerkelijk plaats in de praktijk, bijvoorbeeld bij de opstart van het nieuwe jaar of tijdens voortgangsgesprekken. Ook bij problemen in de groepen werken ouders en de school actief samen om de veiligheid te herstellen. Hierbij hanteert de school de 'richtlijn ongewenst en grensoverschrijdend gedrag.'

Door intensief met ouders samen te werken wordt het effect verhoogd en komt school dichtbij de doelstellingen om een sociaal veilige school te zijn. Daarbij zijn ouders ook een belangrijke partij die signaleert wat er in en om de school gebeurt. Leerlingen vertellen thuis soms over zaken die op school gebeurd

zijn, zonder dat de leerkrachten dit hebben bemerkt. Goed contact tussen de school en ouders stimuleert ouders om actief afstemming te zoeken.

Omgekeerd kan de school in deze benadering ook actief samenwerking zoeken. Signalen worden op korte termijn professioneel en objectief besproken en ouders weten hoe de school met signalen en zorgen omgaat.

Bovenstaande ontstaat door de opvoedrelatie met alle ouders te onderhouden, waarbij uitgangspunt is dat ouders en leerkrachten elkaar waarderen en als ervaringsdeskundige beschouwen, met betrekking tot elke specifieke leerling. Daarmee vullen kennis en ervaring elkaar voortdurend aan, waardoor opvoeding en ontwikkeling geoptimaliseerd worden.

ouders

(G)MR

(G)MR

Sociale veiligheid wordt beïnvloed door alle partijen die in en om een school aanwezig zijn. Naast leerkrachten en leerlingen zijn ouders belangrijke beïnvloeders van sociale veiligheid. Voor de school is het daarom van belang dat ouders en leerkrachten samenwerken. Ouders dienen geïnformeerd te worden, mee te kunnen denken en kennis te kunnen vergaren over sociale veiligheid.

Lokale medezeggenschapsraad

Meedenken kan in het onderwijs vanuit de medezeggenschapsraad (MR). De MR is een wettelijk rechtsorgaan. De MR adviseert de school en heeft instemmings- en adviesrecht betreffende schoolbeleid en -organisatie. Ze streven na bij te dragen aan een goed functionerende school. Het is daarom wenselijk om de MR inhoudelijk te betrekken bij de voortgang en ontwikkeling van het sociaal veiligheidsbeleid. Bovendien kan de MR een belangrijke rol spelen bij de borging van het beleid, door jaarlijks te informeren naar de stand van zaken, trends en (door)ontwikkelingen en het gemonitorde welbevinden onder leerlingen, leerkrachten en door naar de kennis over en ervaren sociale veiligheid te vragen in het oudertevredenheidsonderzoek.

Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad

Medezeggenschapsraden van verschillende scholen werken ook bestuurlijk samen middels een gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR). Vaak draagt de GMR zorg voor zaken die alle scholen overstijgen en die daarmee bestuurlijke verantwoordelijkheid zijn. Aan dit overstijgende orgaan neemt doorgaans van elke school minstens één MR-lid deel.

De GMR heeft inspraak betreffende het sociaal veiligheidsbeleid. Zij bevraagt het bestuur naar de aanleiding, werkwijze en beoogd effect, alvorens hiermee in te stemmen. Ook kan zij het effect bestuurlijk toetsen om te komen tot adviezen omtrent verbetering of doorontwikkeling.

** Voor meer informatie betreffende de wettelijke kaders omtrent de (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad verwijzen wij door naar artikel 10 tot en met 16 van de Wet medezeggenschap op Scholen (WMS)*

<http://wetten.overheid.nl/BWBR0020685/2015-08-01#Hoofdstuk3>

(EXTERN) VERTROUWENS- PERSOON

Taken

Taken vertrouwenspersoon

De contactgegevens zijn te vinden onder '[meer informatie en contact](#)'.

Interne vertrouwenspersoon

De vertrouwenspersoon is een medewerker die oog heeft voor sociale onveiligheid ((seksueel) grensoverschrijdend gedrag, pesten en intimidatie, discriminatie, (kinder)mishandeling, (huiselijk) geweld, aanranding en/of verkrachting) binnen de school. Deze gedragingen kunnen van toepassing zijn op leerkrachten, ouders en leerlingen.

Onze vertrouwenspersoon kent de school goed. Hij is bekend bij leerkrachten, ouders en leerlingen en heeft een benaderbare uitstraling. Onze vertrouwenspersoon werkt actief aan het bevorderen van sociale veiligheid door zichzelf actief kenbaar te maken in de schoolgids, op de website en tijdens bijeenkomsten. Ook voor leerlingen zorgt de vertrouwenspersoon dat hij zichtbaar en/of benaderbaar is.

De gesprekken met de vertrouwenspersoon zijn vertrouwelijk. Hij is onpartijdig en deelt informatie alleen *geanonimiseerd* met de directeur, tenzij de melder expliciet om openheid heeft gevraagd.

VOLGENDE

INHOUD

SYSTEEMAANPAK

De vertrouwelijkheid geldt binnen de kaders die de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en de Wet Veiligheid op school hiervoor stellen. Bij wetsovertreding heeft de vertrouwenspersoon de meldplicht om informatie direct kenbaar te maken aan bevoegd gezag en (indien nodig) Justitie.

De taken van de vertrouwenspersoon

Bevorderen van de sociale veiligheid

Sociale veiligheid vraagt onderhoud en een duidelijke procedure als er zaken misgaan. De vertrouwenspersoon draagt bij aan sociale veiligheid door:

- zichtbaar te zijn voor alle doelgroepen (middels schoolgids, website, jaarverslag en bijeenkomsten);
- het regelen/verzorgen van voorlichting(smateriaal) over relevante onderwerpen voor leerkrachten, ouders en leerlingen.

Opvang en begeleiding

De belangrijkste taak van de vertrouwenspersoon is het opvangen en ondersteunen van de melder. Deze ondersteuning krijgt vorm middels onderstaande taken:

- het voeren van gesprekken, deze zijn objectief van aard;
- het vaststellen van de kern van de zorg/klacht;

(EXTERN) VERTROUWENS- PERSOON

Taken

- advies geven over te nemen vervolgstappen;
- het begeleiden van een melder bij het indienen van een klacht;
- organiseren van bemiddeling tussen melder en directeur, mits op verzoek van de melder;
- ondersteunen van de melder bij het doen van aangifte bij de politie;
- het verwijzen van de melder naar interne en externe hulpverlening;
- bijhouden van een beschermde administratie omtrent klachten, advies en vervolgstappen (conform de AVG).

Beleidsadvisering

Sociale veiligheid vraagt om cyclische procesvoering. Een planmatige (Plan) aanpak wordt uitgevoerd (Do). Er wordt bekeken hoe het plan uitwerkt (Check) in de praktijk en vervolgens leidt dat tot aanpassingen (Act) waar nodig. Deze cyclus wordt ook wel de PDCA-cyclus genoemd. Binnen deze cyclus heeft de vertrouwenspersoon de verantwoordelijkheid:

- om actuele trends en ontwikkelingen over de uitwerking (Check) van beleid geanonimiseerd kenbaar te maken aan het bevoegd gezag;
- om een geanonimiseerde (half)jaarrapportage te maken om beleidsuitwerking te monitoren;

VORIGE

INHOUD

SYSTEEMAANPAK

- om halfjaarlijks afstemming te zoeken met de directeur en de aandachtsfunctionaris HGKM op basis van monitoring van de ervaren sociale veiligheid onder leerlingen en schoolprofessionals en de incidentenregistratie;
- (on)gevraagd advies te geven over wenselijke beleidsaanpassingen om sociale veiligheid en/of de klachtenprocedure te verbeteren.

Externe vertrouwenspersoon

Als de interne vertrouwenspersoon wordt ervaren als bevooroordeeld of 'te dichtbij' kan de melder aankloppen bij de 'tweede' interne vertrouwenspersoon of de externe vertrouwenspersoon. De externe vertrouwenspersoon werkt niet op de school en heeft daarmee meer afstand tot de school.

De externe vertrouwenspersoon functioneert als aanspreekpunt bij meldingen en klachten. De externe vertrouwenspersoon gaat na wat de melder reeds heeft ondernomen om de klacht op te lossen. Samen met de melder zoekt deze naar een oplossing en ondersteunt de melder bij eventuele verdere stappen.

(EXTERN) VERTROUWENS- PERSOON

Klachten/vragen

Klachten/vragen

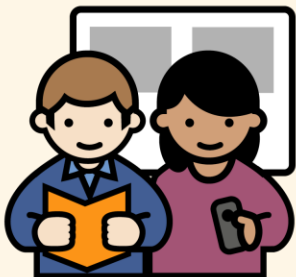
School is wettelijk verplicht om een klachtenregeling te hebben, waardoor betrokkenen laagdrempelig een klacht kunnen indienen. De klachtenregeling geeft aandacht aan de wijze waarop zorgen en klachten kunnen worden voorgelegd en vervolgstappen die de melder hierin mag verwachten. Het bestuur, directie en de (in- en externe) vertrouwenspersoon maken deel uit van de klachtenregeling. Bij vragen, zorgen en klachten kan de melder aankloppen bij de interne vertrouwenspersoon of, wanneer de melder meer afstand en objectiviteit wenselijk vindt, bij de *externe* vertrouwenspersoon. De gesprekken met de vertrouwenspersoon zijn vertrouwelijk. Hij/zij is onpartijdig en deelt informatie alleen *geanonimiseerd* met de directie, tenzij de melder expliciet om openheid heeft gevraagd. Indien de directie hoofdonderwerp van de klacht is, legt de vertrouwenspersoon deze klacht/informatie bij het bestuur neer. De vertrouwelijkheid geldt binnen de kaders die wetgeving omtrent privacy en sociale veiligheid hiervoor stelt.

Indien het een misstand in de organisatie betreft waardoor de kwaliteit van het onderwijs in gevaar is, wordt de klokkenluidersregeling van Sophia Scholen gevolgd.

Bij vermoeden van een zedendelict gepleegd door een schoolprofessional tegen een minderjarige leerling heeft onze

vertrouwenspersoon de meldplicht om informatie direct kenbaar te maken aan het bestuur en (indien nodig) Justitie.

Zie voor meer informatie de klachtenregeling van Sophia Scholen.

LEERKRACHT

Taken

Taken leerkracht

De leerkracht heeft als primaire taak het creëren en onderhouden van een veilig pedagogisch leef- en leerklimaat en het aanbieden van educatie omtrent sociale veiligheid. Door aandacht te geven aan sociaal-emotionele ontwikkeling, groepsvorming, relaties & seksualiteit en grensoverschrijdend (seksueel) gedrag, blijft sociale veiligheid 'levend' voor leerlingen en hun ouders.

Verder is de leerkracht verantwoordelijk voor het signaleren en bespreekbaar maken van signalen van huiselijk geweld, kindermishandeling, seksueel misbruik en sociale onveiligheid.

De leerkracht houdt signalen bij in het leerlingvolgsysteem, neemt vragenlijsten af onder leerlingen en vult zelf ook observaties in. Daarbij reflecteert hij of zij op signalen met collega's (waaronder de aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld en Kindermishandeling) en bespreekt deze signalen met ouders. De leerkracht is geschoold om te werken met de Meldcode en weet om te gaan met signalen en gesprekken met ouders. De leerkracht werkt aan de hand van de beroepscode van de Sophia Scholen. Deze geeft richting betreffende de omgang met alle betrokkenen en geeft invulling aan de beroepsmatige houding.

VOLGENDE

INHOUD

SYSTEEMAANPAK

Taakomschrijving leerkracht:

- is het eerste aanspreekpunt voor ouders en leerlingen als er zorgen zijn;
- creëert een pedagogisch klimaat waarin alle leerlingen zich veilig en gewaardeerd voelen;
- speelt in op de ontwikkelingen op terreinen als maatschappij en cultuur, gezondheid en milieu, politiek en levensbeschouwing;
- draagt zorg voor educatie op het gebied van sociaal-emotionele ontwikkeling, relaties en seksualiteit, grensoverschrijdend gedrag en burgerschap en is hierin geschoold;
- monitort sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen systematisch (minimaal 1 keer per jaar), middels een vragenlijst en bespreekt uitkomsten met interne professionals en ouders;
- monitort de veiligheidsbeleving van in ieder geval leerlingen in groep 6 t/m 8, middels een vragenlijst en bespreekt uitkomsten met de directeur en ouders;
- grijpt actief in bij sociaalpedagogische problemen en bedreigingen van sociale veiligheid;
- beschikt over voldoende kennis en vaardigheden voor het signaleren van huiselijk geweld, kindermishandeling en seksueel misbruik en kan deze in kaart brengen middels een logboek en signalenlijst;

LEERKRACHT

Taken

- heeft voldoende kennis en vaardigheden om de stappen van de Meldcode te doorlopen;
- bespreekt zorgen over een leerling actief met interne professionals;
- praat met ouders om de (eerste) zorgen over een leerling te delen;
- praat met leerlingen waarover zorg bestaat, om een vertrouwensband op te bouwen en het welbevinden van de leerling te peilen.
- draagt bij vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling, als er na afstemming met ouders geen verbetering optreedt, de zorg over aan de aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld en Kindermishandeling.

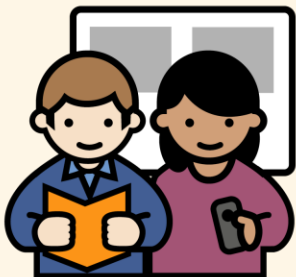
VORIGE

INHOUD

SYSTEEMAANPAK

LEERKRACHT

Kennis

Kennis

Leerkrachten zijn opgeleid als pedagoog. Permanente educatie, verdieping en verbreding, innovatie en scholing om maatschappelijke ontwikkelingen bij te blijven, maken evident onderdeel uit van het personeelsbeleid. Jaarlijks wordt gekeken of, en zo ja welke, (bij)scholing nodig is om de sociale veiligheid binnen de school te kunnen waarborgen. De directeur is hiervoor verantwoordelijk. Voor scholing heeft elke school middelen tot zijn beschikking.

Eventueel kunnen er trainingen, verzorgd door GGD Hollands Midden, op bestuursniveau georganiseerd worden voor de leerkrachten.

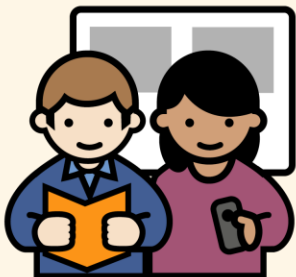
Voor overige (bij)scholing verwijzen we door naar het personeelsbeleid van Sophia Scholen.

INHOUD

SYSTEEMAANPAK

LEERKRACHT

Dossier

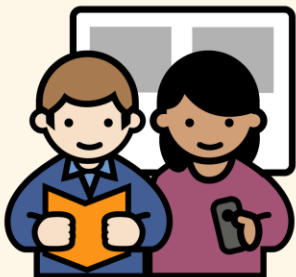
Dossier

Binnen de school worden alle signalen (zowel op sociaal als op seksueel gebied) in het leerlingvolgsysteem vastgelegd. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van het logboek voor signalen wat opgenomen is in het leerlingvolgsysteem. Het leerlingvolgsysteem is inzichtelijk voor ouders. Dit betekent dat alle informatie zo feitelijk mogelijk in het dossier opgenomen wordt. Het dossier vormt de basis om met ouders in gesprek te gaan.

Wanneer ouders het niet eens zijn met wat in het dossier vermeld wordt, en zij kunnen aantonen dat er onjuistheden in het dossier staan, mogen ouders het dossier laten aanpassen. Kunnen ouders niet bewijzen dat er onjuistheden in het dossier staan dan hebben ouders de mogelijkheid om hun zienswijze te laten toevoegen. Deze wordt door ouders schriftelijk aangeleverd en aan het leerlingdossier toegevoegd.

Beschreven in het leerlingvolgsysteem wordt:

- datum, plaats, situatie en overige aanwezigen (i.v.m. privacy alleen initialen);
- welke signalen feitelijk worden geconstateerd, in omvang en aantal;
- of ouders zijn geïnformeerd;
- contacten die over deze signalen hebben plaatsgevonden met ouders;
- afspraken die met betrokkenen zijn gemaakt om gedrag bij te sturen/te verbieden;
- stappen die worden genomen, als afspraken niet worden nageleefd;
- aantekeningen over het verloop.

LEERKRACHT

Ouders
als partners

Ouders als partners

Ouders zijn de primaire opvoeders. Zij zijn hoofdvantwoordelijk om hun kind(eren) gezonde normen en waarden op sociaal gebied mee te geven. Tegelijkertijd worden kinderen ook opgevoed door leerkrachten. Een goede samenwerking tussen school en ouders zorgt voor draagvlak en betrokkenheid van ouders omtrent sociale veiligheid en duidelijkheid over onderlinge verwachtingen omtrent het onderwerp. Hiernaast geeft dit leerlingen het gevoel dat opvoedingsnormen overéénkomen wat het sociaal gezonde gedrag en de gehele ervaren sociale veiligheid van de leerling bevordert.

Opvoeding dient een doorlopend onderwerp van gesprek te zijn, waarbij school samen met ouders onderzoeken waar kansen liggen voor doorontwikkeling. Deze dialoog vindt ook daadwerkelijk plaats op de werkvloer, bijvoorbeeld bij de opstart van het nieuwe jaar of tijdens voortgangsgesprekken. Bovenstaande blijft bestaan door de opvoedrelatie met alle ouders te onderhouden, waarbij uitgangspunt is dat ouders en leerkrachten elkaar waarderen en als ervaringsdeskundige beschouwen, met betrekking tot elke specifieke leerling.

Als de sociale veiligheid in het geding is werkt school actief samen met ouders om de veiligheid te herstellen. Hierbij hanteert school de 'richtlijn ongewenst- en grensoverschrijdend gedrag'. Signalen

worden, op korte termijn, professioneel en objectief met ouders besproken en ouders weten hoe de school met signalen en zorgen omgaat.

Als samenwerking tussen ouders en school niet leidt tot verbetering van de gesignaleerde zorg, waarbij er tevens sprake is van verwaarlozing, mishandeling, misbruik en/of huiselijk geweld, dan draagt de leerkracht de zorg over aan de aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld en Kindermishandeling die verder gaat met de volgende stappen van de Meldcode .

Als er zorg wordt vastgesteld wordt deze vaak ook gedeeld door ouders. Het gesprek met ouders heeft meerwaarde als de leerkracht zich opstelt als opvoedpartner van ouders. Uitgangspunt hierbij is 'we werken samen ten gunste van de ontwikkeling en veiligheid van het kind'.

LEERKRACHT

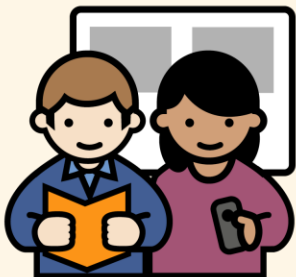

Overleg met
Collega's

Overleg met collega's

Leerkrachten bespreken uitdagingen en concrete zorgen actief met collega's en/of intern begeleider (IB) en waar mogelijk werken ze met deze collega's en/of IB samen om zorgen te verminderen. Dit kunnen collega's zijn die deze leerling op een eerder moment begeleid hebben en collega's die meer kennis en expertise hebben om de gesignaleerde zorg te concretiseren en objectiveren.

Als deze vorm van samenwerking en ondersteuning niet leidt tot verbetering en het vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling toeneemt, draagt de leerkracht de zorg over aan de aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld en Kindermishandeling. De aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld en Kindermishandeling doorloopt in afstemming met de leerkracht de verdere stappen van de Meldcode. De meldcode wordt zo mogelijk in samenspraak met ouders doorlopen.

LEERKRACHT

Signaleren

Signaleren

Leerkrachten dragen tijdens hun werkzaamheden verantwoording voor het welbevinden, de opvoeding en de ontwikkeling van leerlingen. Tijdens het werk signaleren ze hierbij uitdagingen in de ontwikkeling van leerlingen en opvoeding van ouders. Leerkrachten observeren leerlingen als onderdeel van hun dagelijks handelen en letten hierbij op opvallend gedrag, lichamelijke en uiterlijke verzorging, leerproblemen, fysieke klachten en letsel, opvoeding en ontwikkelingsbedreigingen zoals echtscheiding, huiselijk geweld en schulden.

Tools

Naast gangbare signaleringslijsten en het leerlingvolgsysteem zijn er ook andere tools beschikbaar zoals hieronder genoemd:

- [Signalenlijst kindermishandeling 0-12 jaar](#)
- [Het Vlaggensysteem](#)

Leerlingen

Wanneer er zorgen zijn worden leerlingen actief bij de te nemen stappen betrokken. Leerkrachten informeren de leerlingen over de zorgen die er zijn, en over de vervolgstappen die een leerkracht hierbij neemt (denk aan een gesprek met de aandachtsfunctionaris en/of een gesprek met ouders).*

INHOUD

SYSTEEMAANPAK

Ouders

Leerkrachten bespreken de (zorgelijke) signalen met de betrokken ouders en waar mogelijk werken ze met ouders samen om zorgen te verminderen (let op: [eergerelateerd geweld](#) en [disclosure](#) vormen hier een uitzondering op).

Wanneer een schoolprofessional vermoedt dat de situatie van de ouder risico's oplevert voor kinderen die van hem afhankelijk zijn wordt de ['kindcheck'](#) uitgevoerd.

Als er sprake is van vormen van verwaarlozing, mishandeling, misbruik en/of huiselijk geweld, dan worden de stappen van de [Meldcode](#) gevolgd.

** Voor het gesprek met kinderen gebruiken wij de handreiking participatie van kinderen in de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Deze is op te vragen bij de school.*

LEERKRACHT

Signaleren

Signaleren

Leerkrachten dragen tijdens hun werkzaamheden verantwoording voor het welbevinden, de opvoeding en de ontwikkeling van leerlingen. Tijdens de ontwikkeling van leerlingen dragen leerkrachten dagelijks haar/hij verantwoordelijkheid voor lichamelijke klachten en letsel, en voor echtscheiding.

Tools

Naast gangbare tools, zijn er ook andere tools die kunnen worden gebruikt.

- [Signalenlijst](#)
- [Het Vlaggenplan](#)

Leerlingen

Wanneer er een vermoeden is van huiselijk geweld, worden de volgende stappen betrokken. Leerkrachten informeren de leerlingen over de zorgen die er zijn, en over de vervolgstappen die een leerkracht hierbij neemt (denk aan een gesprek met de aandachtsfunctionaris en/of een gesprek met ouders).*

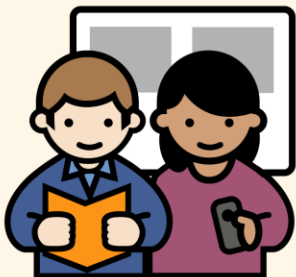
Ouders

Leerkrachten bespreken de (zorgelijke) signalen met de betrokken ouders samen om zorgen te verlichten en disclosure te bevorderen.

Handelen

Indien er een vermoeden is van eergerelateerd geweld wordt direct overlegd met de aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld en Kindermishandeling die vervolgens direct contact opneemt met Veilig Thuis. Samen wordt bepaald wat noodzakelijke vervolgstappen zijn.

Indien er een vermoeden is van eergerelateerd geweld wordt direct overlegd met de betrokken ouders samen om zorgen te verlichten en disclosure te bevorderen. Indien er een vermoeden is van eergerelateerd geweld wordt direct overlegd met de aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld en Kindermishandeling die vervolgens direct contact opneemt met Veilig Thuis. Samen wordt bepaald wat noodzakelijke vervolgstappen zijn. Indien er een vermoeden is van eergerelateerd geweld wordt direct overlegd met de aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld en Kindermishandeling die vervolgens direct contact opneemt met Veilig Thuis. Samen wordt bepaald wat noodzakelijke vervolgstappen zijn. Indien er een vermoeden is van eergerelateerd geweld wordt direct overlegd met de aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld en Kindermishandeling die vervolgens direct contact opneemt met Veilig Thuis. Samen wordt bepaald wat noodzakelijke vervolgstappen zijn.

LEERKRACHT

Signaleren

Signaleren

Leerkrachten
voor het welzijn
leerlingen. Tijdens
ontwikkeling
Leerkrachten
dagelijks hanteren
lichamelijke
klachten en
scheiding

Tools

Naast gangbare
er ook andere

- [Signalenlijst](#)
- [Het Vlagge](#)

Leerlingen

Wanneer er z
stappen betrou
zorgen die er

hierbij neemt (denk aan een gesprek met de aandachtsfunctionaris
en/of een gesprek met ouders).*

Disclosure

Een specifieke vorm van acute
onveiligheid is 'disclosure'. We spreken
van 'disclosure' (ook wel onthulling
genoemd) als leerlingen uit zichzelf een
schoolprofessional om hulp vragen bij
huiselijk geweld of kindermishandeling,
of zich hierover uiten zonder hulp te
vragen.

Dit betekent veelal dat de leerling een
acute crisis ervaart en vreest voor de
veiligheid en/of het welzijn van zichzelf
of gezinsleden. Het zonder goede
voorbereiding met ouder(s) bespreken
van de geuite zorgen, kan ook leiden tot
(verergering van) situaties van acute of
structurele onveiligheid.

Handelen

Als er sprake is van 'disclosure' wordt
direct overlegd met de
aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld
en Kindermishandeling die vervolgens
direct contact opneemt met Veilig Thuis.
Samen wordt bepaald wat noodzakelijke
vervolgstappen zijn.

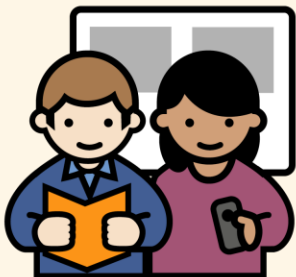

en met de betrokken
rs samen om zorgen
weld en disclosure

t de situatie van de
hem afhankelijk zijn

zing, mishandeling,
de stappen van de

*wij de handreiking
huiselijk geweld en
school*

LEERKRACHT

Signaleren

Signaleren

Leerkrachten dragen tijdens hun werkzaamheden verantwoording voor het welbevinden, de opvoeding en de ontwikkeling van leerlingen. Tijdens het werk signaleren ze hierbij uitdagingen in de ontwikkeling van leerlingen en opvoeding van ouders.

Leerkrachten observeren dagelijks handelen, lichamelijke en klachten en letsel, echtscheiding, huis

Tools

Naast gangbare signalering er ook andere tools:

- [Signalenlijst kind](#)
- [Het Vlaggensysteem](#)

Leerlingen

Wanneer er zorgen zijn, stappen betrokkenen in de zorg. Het is belangrijk dat de zorgen die er zijn, en over de vervolgstappen die een leerkracht hierbij neemt (denk aan een gesprek met de aandachtsfunctionaris en/of een gesprek met ouders).*

Ouders

Leerkrachten bespreken de (zorgelijke) signalen met de betrokken ouders en waar mogelijk werken ze met ouders samen om zorgen te verminderen (let op: eengerelateerd geweld en disclosure

Kindcheck

Wanneer een leerkracht vermoedt dat de situatie van de ouder risico's oplevert voor kinderen die van de ouder afhankelijk zijn wordt de Kindcheck uitgevoerd.

Risico's in de situatie van de ouder zijn bijvoorbeeld: signalen van depressie, verslaving, huisuitzetting of geweld bij een scheiding.

Handelen

De leerkracht en ouder onderzoeken samen of het lukt om alle kinderen waar de ouder voor zorgt (ook de kinderen die geen leerling zijn op school) voldoende veiligheid, verzorging en zorg te bieden of dat er meer hulp gewenst wordt.

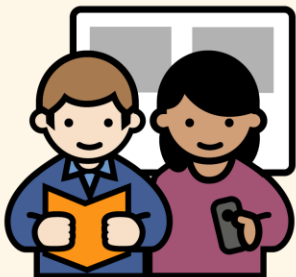
Als de zorgen na dit gesprek niet zijn weggenomen dan zet de leerkracht verdere stappen in de [Meldcode](#).

dat de situatie van de ouder hem afhankelijk zijn

lozing, mishandeling, in de stappen van de

n wij de handreiking huiselijk geweld en de school

LEERKRACHT

Monitoren
welbevinden

Monitoren welbevinden

Bij het voeren van sociaal veiligheidsbeleid is het essentieel dat school weet hoe het met de beleving van sociale veiligheid en het welbevinden van zowel leerlingen als leerkrachten binnen de school gesteld is. Daarbij is het (vanuit de wet Veiligheid op school en wet Meldcode) een verplichting om leerlingen te monitoren op hun sociale veiligheidsbeleving, sociaal-emotionele ontwikkeling, grensoverschrijdend gedrag en signalen van huiselijk geweld en/of kindermishandeling. Om deze ontwikkeling te volgen maakt de school gebruik van een leerlingvolgsysteem.

De wet Veiligheid op school verplicht de school om jaarlijks de sociale veiligheidsbeleving en het welzijn van leerlingen te monitoren in groep 6 tot en met 8. Dit gebeurt middels een vragenlijst van bijvoorbeeld het leerlingvolgsysteem of Vensters PO. Daarnaast monitort school de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen in groep 1 t/m 8 middels het leerlingvolgsysteem.

De sociale veiligheidsmonitoring bevat drie soorten vragen:

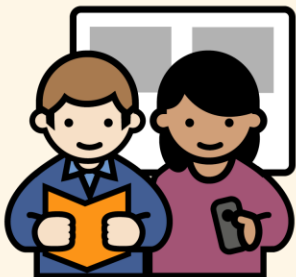
- vragen naar het vóórkomen van incidenten op school;
- vragen over de veiligheidsbeleving van leerlingen;
- vragen over het welbevinden van leerlingen.

De wet verplicht de school om de uitkomsten van de vragenlijsten

te analyseren en, indien nodig, aanpassingen op groeps- of schoolniveau door te voeren. Hierbij kan gedacht worden aan het aanscherpen van toezicht of het opnieuw onder de aandacht brengen van regels. Ook kan per groep bekeken worden of extra lessen, een ouderbijeenkomst of weerbaarheidstraining de veiligheid kan verbeteren.

Het leerlingvolgsysteem werkt vaak ook met vragenlijsten over het welbevinden van leerkrachten. Dit geeft signalering een extra waarde, omdat de uitkomsten van kinderen en leerkrachten vergeleken kunnen worden.

De afgenomen vragenlijsten moeten beschikbaar worden gesteld voor de onderwijsinspectie. De school moet elk jaar toestemming geven aan de inspectie om deze vragenlijst in te kunnen zien.

LEERKRACHT

Beroepscode

Beroepscode

Uitgangspunt bij vorming van een sociaal veilig klimaat is de beroepscode waar al onze schoolprofessionals bij Sophia Scholen zich aan houden. De beroepscode benoemt welk professioneel gedrag er van schoolprofessionals verwacht wordt. De beroepscode is in 2020 opgesteld. Door middel van werkvormen waar alle teams en schoolprofessionals aan konden deelnemen is inhoud gegeven aan deze gemeenschappelijke beroepscode waar de schoolprofessionals zich binnen Sophia Scholen aan willen houden. De algemene uitgangspunten van deze beroepscode gelden voor alle professionals die werken bij Sophia Scholen. Aan school gerelateerde onderdelen van deze beroepscode (denk aan omgang met leerlingen en ouders) gelden specifiek voor de medewerkers op de scholen. De code doet recht aan wettelijke kaders, zoals de leerplicht, de zorgplicht en de wetten 'Veiligheid op School' en 'Meldcode'. De beroepscode maakt onderdeel uit van personeelsbeleid omtrent aanname, functioneren en beoordelen en is regelmatig onderwerp van gesprek binnen de teams en andere geledingen. Aan de start van het schooljaar wordt de beroepscode met het team doorgenomen. Om de twee jaar wordt bekeken of er redenen zijn om de code te herzien. Waar in dit stuk gesproken wordt over ouders kan ook verzorgers gelezen worden.

VOLGENDE

INHOUD

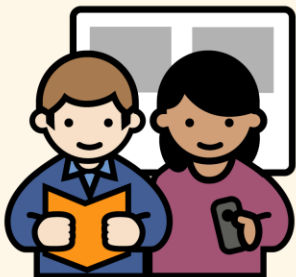
SYSTEEMAANPAK

Voor wie is de beroepscode?

De beroepscode is bedoeld voor alle professionals die werkzaam zijn bij Sophia Scholen.

Waarom een beroepscode?

De beroepscode is een middel om de kwaliteit van de beroepsuitoefening binnen Sophia Scholen te borgen. Daarnaast speelt de beroepscode een rol in het voorkomen van ongewenst gedrag door schoolprofessionals wat het aanzien van het beroep kan schaden. Voor alle collega's, inclusief nieuwe collega's en professionals in opleiding, binnen Sophia Scholen is de beroepscode een hulpmiddel bij hun professionele opstelling.

LEERKRACHT

Beroepscode

De professional als beroepsbeoefenaar

Professionele opstelling

Onze professionals zijn trots op het vak. Ze werken mee aan de verwezenlijking van de doelstelling(en) van Sophia Scholen. De professionals denken mee over de doorontwikkeling de scholen, evenals Sophia Scholen als geheel, bijvoorbeeld op het gebied van professionaliteit of onderwijsontwikkeling. Professionals leveren indien nodig ook feedback aan Sophia Scholen op de afgesproken kwaliteitseisen zoals o.a. vermeld in het beleidsplan sociale veiligheid.

Behaalde doelstellingen en successen worden gedeeld met-, benoemd naar- en gevierd met elkaar, leerlingen en ouders.

De professionals nemen verantwoordelijkheid voor het eigen beroepsmatig handelen, leggen daarover verantwoording af en kennen hierbij de grenzen van het beroep. Ook zijn zij zich bewust van hun voorbeeldfunctie en handelen hiernaar. Hierbinnen is ruimte om fouten te maken mits hiervan geleerd wordt. De professionals handelen vanuit professionele intuïtie op basis van kennis, werkervaring en reflectief vermogen en praten in neutrale en positieve bewoordingen over leerlingen en hun ouders. Professionals anticiperen op het gedrag van leerlingen en houden in hun aanpak rekening met de specifieke (zorg)behoeften van leerlingen.

VORIGE

VOLGENDE

INHOUD

SYSTEEMAANPAK

Als begeleiding door de professionals niet meer afdoende blijkt, schakelen de professionals interne en indien nodig externe hulp in.

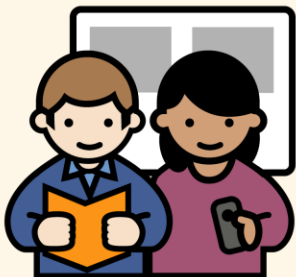
Ambassadeur

De professionals zijn ambassadeurs van de school. Dit betekent dat:

- de professionals zich als ambassadeur van Sophia Scholen opstellen in de benadering naar leerlingen, hun ouders en externen.
- de professionals zorgdragen voor een goede persoonlijke hygiëne en zich kleden op een manier die past bij hun beroep en professionaliteit uitstraalt.

Deskundigheidsbevordering

Het onderwijs is sterk in beweging. De maatschappij verwacht steeds meer professionalisering en er zijn veel initiatieven die de kwaliteit van het lesgeven en het zorgdragen voor leerlingen verhogen. De professionals dragen zorg voor voldoende actuele kennis en vaardigheden passend bij hun functie. Voor leerkrachten is dit onder andere voldoende kennis over de ontwikkeling en opvoeding van kinderen. Professionals zorgen er daarnaast voor dat zij blijven in het vak en zijn bereid zich door middel van scholing verder te bekwamen om zo een bijdrage te kunnen leveren aan de doelen van school en van Sophia Scholen.

LEERKRACHT

Beroepscode

Respectvol opvoeden

Elk gezin heeft een eigen cultuur met eigen normen en waarden en iedere leerling heeft zijn eigen integriteit. De professionals verzorgen en begeleiden de leerling dan ook met respect, zonder onderscheid te maken in levensbeschouwing, waarden, normen en gewoonten van de leerling en de ouder. De professionals zetten zich in voor een sociaal veilig klimaat waarbinnen elke leerling zich thuis voelt. Onderdeel hiervan is dat wanneer normen en waarden die horen bij een sociaal veilig klimaat bij leerlingen en/of ouders vervagen de professionals de geldende normen en kernwaarden van Sophia Scholen opnieuw met hen bespreken. Onze professionals en ouders gaan met wederzijds respect met elkaar om.

Dossiervorming

De professionals verzamelen gegevens over de leerling en zijn of haar situatie in het leerlingdossier die van belang zijn bij de professionele beroepsuitoefening en behandelt deze vertrouwelijk. In een leerlingdossier worden relevante zaken kort, feitelijk en inzichtelijk geregistreerd, waarbij rekening wordt gehouden met het privacyreglement (Algemene Verordening Gegevensbescherming). De school is terughoudend in het noteren van mening en interpretaties in het leerlingdossier. Mening en interpretatie wordt alleen genoteerd in het leerlingdossier als het van toegevoegde waarde is. Wanneer een professional een mening of interpretatie over de leerling opneemt in het dossier, zijn deze duidelijk te onderscheiden van de vastgelegde feiten.

VORIGE

VOLGENDE

INHOUD

SYSTEEMAANPAK

De professionals geven de ouders van de leerling de mogelijkheid om het dossier te zien en eventueel aan te vullen (overeenkomstig de bepalingen in de geldende privacywetgeving).

Over het algemeen verstrekken de professionals alleen informatie aan externen als deze informatie-uitwisseling voor de directe beroepsuitoefening of voor het fysiek of emotioneel welbevinden van het kind van belang is. Hierbij is wettelijke toestemming van ouders noodzakelijk, tenzij andere wetten of verdragen de privacywetgeving overstijgen.

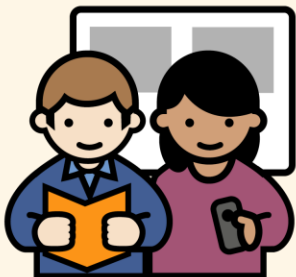
De professional in relatie tot de leerling en de ouder

Veilig schoolklimaat

De professionals werken samen met de leerlingen (en hun ouders) en collega's aan een sociaal veilig klimaat.

De professionals informeren de ouder(s) en de leerling over de normen en kernwaarden van Sophia Scholen evenals de schoolregels en maken daarmee duidelijk hoe deze regels het pedagogisch klimaat in de klas en op school versterken.

De professionals nemen de visie en mening van kinderen serieus. Samen met de kinderen worden regels voor in de klas opgesteld waardoor de kinderen mede-eigenaar zijn van de regels en afspraken. De professionals hebben hierin een voorbeeldfunctie. Wanneer een leerling zich niet aan de regels houdt wordt het hierop aangesproken en worden actief de gestelde regels aangeleerd om een veilig groepsklimaat te creëren. Hierbij hanteert de professional de 'richtlijn ongewenst- en grensoverschrijdend gedrag' van Sophia Scholen.

LEERKRACHT

Beroepscode

Ondersteuning/begeleiding

Emotionele veiligheid in de groep is een basisvoorwaarde op school; zonder deze veiligheid kan een leerling niet spelen en/of leren. De professionals dragen de verantwoordelijkheid om te zorgen voor de emotionele veiligheid binnen de groep en zij werken aan positieve leerervaringen voor leerlingen, waardoor het zelfvertrouwen van de leerlingen kan groeien. Dit zelfvertrouwen speelt een grote rol bij het ontwikkelen van hun eigen talenten. Voor de professionals geldt hierbij dat:

- bij het bepalen van de onderwijs- en ontwikkelingsbehoeften van elke leerling, de professional uitgaat van de behoeften en kwaliteiten van de individuele leerling. Als de ontwikkeling van een leerling in het geding is zoeken de professionals samen met ouders een oplossing.
- de professionals geven ouders de ruimte en tijd om ontwikkelingsproblemen te accepteren en te verwerken als deze zijn vastgesteld.
- Er ondersteuning en begeleiding wordt gegeven wanneer een leerling pestgedrag vertoont. Wanneer er sprake is van pesten dan moet dit altijd een leersituatie zijn voor de leerling; het gaat hierin om gedrag en gedrag is bij te sturen. De 'richtlijn ongewenst- en grensoverschrijdend gedrag' biedt hierin ondersteuning.
- wanneer een leerling meer zorg nodig heeft dan de reguliere zorg die geboden wordt en thuis komt te zitten, wordt zorg gedragen voor de thuiszitter zolang deze nog op de betreffende

VORIGE

VOLGENDE

INHOUD

SYSTEEMAANPAK

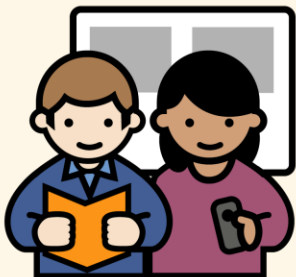
school zit. Daarnaast wordt er gezorgd voor goede adviezen en een warme en goede overdracht(rapportages).

Opvoeding

De professionals hebben een professionele relatie met de leerling en diens ouder(s). De professionals informeren de ouder(s) en de leerling over de manier waarop zij werken aan het pedagogisch klimaat in de klas in relatie tot het gedrag en de behoeften van de leerling. Ouders worden als partner bij de professionele opvoeding van leerlingen betrokken, waarbij er sprake moet zijn van wederzijds vertrouwen en waarbij het belang van de leerling voorop staat. De school doet zijn best om het maximale uit de leerlingen te halen qua leerprestaties. De professionals zorgen ervoor dat ouders goed op de hoogte zijn van de ontwikkeling van hun kind.

Relatiebeheer

De professionals realiseren zich dat zij een professionele relatie hebben met leerlingen en ouders. Om deze reden zorgen de professionals voor de juiste combinatie van professionele afstand en betrokkenheid. Zo zijn professionals op sociale media niet bevriend met leerlingen, maar kunnen professionals vriendschappelijke contacten met ouders hebben waarbij de scheidslijn tussen privé en werk duidelijk is.

LEERKRACHT

Beroepscode

Soms ontstaan er mogelijk verwarrende situaties, waarbij de professionele rolverdeling tussen de professional en de leerling en de ouder(s) onder druk komt te staan. De professionals ondernemen dan actie om de relatie professioneel te houden. Wanneer ouders privéproblemen hebben die invloed hebben op de leerling, dan bieden de professionals een luisterend oor en onderzoeken zij welke invloed deze problemen op de leerling kunnen hebben. De professionals zoeken naar hulp en verwijzen indien nodig de ouder(s) door.

Machtspositie van de professional

Professionals zijn zich bewust van hun fysieke en mentale machtspositie die zij hebben ten opzichte van de leerlingen. De professionals zorgen dat zij vanuit deze positie het welzijn van de leerling niet schaden maar juist bijdragen aan het welzijn. De professionals respecteren de autonomie van het kind en stellen in hun handelen de leerling centraal. Hierbij is de professional verantwoordelijk voor het op de juiste manier toepassen van- en het stimuleren van positief gedrag en het omgaan met ongewenst gedrag.

Bij het uiten van affectie of het geven van complimenten houden de professionals rekening met de grenzen van de leerling en zorgen zij voor een veilige benadering.

VORIGE

VOLGENDE

INHOUD

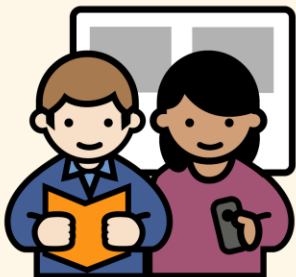

SYSTEEMAANPAK

Leerlingen mogen de professionals op een respectvolle-, open- en binnen de normen passende manier aanspreken op hun gedrag. De professionals bewaken hun eigen grenzen en emoties in de relatie tot de leerling.

Signalen van kindermishandeling

De professionals hebben kennis over huiselijk geweld en kindermishandeling, kunnen dit objectief signaleren en weten hoe zij moeten handelen bij (een vermoeden van) huiselijk geweld en kindermishandeling. Onze professionals handelen volgens de [meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling](#) en zijn hierin geschoold. Ook weten zij hoe ze signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling kunnen bespreken met ouders. Indien de professionals een vermoeden hebben van huiselijk geweld en/of kindermishandeling bespreken zij deze met de schooleigen aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling en de directeur volgens het opgestelde sociaal veiligheidsbeleid.

LEERKRACHT

Beroepscode

De professional in relatie tot collega's en anderen

Verantwoordelijkheid beroepscode

De professionals komen op voor de belangen van de beroepsgroep. Daarnaast komen zij op voor individuele collega's als deze nadelige gevolgen ondervinden doordat zij zich houden aan de beroepscode.

Samenwerking met collega's

Professionals zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de leerlingen. Hun werk is dan ook een onderdeel van de doorgaande lijn in de school. Hiermee wordt de structuur binnen de school voor de leerlingen en hun ouders helder.

Professionals dragen informatie en/of zorgen over een kind(eren) en/of ouder(s) op een respectvolle manier over naar collega's zodat een leerling en/of ouder(s) zonder vooroordelen benaderd kan worden door collega's.

De professionals werken samen met en staan open voor de mening(en) van collega's. Een goede onderlinge samenwerking is belangrijk. Binnen Sophia Scholen wordt gezorgd voor een open cultuur waarin ruimte is voor het geven van professionele feedback op een respectvolle manier. De feedback wordt gebruikt om op het eigen handelen te reflecteren en dit handelen eventueel te verbeteren.

VORIGE

VOLGENDE

INHOUD

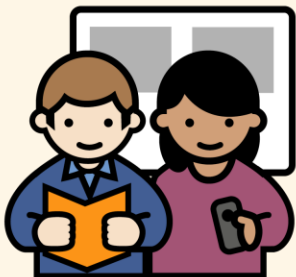

SYSTEEMAANPAK

Wanneer de professionals zien dat één of meerdere collega's niet conform de beroepscode met collega's, leerlingen en/of ouders omgaat, stellen zij de collega('s) vragen over de manier van handelen. Als de uitleg van de collega('s) niet gerust stelt, wordt dit besproken met de leidinggevende. Bij twijfel kan een professional altijd bij de vertrouwenspersoon en leidinggevende de zorgen kwijt, alvorens de collega vragen te stellen. Indien de leidinggevende wordt betrokken, is deze verantwoordelijk voor het noteren van het signaal en het delen met het bestuur. Voor het melden van misstanden volgen wij de klokkenluidersregeling van Sophia Scholen.

Conflictsituaties

Binnen Sophia Scholen kunnen (cultureel gebonden) situaties voorkomen die de professionals in conflict brengen met zichzelf. Zij kunnen hierdoor in (ernstige) gewetensnood raken. Wanneer dit het geval is wordt dit besproken met collega's en directie. De professionals zorgen er met elkaar voor dat binnen de Sophia Scholen een oplossing komt, zodat de ontwikkeling van leerlingen gewoon doorgang vindt.

LEERKRACHT

Beroepscode

Lokale samenwerking

Professionals staan open voor lokale samenwerking wanneer dit de school versterkt in de ontwikkeling van- en zorg voor leerlingen. Hierbij wordt er samengewerkt met betrouwbare partners. Het samenwerken met partners is belangrijk voor de doorgaande lijn en de zorg rondom leerlingen. Er wordt binnen de samenwerking altijd gesproken met ouders, school en externen.

Arbeidsvoorwaarden en rechtspositie

De professionals zijn zich bewust van en zijn bekend met de rechten en plichten van het vak, welke in de CAO en in het beleid Sophia Scholen beschreven staan.

Kwaliteitsnormen

De professionals signaleren en bespreken een misstand binnen de werksituatie met de betreffende collega's. Indien er vervolgens niets met de melding wordt gedaan, handelt de professional volgens de klachtenregeling.

Gunsten of geschenken

De professionals zijn zich bewust dat de motieven om een geschenk te geven soms niet aanvaardbaar zijn. Daarnaast kan het accepteren van geschenken ook betekenen dat er scheve

VORIGE

VOLGENDE

INHOUD

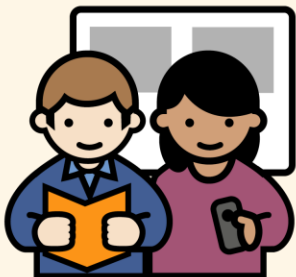
SYSTEEMAANPAK

gezichten bij anderen (leerlingen, ouders en collega's) ontstaan. Aan de andere kant kan het weigeren van een presentje dat vanuit zuivere motieven wordt gegeven onbeleefd en ongepast zijn. Dit betekent dat de professionals onderscheid maken tussen wat kan en wat niet kan. De professionals nemen geen geschenken aan die aangeboden worden met het doel om gunsten van de professionals te verkrijgen.

Concrete afspraken voor de omgang met kinderen

Op basis van de hierboven geformuleerde beroepscode zijn verschillende afspraken vastgesteld voor de professionals over de dagelijkse omgang met leerlingen. Deze zijn hieronder uitgewerkt en dienen als richtlijn voor gewenst professioneel gedrag.

De spontaniteit tussen professionals en leerlingen en leerlingen onderling mag er zijn. Wat passende spontaniteit is wordt beoordeeld door de directie. Hierbij stelt de directie het belang van de leerling centraal.

LEERKRACHT

Beroepscode

Eén op één contacten professional – leerlingen

- Leerlingen en professionals zijn buiten schooltijd niet alleen in één ruimte. Bij uitzonderingen worden ouders vooraf op de hoogte gebracht. Bij lange (nablijf)sessies is dit zichtbaar voor collega's aanwezig in het gebouw.
- Leerlingen worden niet bij een professional thuis uitgenodigd. Wanneer een groep leerlingen een professional bezoekt, bijvoorbeeld wanneer deze door ziekte thuis is, gebeurt dit alleen met toestemming van de ouders. In deze gevallen worden redenen en tijdsduur aangegeven.
- Indien er hulp geboden moet worden bij ongevallen, ziek worden/zijn of anderszins, waarbij het schaamtegevoel van de leerlingen een rol kan spelen, wordt rekening gehouden met- en respect getoond voor de uitdrukkelijke wens van leerlingen.

Troosten/belonen/feliciteren e.d. binnen school

- De wensen en gevoelens van zowel leerlingen als ouders hieromtrent worden gerespecteerd. Leerlingen hebben het recht aan te geven wat zij prettig of niet prettig vinden. Spontane reacties bij troosten en belonen, bijvoorbeeld in de vorm van een knuffel, blijven mogelijk zolang de grenzen van de leerlingen worden gerespecteerd. Spontane reacties, ook in de hogere groepen, zijn ondergeschikt aan de wensen van de leerling.
- In principe worden geen leerlingen op schoot genomen. Voor leerlingen tot en met 7 jaar kan hierop een uitzondering gemaakt in een troostende situatie, maar alleen als de leerling dat wenst.

VORIGE

VOLGENDE

INHOUD

SYSTEEMAANPAK

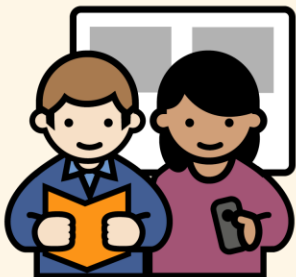
- Felicitaties moeten spontaan blijven. De professionals houden hierbij rekening met de wensen en grenzen van de leerlingen.

Jongens en meisjes

- Er wordt rekening gehouden met- en aangesloten bij de eigenheid van de leerlingen.
- Indien mogelijk maken jongens en meisjes gebruik van gescheiden toiletten en douches.

Hulp bij aan-, uit-, en omkleden (vanaf 3 jaar)

- Bij de kleuters komt het regelmatig voor dat geholpen moet worden bij het aan- en uitkleden, bijvoorbeeld bij het naar de wc gaan. Ook bij 6-7 jarigen kan dat nog een enkele keer voorkomen. Deze hulp behoort tot de normale taken van de professionals.
- Vanaf 7 jaar is hulp bij het aan- en uitkleden of omkleden nauwelijks meer nodig. Toch kan het voorkomen dat leerlingen zich in bepaalde situaties gedeeltelijk moeten uitkleden of omkleden. Bijvoorbeeld bij bepaalde op school opgedane verwondingen of bij het omkleden voor musicals e.d. De professionals houden hierbij rekening met wensen en gevoelens van leerlingen. Een open vraag als: "Wil je het zelf doen of heb je liever dat ik je help?" wordt door de oudere leerlingen als heel normaal ervaren en meestal ook eerlijk beantwoordt.

LEERKRACHT

Beroepscode

- Als de situatie erom vraagt wordt door de professionals onmiddellijk hulp verleend.
- Er wordt niet gedoucht door kinderen na het sporten. Het is ongewenst kledelokalen in welke omstandigheid dan ook zomaar binnen te lopen. Voordat de professionals dergelijke ruimtes betreden kondigen zij hun binnenkomst aan door te kloppen op de deur, zodat leerlingen de gelegenheid hebben om een handdoek o.i.d. om te slaan.

Taalgebruik

- Er wordt correct Nederlands gesproken.
- Er worden geen aanstootgevende liederen gezongen/moppen verteld.
- Er wordt geen seksistisch of grof taalgebruik gebruikt.

Overnachten

- Tijdens overnachtingen (bijv. op kamp) slapen alleen professionals bij de leerlingen. Indien de situatie dit niet toestaat, dan slapen uitsluitend ouders met een verklaring omtrent gedrag (VOG) bij de leerlingen. Er slaapt nooit een volwassene alleen bij de leerlingen. In het geval dat professionals of ouders met VOG bij de leerlingen slapen zijn dit er altijd minimaal twee.

EXTERNE PROFESSIONALS

Extern netwerk en ondersteuning

Extern netwerk en ondersteuning

Elke school heeft een contactpersoon vanuit het externe ondersteuningsnetwerk. Het is vaak een medewerker van de jeugdgezondheidszorg en/of maatschappelijk werk. Deze professional is toegewezen aan de school om dicht op het primair proces te ondersteunen. De professional kent het netwerk in de wijk/gemeente en heeft daarmee een goed beeld van beschikbare expertise, interventies en onderzoeksmogelijkheden die beschikbaar zijn. De externe professional is betrokken bij de school en denkt mee over professionalisering en optimalisering van de zorgroute vanuit de school naar het externe netwerk.

De externe professional heeft daarnaast als contactpersoon de opdracht om ondersteuningsvragen van de school te verzamelen en deze voor te leggen aan de gemeente of het team van wijkondersteuners, ook wel ondersteuningsteam, sociaal (wijk)team of jeugd- en gezinsteam genoemd. De contactpersoon vormt daarmee een portaal naar de wijk om de school goed en snel te kunnen ondersteunen en doorverwijzen.

Ook is de professional er voor ouders en kan in samenspraak met de school (inloop)spreekuur houden binnen de school om ouders actief en dichtbij te ondersteunen zolang dit nodig is. Voor meer informatie over het externe netwerk verwijzen wij door naar de [Sociale Kaart](#).

ONDERSTEUNEND PERSONEEL

Overleg met
collega's

Overleg met collega's

Ook andere schoolprofessionals dan de groepsleerkrachten op school hebben in het kader van de Meldcode een rol. Een conciërge, gedragsspecialist, onderwijsassistent, vakleerkracht en zelfs een vrijwilliger kan binnen en buiten de school zorgen en bedreigingen signaleren bij leerlingen.

Om zorg te dragen voor het borgen van signalen bespreekt het ondersteunend personeel deze signalen met de groepsleerkracht(en) die direct bij de leerling betrokken zijn of aandachtsfunctionaris HGKM. Indien hiervoor geen mogelijkheid bestaat kan ook gedacht worden aan de directie die kennis en expertise heeft om de gesignaleerde zorg te concretiseren en objectiveren.

ONDERSTEUNEND PERSONEEL

Beroepscode

Beroepscode

Uitgangspunt bij vorming van een sociaal veilig klimaat is de beroepscode waar al onze schoolprofessionals bij Sophia Scholen zich aan houden. De beroepscode benoemt welk professioneel gedrag er van schoolprofessionals verwacht wordt. De beroepscode is in 2020 opgesteld. Door middel van werkvormen waar alle teams en professionals aan konden deelnemen is inhoud gegeven aan deze gemeenschappelijke beroepscode waar de professionals zich binnen Sophia Scholen aan willen houden. De algemene uitgangspunten van deze beroepscode gelden voor alle professionals die werken bij Sophia Scholen. Aan school gerelateerde onderdelen van deze beroepscode (denk aan omgang met leerlingen en ouders) gelden specifiek voor de medewerkers op de scholen. De code doet recht aan wettelijke kaders, zoals de leerplicht, de zorgplicht en de wetten 'Veiligheid op School' en 'Meldcode'. De beroepscode maakt onderdeel uit van personeelsbeleid omtrent aanname, functioneren en beoordelen en is regelmatig onderwerp van gesprek binnen de teams en andere geledingen. Aan de start van het schooljaar wordt de beroepscode met het team doorgenomen. Om de twee jaar wordt bekeken of er redenen zijn om de code te herzien.

Waar in dit stuk gesproken wordt over ouders kan ook verzorgers gelezen worden.

VOLGENDE

INHOUD

SYSTEEMAANPAK

Voor wie is de beroepscode?

De beroepscode is bedoeld voor alle professionals die werkzaam zijn bij Sophia Scholen.

Waarom een beroepscode?

De beroepscode is een middel om de kwaliteit van de beroepsuitoefening binnen Sophia Scholen te borgen. Daarnaast speelt de beroepscode een rol in het voorkomen van ongewenst gedrag door professionals wat het aanzien van het beroep kan schaden. Voor alle collega's, inclusief nieuwe collega's en professionals in opleiding, binnen Sophia Scholen is de beroepscode een hulpmiddel bij hun professionele opstelling.

ONDERSTEUNEND PERSONEEL

Beroepscode

De professional als beroepsbeoefenaar

Professionele opstelling

Onze professionals zijn trots op het vak. Ze werken mee aan de verwezenlijking van de doelstelling(en) van Sophia Scholen. De professionals denken mee over de doorontwikkeling de scholen, evenals Sophia Scholen als geheel, bijvoorbeeld op het gebied van professionaliteit of onderwijsontwikkeling. Professionals leveren indien nodig ook feedback aan Sophia Scholen op de afgesproken kwaliteitseisen zoals o.a. vermeld in het beleidsplan sociale veiligheid.

Behaalde doelstellingen en successen worden gedeeld met-, benoemd naar- en gevierd met elkaar, leerlingen en ouders.

De professionals nemen verantwoordelijkheid voor het eigen beroepsmatig handelen, leggen daarover verantwoording af en kennen hierbij de grenzen van het beroep. Ook zijn zij zich bewust van hun voorbeeldfunctie en handelen hiernaar. Hierbinnen is ruimte om fouten te maken mits hiervan geleerd wordt. De professionals handelen vanuit professionele intuïtie op basis van kennis, werkervaring en reflectief vermogen en praten in neutrale en positieve bewoordingen over leerlingen en hun ouders. Professionals anticiperen op het gedrag van leerlingen en houden in hun aanpak rekening met de specifieke (zorg)behoeften van leerlingen.

VORIGE

VOLGENDE

INHOUD

SYSTEEMAANPAK

Als begeleiding door de professionals niet meer afdoende blijkt schakelen de professionals interne en indien nodig externe hulp in.

Ambassadeur

De professionals zijn ambassadeurs van de school. Dit betekent dat:

- de professionals zich als ambassadeur van Sophia Scholen opstellen in de benadering naar leerlingen, hun ouders en externen.
- de professionals zorgdragen voor een goede persoonlijke hygiëne en zich kleden op een manier die past bij hun beroep en professionaliteit uitstraalt.

Deskundigheidsbevordering

Het onderwijs is sterk in beweging. De maatschappij verwacht steeds meer professionalisering en er zijn veel initiatieven die de kwaliteit van het lesgeven en het zorgdragen voor leerlingen verhogen. De professionals dragen zorg voor voldoende actuele kennis en vaardigheden passend bij hun functie. Voor leerkrachten is dit onder andere voldoende kennis over de ontwikkeling en opvoeding van kinderen. Professionals zorgen er daarnaast voor dat zij blijven in het vak en zijn bereid zich door middel van scholing verder te bekwamen om zo een bijdrage te kunnen leveren aan de doelen van school en van Sophia Scholen.

ONDERSTEUNEND PERSONEEL

Beroepscode

Respectvol opvoeden

Elk gezin heeft een eigen cultuur met eigen normen en waarden en iedere leerling heeft zijn eigen integriteit. De professionals verzorgen en begeleiden de leerling dan ook met respect, zonder onderscheid te maken in levensbeschouwing, waarden, normen en gewoonten van de leerling en de ouder. De professionals zetten zich in voor een sociaal veilig klimaat waarbinnen elke leerling zich thuis voelt. Onderdeel hiervan is dat wanneer normen en waarden die horen bij een sociaal veilig klimaat bij leerlingen en/of ouders vervagen de professionals de geldende normen en kernwaarden van Sophia Scholen opnieuw met hen bespreken. Onze professionals en ouders gaan wederzijds respectvol met elkaar om.

Dossiervorming

De professionals verzamelen gegevens over de leerling en zijn situatie die van belang zijn bij de professionele beroepsuitoefening in het leerlingdossier en behandelt deze vertrouwelijk. In een leerlingdossier worden relevante zaken kort, feitelijk en inzichtelijk geregistreerd, waarbij rekening wordt gehouden met het privacyreglement (Algemene Verordening Gegevensbescherming). Er is terughoudend in het noteren van mening en interpretaties in het leerlingdossier. Mening en interpretatie wordt alleen toegevoegd aan het leerlingdossier als het van toegevoegde waarde is. Wanneer een professional een mening of interpretatie over de leerling opneemt in het dossier, zijn deze duidelijk te onderscheiden van de vastgelegde feiten.

VORIGE

VOLGENDE

INHOUD

SYSTEEMAANPAK

De professionals geven de ouders van de leerling de mogelijkheid om het dossier te zien en eventueel aan te vullen (overeenkomstig de bepalingen in de geldende privacywetgeving).

Over het algemeen verstrekken de professionals alleen informatie aan externen als deze informatie-uitwisseling voor de directe beroepsuitoefening of voor het fysiek of emotioneel welbevinden van het kind van belang is. Hierbij is wettelijke toestemming van ouders noodzakelijk, tenzij andere wetten of verdragen de privacywetgeving overstijgen

De professional in relatie tot de leerling en de ouder

Veilig schoolklimaat

De professionals werken samen met de leerlingen (en hun ouders) en collega's aan een sociaal veilig klimaat.

De professionals informeren de ouder(s) en de leerling over de normen en kernwaarden van Sophia Scholen evenals de schoolregels en maken daarmee duidelijk hoe deze regels het pedagogisch klimaat in de klas en op school versterken.

De professionals nemen de visie en mening van kinderen serieus. Samen met de kinderen worden regels voor in de klas opgesteld waardoor de kinderen mede-eigenaar zijn van de regels en afspraken. De professionals hebben hierin een voorbeeldfunctie. Wanneer een leerling zich niet aan de regels houdt wordt het hierop aangesproken en worden actief de gestelde regels aangeleerd om een veilig groepsklimaat te creëren. Hierbij hanteert de professional de 'richtlijn ongewenst- en grensoverschrijdend gedrag' van Sophia Scholen.

ONDERSTEUNEND PERSONEEL

Beroepscode

Ondersteuning/begeleiding

Emotionele veiligheid in de groep is een basisvoorwaarde op onze scholen; zonder deze veiligheid kan een leerling niet spelen en/of leren. De professionals dragen de verantwoordelijkheid om te zorgen voor de emotionele veiligheid binnen de groep en zij werken aan positieve leerervaringen voor leerlingen, waardoor het zelfvertrouwen van de leerlingen kan groeien. Dit zelfvertrouwen speelt een grote rol bij het ontwikkelen van hun eigen talenten. Voor de professionals geldt hierbij dat:

- bij het bepalen van de onderwijs- en ontwikkelingsbehoeften van elke leerling, de professional in uitgaat van de behoeften en kwaliteiten van de individuele leerling. Als de ontwikkeling van een leerling in het geding is zoeken de professionals samen met ouders een oplossing.
- de professionals geven ouders de ruimte en tijd om ontwikkelingsproblemen te accepteren en te verwerken als deze zijn vastgesteld.
- ondersteuning en begeleiding ook wordt gegeven wanneer een leerling pestgedrag vertoont. Wanneer er sprake is van pesten dan moet dit altijd een leersituatie zijn voor de leerling; het gaat hierin om gedrag en gedrag is bij te sturen. De richtlijn over ongewenst- en grensoverschrijdend gedrag biedt hierin ondersteuning.
- wanneer een leerling meer zorg nodig heeft dan de reguliere zorg die geboden wordt en thuis komt te zitten, wordt zorg gedragen voor de thuiszitter zolang deze nog op de betreffende

VORIGE

VOLGENDE

INHOUD

SYSTEEMAANPAK

school zit. Daarnaast wordt er gezorgd voor goede adviezen en een warme en goede overdracht(rapportages).

Opvoeding

De professionals hebben een professionele relatie met de leerling en diens ouder(s). De professionals informeren de ouder(s) en de leerling over de manier waarop zij werken aan het pedagogisch klimaat in de klas in relatie tot het gedrag- en de behoeften van de leerling. Ouders worden als partner bij de professionele opvoeding van leerlingen betrokken, waarbij er sprake moet zijn van wederzijds vertrouwen en waarbij het belang van de leerling voorop staat. De school doet zijn best om het maximale uit de leerlingen te halen qua leerprestaties. De professionals zorgen ervoor dat ouders goed op de hoogte zijn van de ontwikkeling van hun kind.

Relatiebeheer

De professionals realiseren zich dat zij een professionele relatie hebben met leerlingen en ouders. Om deze reden zorgen de professionals voor de juiste combinatie van professionele afstand en betrokkenheid. Zo zijn professionals op sociale media niet bevriend met leerlingen, maar kunnen professionals vriendschappelijke contacten met ouders hebben waarbij de scheidslijn tussen privé en werk duidelijk is.

ONDERSTEUNEND PERSONEEL

Beroepscode

Soms ontstaan er mogelijk verwarrende situaties, waarbij de professionele rolverdeling tussen de professional en de leerling en de ouder(s) onder druk komt te staan. De professionals ondernemen dan actie om de relatie professioneel te houden. Wanneer ouders privéproblemen hebben die invloed hebben op de leerling, dan bieden de professionals een luisterend oor en onderzoeken zij welke invloed deze problemen op de leerling kunnen hebben. De professionals zoeken naar hulp en verwijzen indien nodig de ouder(s) door.

Machtspositie van de professional

Professionals zijn zich bewust van hun fysieke en mentale machtspositie die zij hebben ten opzichte van de leerlingen. De professionals zorgen dat zij vanuit deze positie het welzijn van de leerling niet schaden maar juist bijdragen aan het welzijn. De professionals respecteren de autonomie van het kind en stellen in hun handelen de leerling centraal. Hierbij is de professional verantwoordelijk voor het op de juiste manier toepassen van- en het stimuleren van positief gedrag en het omgaan met ongewenst gedrag.

Bij het uiten van affectie of het geven van complimenten houden de professionals rekening met de grenzen van de leerling en zorgen zij voor een, voor het kind, veilige benadering.

Leerlingen mogen de professionals op een respectvolle-, open- en binnen de normen passende manier aanspreken op hun gedrag.

VORIGE

VOLGENDE

INHOUD

SYSTEEMAANPAK

De professionals bewaken hun eigen grenzen en emoties in de relatie tot de leerling

Signalen van kindermishandeling

De professionals hebben kennis over huiselijk geweld en kindermishandeling, kunnen dit objectief signaleren en weten hoe zij moeten handelen bij (een vermoeden van) huiselijk geweld en kindermishandeling. Onze professionals handelen volgens de [meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling](#) en zijn hierin geschoold. Ook weten zij hoe ze signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling kunnen bespreken met ouders. Indien de professionals een vermoeden hebben van huiselijk geweld en/of kindermishandeling bespreken zij deze met de schooleigen aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling en de directeur volgens het opgestelde sociaal veiligheidsbeleid.

ONDERSTEUNEND PERSONEEL

Beroepscode

De professional in relatie tot collega's en anderen

Verantwoordelijkheid beroepscode

De professionals komen op voor de belangen van de beroepsgroep. Daarnaast komen zij op voor individuele collega's als deze nadelige gevolgen ondervinden doordat zij zich houden aan de beroepscode.

Samenwerking met collega's

Professionals zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de leerlingen. Hun werk is dan ook een onderdeel van de doorgaande lijn in de school. Hiermee wordt de structuur binnen de school voor de leerlingen en hun ouders helder.

Professionals dragen informatie en/of zorgen over een kind(eren) en/of ouder(s) op een respectvolle manier over naar collega's zodat een leerling en/of ouder(s) zonder vooroordelen benaderd kan worden door collega's.

De professionals werken samen met en staan open voor de mening(en) van collega's. Een goede onderlinge samenwerking is belangrijk. Binnen Sophia Scholen wordt gezorgd voor een open cultuur waarin ruimte is voor het geven van professionele feedback op een respectvolle manier. De feedback wordt gebruikt om op het eigen handelen te reflecteren en dit handelen eventueel te verbeteren.

VORIGE

VOLGENDE

INHOUD

SYSTEEMAANPAK

Wanneer de professionals zien dat één of meerdere collega's niet conform de beroepscode met collega's, leerlingen en/of ouders omgaat, stellen zij de collega('s) vragen over de manier van handelen. Als de uitleg van de collega('s) niet gerust stelt, wordt dit besproken met de leidinggevende. Bij twijfel kan een professional altijd bij de vertrouwenspersoon en leidinggevende de zorgen kwijt, alvorens de collega vragen te stellen. Indien de leidinggevende wordt betrokken, is deze verantwoordelijk voor het noteren van het signaal en het delen met het bestuur. Voor het melden van misstanden volgen wij de klokkenluidersregeling van Sophia Scholen.

Conflictsituaties

Binnen Sophia Scholen kunnen (cultureel gebonden) situaties voorkomen die de professionals in conflict brengen met zichzelf. Zij kunnen hierdoor in (ernstige) gewetensnood raken. Wanneer dit het geval is wordt dit besproken met collega's en directie. De professionals zorgen er met elkaar voor dat binnen de Sophia Scholen een oplossing komt, zodat de ontwikkeling van leerlingen gewoon doorgang vindt.

ONDERSTEUNEND PERSONEEL

Beroepscode

Lokale samenwerking

Professionals staan open voor lokale samenwerking wanneer dit de school versterkt in de ontwikkeling van- en zorg voor leerlingen. Hierbij wordt er samengewerkt met betrouwbare partners. Het samenwerken met partners is belangrijk voor de doorgaande lijn en de zorg rondom leerlingen. Er wordt binnen de samenwerking altijd gesproken met ouders, school en externen.

Arbeidsvoorwaarden en rechtspositie

De professionals zijn zich bewust van en zijn bekend met de rechten en plichten van het vak, welke in de CAO en in het beleid Sophia Scholen beschreven staan.

Kwaliteitsnormen

De professionals signaleren en bespreken een misstand binnen de werksituatie met de betreffende collega's. Indien er vervolgens niets met de melding wordt gedaan, handelt de professional volgens de klachtenregeling.

Gunsten of geschenken

De professionals zijn zich bewust dat de motieven om een geschenk te geven soms niet aanvaardbaar zijn. Daarnaast kan het accepteren van geschenken ook betekenen dat er scheve gezichten bij anderen (leerlingen, ouders en collega's) ontstaan. Aan de andere kant kan het weigeren van een presentje dat vanuit

VORIGE

VOLGENDE

INHOUD

SYSTEEMAANPAK

zuivere motieven wordt gegeven onbeleefd en ongepast zijn. Dit betekent dat de professionals onderscheid maken tussen wat kan en wat niet kan. De professionals nemen geen geschenken aan die aangeboden worden met het doel om gunsten van de professionals te verkrijgen.

Concrete afspraken voor de omgang met kinderen

Op basis van de hierboven geformuleerde beroepscode zijn verschillende afspraken vastgesteld voor de professionals over de dagelijkse omgang met leerlingen. Deze zijn hieronder uitgewerkt en dienen als richtlijn voor gewenst professioneel gedrag.

De spontaniteit tussen professionals en leerlingen en leerlingen onderling mag er zijn. Wat passende spontaniteit is wordt beoordeeld door de directie. Hierbij stelt de directie het belang van de leerling centraal.

ONDERSTEUNEND PERSONEEL

Beroepscode

Eén op één contacten professional – leerlingen

- Leerlingen en professionals zijn buiten schooltijd niet alleen in één ruimte. Bij uitzonderingen worden ouders vooraf op de hoogte gebracht. Bij lange (nablijf)sessies is dit zichtbaar voor collega's aanwezig in het gebouw.
- Leerlingen worden niet bij een professional thuis uitgenodigd. Wanneer een groep leerlingen een professional bezoekt, bijvoorbeeld wanneer deze door ziekte thuis is, gebeurt dit alleen met toestemming van de ouders. In deze gevallen worden redenen en tijdsduur aangegeven.
- Indien er hulp geboden moet worden bij ongevallen, ziek worden/zijn of anderszins, waarbij het schaamtegevoel van de leerlingen een rol kan spelen, wordt rekening gehouden met- en respect getoond voor de uitdrukkelijke wens van leerlingen.

Troosten/belonen/feliciteren e.d. binnen school

- De wensen en gevoelens van zowel leerlingen als ouders hieromtrent worden gerespecteerd. Leerlingen hebben het recht aan te geven wat zij prettig of niet prettig vinden. Spontane reacties bij troosten en belonen, bijvoorbeeld in de vorm van een knuffel, blijven mogelijk zolang de grenzen van de leerlingen worden gerespecteerd. Spontane reacties, ook in de hogere groepen, zijn ondergeschikt aan de wensen van de leerling.
- In principe worden geen leerlingen op schoot genomen. Voor leerlingen tot en met 7 jaar kan hierop een uitzondering gemaakt in een troostende situatie, maar alleen als de leerling

dat wenst.

- Felicitaties moeten spontaan blijven. De professionals houden hierbij rekening met de wensen en grenzen van de leerlingen.

Jongens en meisjes

- Er wordt rekening gehouden met- en aangesloten bij de eigenheid van de leerlingen.
- Indien mogelijk maken jongens en meisjes gebruik van gescheiden toiletten en douches.

Hulp bij aan-, uit-, en omkleden (vanaf 3 jaar)

- Bij de kleuters komt het regelmatig voor dat geholpen moet worden bij het aan- en uitkleden, bijvoorbeeld bij het naar de wc gaan. Ook bij 6-7 jarigen kan dat nog een enkele keer voorkomen. Deze hulp behoort tot de normale taken van de professionals.
- Vanaf 7 jaar is hulp bij het aan- en uitkleden of omkleden nauwelijks meer nodig. Toch kan het voorkomen dat leerlingen zich in bepaalde situaties gedeeltelijk moeten uitkleden of omkleden. Bijvoorbeeld bij bepaalde op school opgedane verwondingen of bij het omkleden voor musicals e.d. De professionals houden hierbij rekening met wensen en gevoelens van leerlingen. Een open vraag als: "Wil je het zelf doen of heb je liever dat ik je help?" wordt door de oudere leerlingen als heel normaal ervaren en meestal ook eerlijk beantwoord.

ONDERSTEUNEND PERSONEEL

Beroepscode

- Als de situatie erom vraagt wordt door de professionals onmiddellijk hulp verleend.
- Er wordt niet gedoucht door kinderen na het sporten. Het is ongewenst kleedlokalen in welke omstandigheid dan ook zomaar binnen te lopen. Voordat de professionals dergelijke ruimtes betreden kondigen zij hun binnenkomst aan door te kloppen op de deur, zodat leerlingen de gelegenheid hebben om een handdoek o.i.d. om te slaan.

Taalgebruik

- Er wordt correct Nederlands gesproken.
- Er worden geen aanstootgevende liederen gezongen/moppen verteld.
- Er wordt geen seksistisch of grof taalgebruik gebruikt.

Overnachten

- Tijdens overnachtingen (bijv. op kamp) slapen alleen professionals bij de leerlingen. Indien de situatie dit niet toestaat, dan slapen uitsluitend ouders met een verklaring omtrent gedrag (VOG) bij de leerlingen. Er slaapt nooit een volwassene alleen bij de leerlingen. In het geval dat professionals of ouders met VOG bij de leerlingen slapen zijn dit er altijd minimaal twee.

ONDERSTEUNEND PERSONEEL

Signaleren

Signaleren

Ook andere schoolprofessionals dan de groepsleerkrachten op school hebben in het kader van de [Meldcode](#) een signalerende rol. Een conciërge, gedragsspecialist, onderwijsassistent, vakleerkracht en zelfs een vrijwilliger kan binnen en buiten de school zorgen en bedreigingen signaleren bij leerlingen.

Het ondersteunend personeel observeert de leerlingen, als onderdeel van het dagelijks handelen. Hierbij wordt gelet op opvallend gedrag, lichamelijke en uiterlijke verzorging, ontwikkelingsproblemen, fysieke klachten en letsel, opvoeding en ontwikkelingsbedreigingen zoals echtscheiding, huiselijk geweld en schulden.

Tools:

- [Signalenlijst kindermishandeling 0-12 jaar](#)
- [Het Vlaggensysteem](#)

DIRECTEUR

Taken

Taken directeur

De directeur is eindverantwoordelijk voor de bedrijfsvoering. Hieronder valt ook het ontwikkelen, implementeren en borgen van het sociaal veiligheidsbeleid. De Inspectie van het Onderwijs stelt dat sociaal veiligheidsbeleid 'levend' beleid moet zijn. Om deze reden zorgt de directeur dat sociale veiligheid hoog op de agenda staat van alle betrokkenen. Dat kan door met de schoolprofessionals structureel te werken aan de beroepshouding, zoals geformuleerd in de beroepscode van de school.

Verder krijgt dit levend beleid invulling door een preventieve aanpak waarbinnen educatie voor leerkrachten, leerlingen en ouders een doorlopend aandachtspunt is, en door aandacht te geven aan onderwerpen die sociale veiligheid kunnen bedreigen en beschermen. Voorbeelden hiervan zijn echtscheiding, verlies en de opstelling van ouders. De directeur zorgt verder dat sociale veiligheid gemonitord wordt middels vragenlijsten voor leerlingen en leerkrachten. Ouders worden ook betrokken door eens per twee jaar een oudertevredenheidsonderzoek uit te voeren. Hiermee kan de directeur de 'ervaren' veiligheid in beeld brengen. Deze uitkomsten koppelt hij/zij terug aan het team en analyseert twee keer per jaar samen met de aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld en Kindermishandeling en de vertrouwenspersoon. Op basis van de uitkomsten stelt de directeur beleid bij op school- of groepsniveau. Verder is de directeur casemanager in gevallen van calamiteiten.

De school is een Gezonde school op de thema's Relaties & Seksualiteit en Welbevinden. De directeur draagt zorg voor het aanvragen- en hernieuwen van deze vignetten.

Taakomschrijving directeur:

- beschrijven van beleid 'sociale veiligheid' in communicatieve middelen;
- ouders, leerlingen en leerkrachten betrekken bij 'levend' houden van sociale veiligheid;
- invoeren, bespreken en handhaven van omgangsnormen en schoolregels;
- doorlopend bespreekbaar maken van de 'beroepscode';
- bewaken doorgaande leerlijn omtrent sociale en seksuele ontwikkeling en burgerschap (en eventueel hiervoor aanstellen van een coördinator);
- coördineren van deskundigheidsbevordering onder leerkrachten: kennis, vaardigheden, signalering, meldcode;
- verantwoordelijk voor het aanstellen van een aanspreekpunt omtrent sociaal onveilige situaties. Het aanspreekpunt wordt vermeld in schoolgids en op de website;
- eindverantwoordelijk voor het verzamelen van sociale incidenten in een incidentenregistratie;
- het analyseren van de vragenlijsten 'sociale veiligheid' van leerlingen en leerkrachten, in samenhang met signalen uit de incidentenregistratie;
- casemanagement bij calamiteiten;
- melden bij 'Veilig Thuis' in overleg met de aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld en Kindermishandeling;
- aanvragen- en hernieuwen van de vignetten Relaties & Seksualiteit en Welbevinden van de Gezonde school.

DIRECTEUR

Wegen zorg

Wegen zorg

Op basis van het aangelegde meldcodedossier, (eventueel) overleg met externe professionals en het gesprek met ouders, wordt gewogen of er sprake is van kindermishandeling, huiselijk geweld en/of onveiligheid.

Daarbij worden twee beslissingen genomen:

- al dan niet doen van een melding bij Veilig Thuis;
- al dan niet zelf hulp bieden of het organiseren hiervan.

De afweging gebeurt op basis van de drie onderstaande meldnormen:

- Meldnorm 1: In alle gevallen van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid.
- Meldnorm 2: De school meent dat zij, gelet op de competenties, de verantwoordelijkheden en de professionele grenzen, in onvoldoende mate effectieve hulp kan bieden of kan organiseren
- Meldnorm 3: De school die hulp biedt of organiseert constateert dat de onveiligheid niet stopt of zich herhaalt.

Let op: voor het onderwijs geldt dat ze zich moeten houden aan de wet Meldcode. Dit betekent dat de leerkracht bovenstaande drie meldnormen moet doorlopen. Als deze meldnormen genegeerd worden,

en er wordt verzuimd te melden, dan is de leerkracht (die heeft verzuimd te melden) aansprakelijk.

Het is van belang dat er over bovenstaande een besluit wordt genomen en dat dit in de genoemde volgorde gebeurt. De afweging wordt stap voor stap gemaakt aan de hand van vijf afwegingsvragen die in het meldcodeschema terug te vinden zijn. Vervolgens besluiten de aandachtsfunctionaris HGKM en directeur of het bieden of organiseren van hulp behoort tot de mogelijkheden van de school en of ouders/verzorgers hiermee instemmen. Als melden volgens het afwegingskader noodzakelijk is, dient ook de tweede beslissingsvraag over eventuele hulp in overleg met betrokkenen en Veilig Thuis beantwoord te worden.

Noot: Op 25 mei 2018 is de nieuwe privacywetgeving (AVG) van kracht geworden. De AVG is een algemeen kader dat niet inspeelt op specifieke situaties, zoals een vermoeden van kindermishandeling. Daarom geldt als regel dat een specifieke wet prevaleert boven de algemene norm van de AVG. De wet Meldcode gaat dus voor de AVG. Het recht om een dossier aan te maken en te melden bij Veilig Thuis is dus onverminderd van toepassing.

DIRECTEUR

Handhaven beleid

Handhaven beleid

Beleid staat of valt met de handhaving ervan. De teksten in het beleidsplan, in de informatiegids en op de website betekenen niets als deze niet in de praktijk worden gebracht. De directeur heeft de taak en verantwoordelijkheid om te bewaken dat het beleid ‘levend’ gehouden wordt. De directeur bespreekt daarom minimaal 1 keer per jaar (bijv. begin van het jaar) het sociaal veiligheidsbeleid met het team. Waarbij aandacht is voor o.a. de beroepscode van Sophia Scholen, de leerlijnen voor sociaal-emotionele ontwikkeling en relaties en seksualiteit en de omgangsnormen en schoolregels. Hiervoor kan gebruik gemaakt worden van de checklist Sociale Veiligheid. Deze is op te vragen bij de school.

Leerkrachten

In de eerste plaats wordt sociale veiligheid uitgedragen door alle leerkrachten in de school. Alle leerkrachten in de school ‘belichamen’ het pedagogisch klimaat dat wordt nagestreefd en dienen zich daarmee professioneel op te stellen en dit beleid te onderschrijven. De opgestelde beroepscode Sophia Scholen vormt de kern van het beleid. De dialoog in het team over attitude wordt doorlopend gevoerd. De opstelling naar leerlingen, collega’s en ouders is immers iets dat dagelijks speelt en waarmee ook talloze voorbeelden beschikbaar zijn om over in gesprek te gaan.

Borging rollen

De verschillende rollen behorende bij dit beleid dienen geborgd te worden binnen de school. Dit gebeurt door de rollen in de praktijk in te vullen, maar ook door de rollen actief te bespreken binnen teamvergaderingen of andere overleggen. Zo is, voor zowel leerkrachten als ouders en leerlingen, duidelijk bij wie ze met welke vragen terecht kunnen. Het beleidsplan geeft duidelijke kaders en beschrijvingen van de taken en rollen die nodig zijn om sociale veiligheid te bereiken, te monitoren en te behouden.

Monitoring

Sociale veiligheid kan nooit voor 100% worden gegarandeerd. Er kunnen zich altijd incidenten voordoen die de sociale veiligheid onder druk zetten. Hieronder kunnen gevallen van misbruik, huiselijk geweld, verwaarlozing, pesten, agressie, bedreiging en discriminatie worden verstaan. Voor gevallen waarbij de sociale veiligheid onder druk komt te staan is monitoring van belang. Monitoring is een eenvoudige manier om zicht te houden op de mate waarin incidenten plaatsvinden, de aard van de incidenten en de stappen die hierbij zijn genomen. Monitoring vindt plaats middels de incidentenregistratie, rapportage Meldcode en het monitoren van welbevinden.

DIRECTEUR

Calamiteiten

Calamiteiten

Een calamiteit is een niet-beoogde of onverwachte gebeurtenis die maatschappelijke onrust veroorzaakt of waar maatschappelijke onrust uit voortkomt. Daarbij heeft een calamiteit niet alleen impact op directe betrokkene(n), maar vooral ook op de sociale omgeving van deze directe betrokkene(n). De omvang van een calamiteit verschilt per geval en kan ook per geval in korte tijd sterk toenemen. Zo kan een gebeurtenis tussen twee leerlingen invloed hebben op de groep, maar ook uitgroeien tot een situatie die de gehele school beïnvloedt.

Calamiteitmanagement valt onder de taken van de directeur en richt zich op het managen van groepen. In het geval van een calamiteit is het van belang om een gedegen risicotaxatie te maken van de ernst en impact van het voorval. Het begeleiden van

een calamiteit vraagt snel schakelen op veel verschillende terreinen. De directeur zoekt hierbij afstemming met het bestuur en kan daarnaast hulp inschakelen van Adviesteam calamiteiten en zedenzaken van de GGD HM (088 - 308 33 42).

Hieronder staan de acties die genomen kunnen worden bij een calamiteit. De ernst en specifieke omstandigheden van het grensoverschrijdende gedrag, het incident en/of de calamiteit bepalen wat wel of niet nodig is. Voor sommige acties geldt dat ze naast elkaar gezet kunnen of moeten worden. Weeg dit steeds zorgvuldig af. Onderneem wel snel actie.

Klik op de onderstreepte tekst voor de beschrijving van de acties.

Algemeen advies

Actie:
Voer gesprekken

Actie:
Onderneem actie

Actie:
Zorg voor ondersteuning

Actie:
Communiceer

Actie:
Vervolg/Evaluatie

Calamiteiten

Een calamiteit is een niet-beoogde of onverwachte gebeurtenis die maatschappelijke onrust veroorzaakt of waar maatschappelijke

maken van de ernst en impact van het voorval. Het begeleiden van een calamiteit vraagt snel schakelen op veel verschillende

Algemeen Advies

Houd als school de regie. Ouders hebben soms uitgesproken opvattingen over wat ze vinden dat de school moet doen. Ouders die zich niet gehoord voelen, kunnen acties ondernemen in en rond de school: ze dienen een klacht in, beginnen via sociale media een hetze tegen de 'dader', benaderen de burgemeester of halen de pers erbij. Soms dreigen meerdere ouders hun kind van school te nemen als je de door hen aanbevolen acties niet uitvoert.

Houd vast aan je onderwijskundige visie, maak je eigen pedagogische overwegingen en neem van daaruit passende maatregelen. Reageer niet vanuit angst of vanuit de onrust. De visie van de school op onderwijs voor alle leerlingen is van belang: hoe wordt in het algemeen omgegaan met grensoverschrijdend gedrag? Mogen leerlingen fouten maken? Hoe kun je fouten herstellen? Het helpt om dit vanaf het begin aan ouders duidelijk te maken.

Zorg in de school voor een goede taakverdeling. De directeur kan niet alles tegelijk. Maak, als de impact groter wordt, afspraken over wie de school runt en wie de calamiteit. Zoek hiervoor ondersteuning bij het bestuur, maak met hen afspraken over communicatie en eventueel extra inzet (van binnen de school of van externen).

Voor de volgende specifieke calamiteiten zijn protocollen beschikbaar:

- [Omgaan met overlijden en rouw](#)
- [Vermissing van een kind](#)
- [Stappen bij misbruik door professionals](#)
- [Richtlijn ongewenste intimiteiten naar professionals](#)

[Algemeen advies](#)

[Actie:
Voer gesprekken](#)

[Actie:
Onderneem actie](#)

[Actie:
Zorg voor ondersteuning](#)

[Actie:
Communiceer](#)

[Actie:
Vervolg/Evaluatie](#)

DIRECTEUR

Calamiteiten

Calamiteiten

Een calamiteit is een niet-beoogde of onverwachte gebeurtenis die maatschappelijke onrust veroorzaakt of waar maatschappelijke onrust uit voortkomt. Daarbij heeft een calamiteit niet alleen impact op direct betrokkene(n), maar vooral ook op de sociale

een calamiteit vraagt snel schakelen op veel verschillende terreinen. De directeur zoekt hierbij afstemming met het bestuur en kan daarnaast hulp inschakelen van Adviesteam calamiteiten en zedenzaken van de GGD HM (088-33 42).

Actie: Voer gesprekken

Ten tijde van een calamiteit is het belangrijk zo snel mogelijk gesprekken met betrokkene(n) te voeren.

Uitgangspunten:

- bespreek (indien nodig) het gesignaleerde/ de zorg met interne- en externe professionals;
- nodig op korte termijn ouders van betrokken kind(eren) uit voor een gesprek;
- onderwerpen van het gesprek zijn het gesignaleerde/de zorg, mogelijke zorgen van ouders, mogelijke oplossingen en het opstellen van een actieplan met maatregelen en afspraken;
- bewaar alle communicatie en gespreksverslagen in het leerlingdossier.

Let op: Indien de calamiteit gaat over grensoverschrijdend gedrag van een schoolprofessional neem dan contact op met de vertrouwensinspecteur van de Inspectie voor het Onderwijs. In afstemming met de inspecteur wordt besloten of overgegaan wordt tot aangifte.

men kunnen worden bij een e omstandigheden van het incident en/of de calamiteit r sommige acties geldt dat ze en worden. Weeg dit steeds tie.

beschrijving van de acties.

Algemeen advies

Actie:
Voer gesprekken

Actie:
Onderneem actie

Actie:
Zorg voor ondersteuning

Actie:
Communiceer

Actie:
Vervolg/Evaluatie

Calamiteiten

Actie: Onderneem actie

- Maak (evt. op basis van gevoerde gesprekken) een inschatting over hoe groot de zaak is/kan worden en stel het bestuur hiervan op de hoogte;
- Maak (eventueel in samenwerking met externe professionals*) een actieplan. Deze kan gedurende het proces steeds aangepast worden op basis van ontwikkelingen.

Neem in dit actieplan de volgende elementen op:

- korte beschrijving van calamiteit en inschatting van omvang;
- te nemen maatregelen;
- gesprekken (met wie, wanneer?);
- communicatie over de calamiteit (met wie, wat en hoe?);
- eventuele vervolgacties.

Uitgangspunten:

- houd een logboek bij van alle genomen stappen;
- neem snel maatregelen en communiceer deze naar (betrokken) ouders en medewerkers;
- maatregelen zijn gericht op het vergroten van de veiligheid voor alle kinderen binnen onze school;
- breng in kaart welke momenten/ situaties problemen opleveren en bespreek met collega's/ betrokken ouders hoe deze voorkomen kunnen worden;
- evalueer het effect van genomen maatregelen.

Let op: wordt een calamiteit groot, stel dan een team samen met afvaardiging van school, bestuur en externe professionals om verdere acties uit te zetten.

* Bijv. Calamiteitenteam GGD HM, zorgteam, JGZ, behandelaar betrokken leerling(en), enz..

DIRECTEUR

Calamiteiten

Calamiteiten

Een calamiteit is een niet-beoogde of onverwachte gebeurtenis die maatschappelijke onrust veroorzaakt of waar maatschappelijke onrust uit voortkomt. Daarbij heeft een calamiteit niet alleen impact op direct betrokkene(n), maar vooral ook op de sociale

een calamiteit vraagt snel schakelen op veel verschillende terreinen. De directeur zoekt hierbij afstemming met het bestuur en kan daarnaast hulp inschakelen van Adviesteam calamiteiten en zedenzaken van de GGD HM (088 3 42).

Actie: Zorg voor ondersteuning

Zorg voor ondersteuning voor directie, het team, ouders en leerlingen.

Een calamiteit brengt veel emoties met zich mee en er moet ook veel geregeld/georganiseerd worden. Genoemde partijen hebben daarom mogelijk behoefte aan emotionele en/of praktische ondersteuning. Denk hierbij aan:

- steun vanuit het bestuur
- ondersteuning door lokale organisatie(s) zoals CJG, GGD, Slachtofferhulp, etc.
- tijdelijke extra inzet van schoolprofessionals

Let op: houd er rekening mee dat een stapeleffect op kan treden bij kinderen en volwassenen (ook medewerkers) die eerder emotionele gebeurtenissen hebben meegemaakt. Zo kan iemand een grotere impact van het incident ervaren dan je op grond van de huidige feiten zou verwachten.

men kunnen worden bij een omstandigheden van het incident en/of de calamiteit. Voor sommige acties geldt dat ze worden. Weeg dit steeds.

beschrijving van de acties.

Algemeen advies

Actie:
Voer gesprekken

Actie:
Onderneem actie

Actie:
Zorg voor ondersteuning

Actie:
Communiceer

Actie:
Vervolg/Evaluatie

DIRECTEUR

Calamiteiten

Calamiteiten

Een calamiteit is een niet-beoogde of onverwachte gebeurtenis die maatschappelijke onrust veroorzaakt of waar maatschappelijke onrust uit voortkomt. Daarbij heeft een calamiteit niet alleen impact op direct betrokkene(n), maar vooral ook op de sociale

een calamiteit vraagt snel schakelen op veel verschillende terreinen. De directeur zoekt hierbij afstemming met het bestuur en kan daarnaast hulp inschakelen van Adviesteam calamiteiten en zedenzaken van de GGD HM (088-33 42).

Actie: Communiceer

Ten tijde van een calamiteit is het belangrijk zo snel mogelijk gesprekken met betrokkene(n) te voeren.

Uitgangspunten:

- bespreek (indien nodig) het gesignaleerde/ de zorg met interne- en externe professionals;
- nodig op korte termijn ouders van betrokken kind(eren) uit voor een gesprek;
- onderwerpen van het gesprek zijn het gesignaleerde/ de zorg, mogelijke zorgen van ouders, mogelijke oplossingen en het opstellen van een actieplan met maatregelen en afspraken;
- bewaar alle communicatie en gespreksverslagen in het leerlingdossier.

Let op: Indien de calamiteit gaat over grensoverschrijdend gedrag van een schoolprofessional neem dan contact op met de vertrouwensinspecteur van de Inspectie voor het Onderwijs. In afstemming met de inspecteur wordt besloten of overgegaan wordt tot aangifte.

men kunnen worden bij een e omstandigheden van het incident en/of de calamiteit r sommige acties geldt dat ze en worden. Weeg dit steeds tie.

beschrijving van de acties.

Algemeen advies

Actie:
Voer gesprekken

Actie:
Onderneem actie

Actie:
Zorg voor ondersteuning

Actie:
Communiceer

Actie:
Vervolg/Evaluatie

DIRECTEUR

Calamiteiten

Calamiteiten

Een calamiteit is een niet-beoogde of onverwachte gebeurtenis die maatschappelijke onrust veroorzaakt of waar maatschappelijke onrust uit voortkomt. Daarbij heeft een calamiteit niet alleen impact op direct betrokkene(n), maar vooral ook op de sociale

een calamiteit vraagt snel schakelen op veel verschillende terreinen. De directeur zoekt hierbij afstemming met het bestuur en kan daarnaast hulp inschakelen van Adviesteam calamiteiten en zedenzaken van de GGD HM (088-33 42).

Actie: Vervolg/Evaluatie

Houd in de gaten:

- of alles via gemaakte afspraak verloopt, zo niet stuur bij;
- wees alert op (nieuwe) signalen. Mogelijk krijg je nieuwe informatie en/of zijn er meer betrokkenen. Bepaal op basis hiervan of en zo ja welke nieuwe acties er nodig zijn.

Gebruik de calamiteit als aanleiding om het huidige beleid door te lichten.

Algemeen advies

Actie:
Voer gesprekken

Actie:
Onderneem actie

Actie:
Zorg voor ondersteuning

Actie:
Communiceer

Actie:
Vervolg/Evaluatie

DIRECTEUR

Incidentenregistratie
en
Rapportage Meldcode

Incidentenregistratie en rapportage Meldcode

Om sociale veiligheid binnen de school te waarborgen is monitoring van belang. Monitoring is een eenvoudige manier om zicht te houden op de mate waarin incidenten plaatsvinden, de aard van de incidenten en de stappen die hierbij zijn genomen. Monitoring vindt, onder andere, plaats middels incidentenregistratie. Deze incidentenregistratie maakt zichtbaar of individuele gevallen onderling samenhangen en wat het eventuele effect hiervan kan zijn.

Incidentenregistratie sociale veiligheid

In de incidentenregistratie sociale veiligheid worden alle signalen die de sociale veiligheid onder druk zetten verzameld. Hieronder valt elk afzonderlijk en significant incident waarbij sprake is van ingrijpende vormen met ingrijpend effect op het welbevinden en seksuele ontwikkeling van betrokkenen. Onder een incident wordt het volgende verstaan: fysiek geweld dat letsel tot gevolg heeft, fysiek geweld waarbij wapens gebruikt zijn, wapenbezit (onderscheiden naar vuur-, steek- en overige wapens), seksueel misbruik en seksuele intimidatie (waaronder loverboys), grove pesterijen, discriminatie (onder meer naar ras, geslacht en homodiscriminatie), bedreigingen, drugs (onderscheiden naar bezit, gebruik en verkoop) en vernieling of diefstal van goederen. Doel van het document is het centraal monitoren van gevallen

hieromtrent, om vroegtijdig trends te herkennen en soortgelijk gedrag centraal te documenteren. Incidenten worden chronologisch gedocumenteerd en structureel geanalyseerd door de directeur, samen met de uitkomsten van vragenlijsten voor leerkrachten en leerlingen. Eens in de twee jaar worden de uitkomsten ook gecombineerd met de uitkomsten van het oudertevredenheidsonderzoek.

Rapportage Meldcode

Voor elke afzonderlijk en significante situatie met betrekking tot de meldcode, wordt de rapportage meldcode ingevuld. Elk jaar bundelt de directeur samen met de aandachtsfunctionaris alle rapportages. De rapportage meldcode dient als monitoringsinstrument om na te gaan in hoeverre scholen in aanraking komen met (noemenswaardige) situaties rondom de meldcode, wat de aard van deze incidenten is en of er extra ondersteuning vanuit het bestuur nodig is om meldcode trajecten op scholen op te kunnen pakken.

VOLGENDE

INHOUD

SYSTEEMAANPAK

AANDACHTS-FUNCTIONARIS

Huiselijk geweld en kindermishandeling

INTERN BEGELEIDER

Taken

Taken Aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld en Kindermishandeling / Intern begeleider

Aandachtsfunctionaris(en) Huiselijk Geweld en Kindermishandeling: belegd bij Intern Begeleider*.

De aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (HGKM) is een inhoudelijk geschoolde professional met kennis van het sociaal veiligheidsbeleid. Hij/zij heeft een meerdaagse training gehad over de Meldcode Kindermishandeling en Huiselijk Geweld en zijn rol daarin als aandachtsfunctionaris en beschikt over vaardigheden en kennis om een zorgproces af te wikkelen volgens de Meldcode. Binnen de school is de aandachtsfunctionaris HGKM het aanspreekpunt voor algemene informatie over de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. De aandachtsfunctionaris HGKM begeleidt en adviseert leerkrachten over samenwerking met ouders omtrent de Meldcode en kindzorg. De aandachtsfunctionaris draagt zorg voor procesbegeleiding van elk meldcodeproces en voert (confrontatie)gesprekken met ouders. Binnen het bestuur is de aandachtsfunctionaris HGKM onderdeel van het netwerk van aandachtsfunctionarissen HGKM. Bijeenkomsten zijn onder andere gericht op kennisdeling, nascholing, afstemming met samenwerkingspartners uit de gemeente(n), intervisie en casuïstiek.

Een intern begeleider (IB) heeft expertise die zich richt op begeleiding en coaching van de leerkracht, case-management, leerling observatie en advisering. Door deze positie kan een IB goed optreden als aandachtsfunctionaris HGKM.

Taakomschrijving aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld en Kindermishandeling/Intern begeleider:

- draagt zorg voor het 'up-to-date' houden van zijn/haar kennis en expertise omtrent de wet Meldcode, huiselijk geweld en kindermishandeling en laat zich hierop bijscholen;
- herkent signalen die kunnen wijzen op huiselijk geweld en kindermishandeling en kent de acties van de meldcode;
- zorgt dat (nieuwe) leerkrachten afdoende kennis hebben van het onderwerp en zorgt dat het onderwerp geagendeerd blijft;
- functioneert als vraagbaak binnen de school voor algemene informatie over de meldcode, huiselijk geweld en kindermishandeling;
- heeft voldoende kennis van en vaardigheden rond het voeren, documenteren en organiseren van (confrontatie)gesprekken;
- heeft kennis van het netwerk van zorgverleners en ketenpartners, om zorg te organiseren en interne professionals te ondersteunen (sociale kaart);
- evalueert de werking van de Meldcode regelmatig om zo nodig acties in gang te zetten om de toepassing van de meldcode te optimaliseren;
- voert procesmanagement op het moment dat de school overgaat tot melding;
- ziet toe op dossierontwikkeling, monitoring en verslaglegging;

AANDACHTS-FUNCTIONARIS

Huiselijk geweld en kindermishandeling

INTERN BEGELEIDER

Taken

- waakt over de veiligheid van de leerling in het meldcodeproces bij het nemen van beslissingen;
- neemt contact op met Veilig Thuis voor advies of melding;
- evalueert het effect van de genomen acties met betrokkenen en neemt indien gewenst opnieuw contact op met Veilig Thuis;
- ziet toe op AVG-conform handelen betreffende de privacy het kind en het gezin;
- adviseert de leerkrachten bij het analyseren van de monitor sociale veiligheid op groepsniveau;
- bespreekt jaarlijks met de leerkrachten de uitkomsten van de monitor sociale veiligheid;
- analyseert jaarlijks de monitor sociale veiligheid op schoolniveau en doet verbetervoorstellen richting de directeur.

Naast de aandachtsfunctionaris op school (de directe aandachtsfunctionaris) is er binnen Sophia Scholen ook een indirecte aandachtsfunctionaris. De indirecte aandachtsfunctionaris adviseert en begeleidt de directie en de directe aandachtsfunctionaris in de te nemen stappen bij de implementatie en borging van e meldcode. De indirecte aandachtsfunctionaris zorgt dat er volgens wettelijke kaders van de meldcode wordt gewerkt, en zet zich in op hiernaar te handelen als hier geen of onvoldoende sprake van is. Binnen Sophia Scholen is deze taak belegd bij de adviseur Onderwijs en Kwaliteit.

()Afhankelijk van een schoolsituatie kunnen er één of meerdere aandachtsfunctionarissen zijn.*

VORIGE

INHOUD

SYSTEEMAANPAK

AANDACHTS-FUNCTIONARIS

Huiselijk geweld en kindermishandeling

INTERN BEGELEIDER

Interne coach

Interne coach

Het handelen volgens de stappen van de Meldcode vormt voor schoolprofessionals geregeld een uitdaging.

De aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (HGKM) is getraind als interne coach om leerkrachten hierin te ondersteunen.

Coach in signaleren

De aandachtsfunctionaris HGKM denkt mee over hetgeen is gesignaleerd. De aandachtsfunctionaris HGKM draagt signalenlijsten en tools aan om hetgeen wat vermoed of gezien wordt te verduidelijken. Een onderbuikgevoel kan niet als feitelijk worden beschouwd. Doorpraten over wat het gevoel veroorzaakt geeft een beter beeld. Zo kan bijvoorbeeld stemgebruik, houding van de leerling, oogopslag of teruggetrokkenheid een gevoel van zorg oproepen. Deze signalen zijn wel feitelijk. Zeker als de leerkracht na het coachgesprek nogmaals een week observeert of signalen nu duidelijker worden.

Coach bij collegiale consultatie

De aandachtsfunctionaris HGKM informeert het team over collegiale consultatie. Leerkrachten kunnen met signalen en/of zorgvragen over een leerling terecht bij de aandachtsfunctionaris. Doel van de collegiale consultatie is om een zo objectief mogelijk

beeld te krijgen van de signalen en zorgen die rondom een leerling leven. Signalen staan nooit op zichzelf. Als een leerling mishandeld wordt zijn hiervan vaak meer signalen te vinden als hiernaar wordt gevraagd. Dat is echter iets heel anders dan waarheidsvinding! Het is niet de bedoeling om bewijs te verzamelen.

Coach bij gesprekken met ouders

De aandachtsfunctionaris HGKM ondersteunt leerkrachten in het gesprek met ouders. Hierin wordt het principe aangehouden dat hoe eerder een gesprek met ouders plaatsvindt, hoe beter. Het bespreken van enkelvoudige vragen en zorgen is minder gevoelig dan het direct voeren van zware zorggesprekken.

In eerste instantie zal de aandachtsfunctionaris de gesprekken samen met de leerkracht voorbereiden. Belangrijk hierbij is dat het doel van het gesprek vooraf helder is. Indien gesprekken serieuzer van aard worden, is het ook nodig om af te wegen of er twee professionals van de school bij de gesprekken aansluiten. Eén van de twee professionals kan notuleren en de ander kan zich richten op het gesprek.

Klik bovenaan op [volgende](#) voor het laatste deel

VOLGENDE

INHOUD

SYSTEEMAANPAK

AANDACHTS-FUNCTIONARIS

Huiselijk geweld en
kindermishandeling

INTER-
BEGELEIDER

Interne coach

Coach bij dossiervorming

Dossiervorming vormt de basis van de Meldcode. Deze moet zorgvuldig en feitelijk zijn om een melding bij Veilig Thuis te kunnen doen. Ook mogen ouders ten allen tijden inzage vragen in het leerlingdossier van hun kind. Dat betekent dat een dossier eigenlijk zo moet worden opgesteld dat ouders het vanuit huis kunnen raadplegen. De aandachtsfunctionaris HGKM helpt de leerkrachten hierin bewuster worden.

VORIGE

INHOUD

SYSTEEMAANPAK

AANDACHTS-FUNCTIONARIS

Huiselijk geweld en kindermishandeling

INTERN BEGELEIDER

Contact met ouders

Contact met ouders

De aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (HGKM) gaat op basis van het dossier Meldcode van de leerling in gesprek met ouders. Hij bespreekt met ouders de wettelijke verplichting om gevolg te geven aan de meldcode waarbij ouders geïnformeerd over de wijze waarop het proces loopt.

Als ouders worden uitgenodigd voor het eerste gesprek met de aandachtsfunctionaris HGKM, dan is dit doorgaans geen verrassing. De leerkracht heeft meestal al vaker haar zorg uitgesproken en hierover met ouders afspraken gemaakt. Het kan echter zijn dat de gesignaleerde zorg zo acuut is dat er geen andere gesprekken hebben plaatsgevonden. Dan is het wenselijk om ouders uit te leggen hoe zaken in de school lopen.

Bij de uitnodiging wordt het onderwerp van het gesprek vermeld en ook de eventuele andere schoolprofessionals die naast de aandachtsfunctionaris aanwezig zullen zijn. Ouders krijgen daardoor de kans om zich voor te bereiden en om samen (met een gesprekspartner) naar de afspraak te komen. Tijdens het gesprek wordt de zorg besproken en wordt onderbouwd hoe eerder over het onderwerp is gesproken.

Ouderpartnerschap behouden is een streven dat in het belang is van het kind. Uiteindelijk moeten er concrete afspraken gemaakt worden om de ontwikkeling van de leerling te bevorderen,

veiligheid te waarborgen en risicofactoren terug te dringen.

Als er concrete aanwijzingen zijn dat door het voeren van het gesprek de veiligheid van een van de betrokkenen in het geding zou kunnen komen, dan kan er van een gesprek met de ouders afgezien worden en zonder vooroverleg een melding worden gedaan. Dit is bijvoorbeeld het geval bij kans op (eengerelateerd) geweld of gedwongen besnijdenis.

Bij het contact met ouders wordt de leerling betrokken volgens de uitgangspunten van leerlingparticipatie binnen de meldcode.

AANDACHTS-FUNCTIONARIS

Huiselijk geweld en kindermishandeling

INTERNE BEGELEIDER

Contact met ouders

Contact met ouders

Leerlingparticipatie binnen de Meldcode

In een meldcodetraject zijn niet alleen de ouders en schoolprofessionals gesprekspartners, maar ook de leerling zelf. Indien er zorgen zijn en/of er een meldcodetraject gestart wordt, gaat de aandachtfunctionaris met de betreffende leerling in gesprek over de volgende zaken*:

- Het recht om veilig op te groeien.
De leerling wordt uitgelegd over wat een normale omgang is tussen ouders en kind, en dat in het geval van kindermishandeling en huiselijk geweld er geen schuld bij de leerling ligt;
- Informatie over het meldcodeproces.
De aandachtfunctionaris vertelt de leerling over de bestaande zorgen, welke vervolgstappen hij gaat zetten en over de terugkoppeling hiervan naar de leerling;
- De mening van de leerling omtrent de zorgen, oplossingen voor deze zorgen en de vervolgstappen binnen het meldcodetraject.

De aandachtfunctionaris weegt af in hoeverre deze mening meegenomen kan worden in de vervolgstappen;

- Besluiten en (mogelijke) vervolgstappen.
Deze worden in samenspraak met de leerling genomen en de leerling wordt uitgelegd waarom beslissingen en vervolgstappen worden genomen;
- Waar de leerling terecht kan met klachten indien hij het niet eens is met de besluiten/vervolgstappen.
Indien de leerling het niet eens is met de besluiten/vervolgstappen legt de aandachtfunctionaris uit dat hij handelt vanuit het belang van de leerling. Mocht de leerling het er nog steeds niet mee eens zijn dan wijst de aandachtfunctionaris de leerling op zijn recht op klacht of verzet en bij wie hij daarvoor terecht kan.

** Voor het gesprek met de leerling wordt de handreiking Participatie van Kinderen in de Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling gebruikt. Deze is op te vragen bij de school.*

AANDACHTS-FUNCTIONARIS

Huiselijk geweld en kindermishandeling

INTERN BEGELEIDER

Overleg met
externe
professionals

Overleg met externe professionals

De aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (HGKM) kan gesignaleerde zorg voorleggen aan Veilig Thuis en andere lokale zorgpartners*. Dat kan op basis van een concreet (al dan niet urgent) signaal en/of het meldcodedossier. Indien ouders hiervoor (nog) geen toestemming gegeven hebben, kan dit geanonimiseerd. Veilig Thuis weegt op basis van de informatie de ernst en geeft advies over gewenste vervolgstappen. Het kan zijn dat van de betreffende zorg een dossier wordt gemaakt door Veilig Thuis. Een dossier krijgt op dat moment geen persoonsgegevens, maar een dossiernummer als uitgangspunt. De schoolnaam en contactpersoon worden daarin vastgelegd evenals de adviezen en besproken vervolgstappen van Veilig Thuis. Daarmee kan de aandachtsfunctionaris HGKM later op de casus terugkomen als er vervolgstappen zijn genomen en/of adviezen (al dan niet) zijn opgevolgd. Dat maakt dat een contact niet elke keer opnieuw opgestart hoeft te worden.

Bij het overleg met externe professionals wordt de leerling betrokken volgens de uitgangspunten van [leerlingparticipatie binnen de meldcode](#).

* Zie voor lokale zorgpartners: [Sociale Kaart](#)

AANDACHTS-FUNCTIONARIS

Huiselijk geweld en kindermishandeling

INTERN BEGELEIDER

Overleg met
externe
professionals

Overleg met externe professionals

Leerlingparticipatie binnen de Meldcode

In een meldcodetraject zijn niet alleen de ouders en schoolprofessionals gesprekspartners, maar ook de leerling zelf. Indien er zorgen zijn en/of er een meldcodetraject gestart wordt, gaat de aandachtsfunctionaris met de betreffende leerling in gesprek over de volgende zaken*:

- Zijn recht om veilig op te groeien.
De leerling wordt uitgelegd over wat een normale omgang is tussen ouders en kind, en dat in het geval van kindermishandeling en huiselijk geweld er geen schuld bij de leerling ligt;
- Informatie over het meldcodeproces.
De aandachtsfunctionaris vertelt de leerling over de bestaande zorgen, welke vervolgstappen hij gaat zetten en over de terugkoppeling hiervan naar de leerling;
- De mening van de leerling omtrent de zorgen, oplossingen voor deze zorgen en de vervolgstappen binnen het Meldcodetraject.

De aandachtsfunctionaris weegt af in hoeverre deze mening meegenomen kan worden in de vervolgstappen;

- Besluiten en (mogelijke) vervolgstappen.
Deze worden in samenspraak met de leerling genomen en de leerling wordt uitgelegd waarom beslissingen en vervolgstappen worden genomen;
- Waar de leerling terecht kan met klachten indien hij het niet eens is met de besluiten/vervolgstappen.
Indien de leerling het niet eens is met de besluiten/vervolgstappen legt de aandachtsfunctionaris uit dat hij handelt vanuit het belang van de leerling. Mocht de leerling het er nog steeds niet mee eens zijn dan wijst de aandachtsfunctionaris de leerling op zijn recht op klacht of verzet en bij wie hij daarvoor terecht kan.

** Voor het gesprek met de leerling wordt de handreiking Participatie van Kinderen in de Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling gebruikt. Deze is op te vragen bij de school.*

AANDACHTS-FUNCTIONARIS

Huiselijk geweld en
kindermishandeling

INTERN BEGELEIDER

Dossier Meldcode

Dossier Meldcode

Als het leerlingdossier door de leerkracht overgedragen wordt aan de aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (HGKM) brengt de aandachtsfunctionaris HGKM alle signalen in kaart om een totaalbeeld te vormen. De aandachtsfunctionaris analyseert het dossier van de leerling en onderzoekt (intern) samenhang tussen ontwikkeling, prestaties, gesignaleerde zorgen en signalen over gezin en de opvoeding. Hierbij controleert de aandachtsfunctionaris HGKM of alle zaken met ouders besproken zijn (en daarmee bruikbaar). Het dossier Meldcode maakt betrokken professionals duidelijk welke concrete vervolgstappen genomen moeten worden.

Gedurende het meldcodeproces wordt de leerling betrokken volgens de uitgangspunten van leerlingparticipatie binnen de Meldcode.

AANDACHTS-FUNCTIONARIS

Huiselijk geweld en kindermishandeling

INTERNE BEGELEIDER

Dossier Meldcode

Dossier Meldcode

Leerlingparticipatie binnen de Meldcode

In een meldcodetraject zijn niet alleen de ouders en schoolprofessionals gesprekspartners, maar ook de leerling zelf. Indien er zorgen zijn en/of er een meldcodetraject gestart wordt, gaat de aandachtsfunctionaris met de betreffende leerling in gesprek over de volgende zaken*:

- Zijn recht om veilig op te groeien.
De leerling wordt uitgelegd over wat een normale omgang is tussen ouders en kind, en dat in het geval van kindermishandeling en huiselijk geweld er geen schuld bij de leerling ligt;
- Informatie over het meldcodeproces.
De aandachtsfunctionaris vertelt de leerling over de bestaande zorgen, welke vervolgstappen hij gaat zetten en over de terugkoppeling hiervan naar de leerling;
- De mening van de leerling omtrent de zorgen, oplossingen voor deze zorgen en de vervolgstappen binnen het Meldcodetraject.

De aandachtsfunctionaris weegt af in hoeverre deze mening meegenomen kan worden in de vervolgstappen;

- Besluiten en (mogelijke) vervolgstappen.
Deze worden in samenspraak met de leerling genomen en de leerling wordt uitgelegd waarom beslissingen en vervolgstappen worden genomen;
- Waar de leerling terecht kan met klachten indien hij het niet eens is met de besluiten/vervolgstappen.

Indien de leerling het niet eens is met de besluiten/vervolgstappen legt de aandachtsfunctionaris uit dat hij handelt vanuit het belang van de leerling. Mocht de leerling het er nog steeds niet mee eens zijn dan wijst de aandachtsfunctionaris de leerling op zijn recht op klacht of verzet en bij wie hij daarvoor terecht kan.

** Voor het gesprek met de leerling wordt de handreiking Participatie van Kinderen in de Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling gebruikt. Deze is op te vragen bij de school.*

AANDACHTS-FUNCTIONARIS

Huiselijk geweld en kindermishandeling

INTERN BEGELEIDER

Wegen zorg

Wegen zorg

Op basis van het aangelegde dossier Meldcode, (eventueel) overleg met externe professionals en het gesprek met ouders, wordt gewogen of er sprake is van vermoedens van kindermishandeling, huiselijk geweld en/of acute of structurele onveiligheid.

Daarbij worden twee beslissingen genomen:

- Al dan niet doen van een melding bij Veilig Thuis.
- Al dan niet zelf hulp bieden of het organiseren hiervan.

De afweging gebeurt op basis van de drie onderstaande meldnormen:

- *Meldnorm 1:* In alle gevallen van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid.
- *Meldnorm 2:* De professional meent dat hij, gelet op zijn competenties, zijn verantwoordelijkheden en zijn professionele grenzen, in onvoldoende mate effectieve hulp kan bieden of kan organiseren.
- *Meldnorm 3:* De professional die hulp biedt of organiseert constateert dat de onveiligheid niet stopt of zich herhaalt.

Let op: voor kinderopvang en onderwijs geldt dat ze zich moeten houden aan de wet Meldcode. Dit betekent dat de professional bovenstaande drie meldnormen moet doorlopen. Als deze

meldnormen genegeerd worden, en er wordt verzuimd te melden, dan is de professional (die heeft verzuimd te melden) aansprakelijk.

Het is van belang dat er over bovenstaande een besluit wordt genomen en dat dit in de genoemde volgorde gebeurt. De afweging wordt stap voor stap gemaakt aan de hand van vijf afwegingsvragen die in het meldcodeschema terug te vinden zijn.

Vervolgens besluiten de aandachtsfunctionaris HGKM en directeur of het bieden of organiseren van hulp behoort tot de mogelijkheden van de school en of ouders/verzorgers hiermee instemmen. Als melden volgens het afwegingskader noodzakelijk is, dient ook de tweede beslissingsvraag over eventuele hulp in overleg met betrokkenen en Veilig Thuis beantwoord te worden.

Noot: er wordt gewerkt volgens de privacywetgeving (AVG). De AVG is een algemeen kader dat niet inspeelt op specifieke situaties, zoals een vermoeden van kindermishandeling. Daarom geldt als regel dat een specifieke wet prevaleert boven de algemene norm van de AVG. De wet Meldcode gaat dus voor de AVG. Het recht om een dossier aan te maken en te melden bij Veilig Thuis is dus onverminderd van toepassing.

Meldcode

Per 1 juli 2013 is de wet Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling van kracht. Deze wet stelt het gebruik van een meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling verplicht voor alle professionals die met jeugdigen en opvoeders werken.

Per 1 januari 2019 is de Meldcode verbeterd en aangescherpt. Het is een stappenplan waarin een afwegingskader is opgenomen waardoor de beslissing om al dan niet te melden bij Veilig Thuis ondersteund wordt en er gekeken wordt of het zelf organiseren van hulp tot de mogelijkheden behoort.

Het proces in stappen

De Meldcode ondersteunt professionals bij het zetten van stappen bij vermoedens van huiselijk geweld en/of kindermishandeling en acute of structurele onveiligheid. De Meldcode vraagt om specifiek handelen en een concrete taakomschrijving waarmee betrokken professionals zicht hebben op hun verantwoordelijkheden.

Aan de hand van 5 stappen bepalen professionals of ze een melding moeten doen bij Veilig Thuis en of er voldoende hulp kan worden ingezet.

Stap 1: Signalen in kaart brengen

Stap 2: Overleg met de aandachtsfunctionaris op school en eventueel raadplegen Veilig Thuis

Stap 3: Gesprek met ouders

Stap 4: Wegen van huiselijk geweld en kindermishandeling door aandachtsfunctionaris en directeur

Heb ik op basis van stap 1 t/m 3 een vermoeden van huiselijk geweld en kindermishandeling?

Heb ik een vermoeden van acute of structurele onveiligheid?

Bij de weging wordt gebruik gemaakt van de vijf hieronder beschreven afwegingsvragen. Als de zorgen zijn weggenomen, wordt de meldcode gesloten. Is er nog steeds een vermoeden van kindermishandeling of huiselijk geweld, dan wordt in stap 5 een beslissing over melden en hulpverlening genomen. Voorafgaand aan stap 5 wordt overlegd met de adviseur Onderwijs & Kwaliteit.

Stap 5: Neem 2 beslissingen

- Al dan niet doen van een melding bij Veilig Thuis
- Al dan niet zelf hulp bieden of het organiseren hiervan. Hierover dient overleg met Veilig Thuis plaats te vinden.

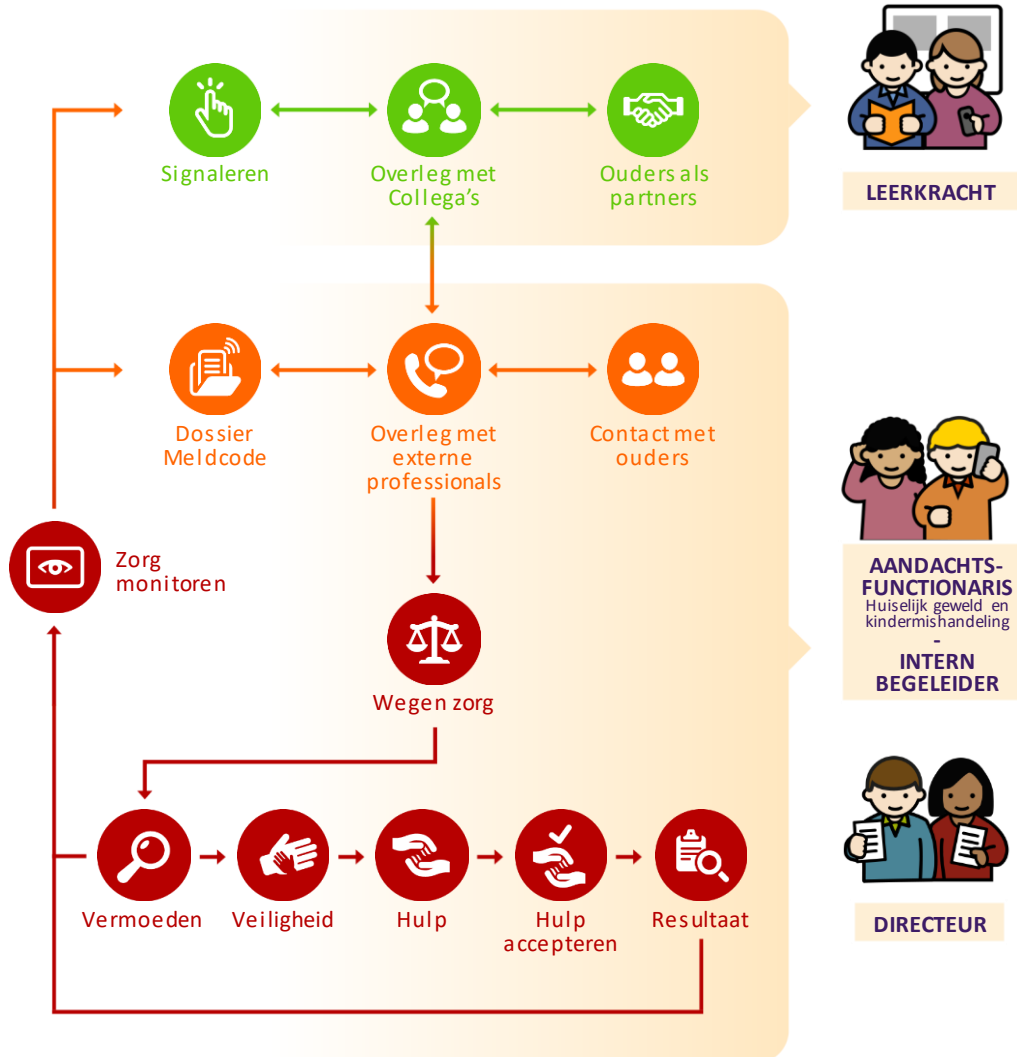
De 2 beslissingen in stap 5 worden genomen op basis van de drie onderstaande meldnormen:

- Meldnorm 1: In alle gevallen van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid.
- Meldnorm 2: De school meent dat zij, gelet op de competenties, de verantwoordelijkheden en de professionele grenzen, in onvoldoende mate effectieve hulp kan bieden of kan organiseren
- Meldnorm 3: De school die hulp biedt of organiseert constateert dat de onveiligheid niet stopt of zich herhaalt.

Afwegingsvragen

Het is van belang dat er over bovenstaande een besluit wordt genomen en dat dit in de genoemde volgorde gebeurt. De afweging wordt stap voor stap gemaakt aan de hand van vijf afwegingsvragen te vinden onderaan in het [meldcodeschema](#) op de volgende pagina. In deze afwegingsvragen zijn de drie bovenstaande meldnormen verwerkt.

MELDCODE

Meldcodeproces in de praktijk

Binnen onze scholen zijn taken en verantwoordelijkheden met betrekking tot de meldcode afgesproken. Dit is hiernaast schematisch weergegeven en daarna beschreven. Hierin is onderscheid gemaakt tussen de taken van de leerkracht(en), de aandachtsfunctionaris HGKM en de directeur van de school. Klik op de buttons om per onderwerp te zien wie welke verantwoordelijkheid heeft. In het kader van [leerlingparticipatie](#) wordt tijdens het gehele meldcodetraject de betreffende leerling(en) betrokken.*

Reguliere zorg van leerkracht

Leerkrachten dragen tijdens hun werkzaamheden verantwoording voor het welbevinden, de opvoeding en de ontwikkeling van leerlingen, deze verantwoordelijkheid hangt samen met de uitvoering van de meldcode. Tijdens het werk signaleren leerkrachten zorgen in de ontwikkeling van leerlingen en opvoeding van ouders.

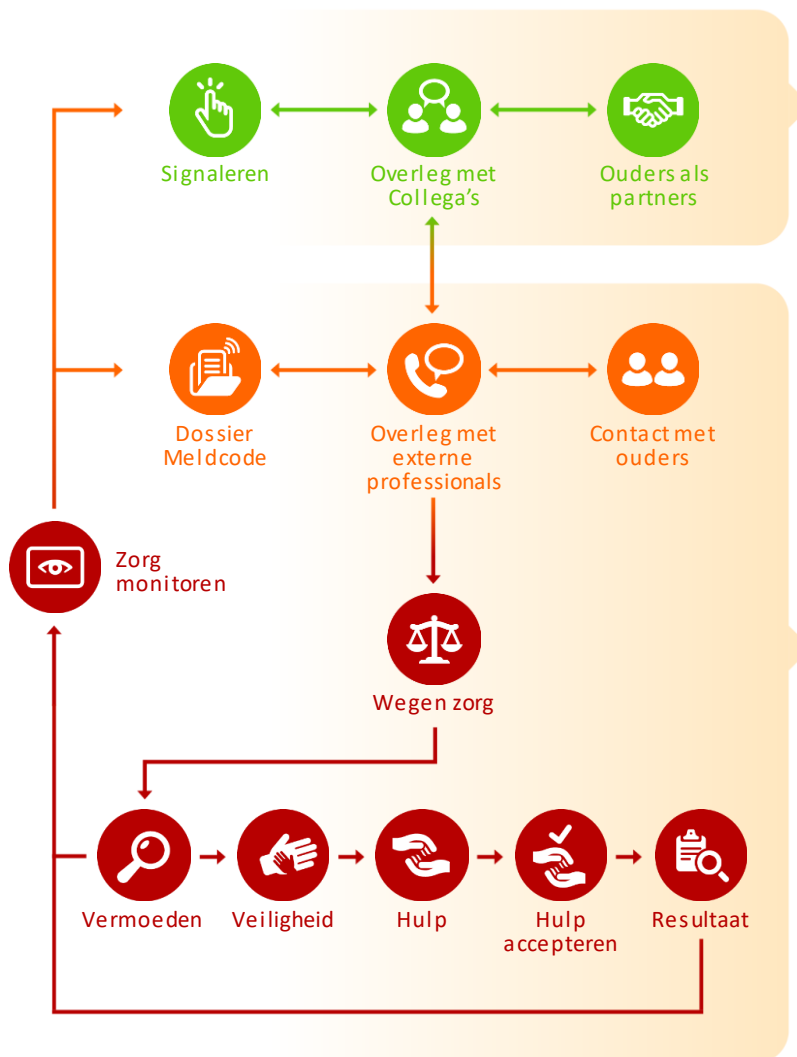
Zij maken deze zorgen concreet, overleggen met collega's en bespreken deze actief met de betrokken ouders en waar mogelijk werken ze met ouders samen om zorgen te verminderen. Zorgen en afspraken hieromtrent worden opgenomen in het leerlingvolgsysteem.

In het schema is de verantwoordelijkheid van de leerkracht omtrent de Meldcode met groene cirkels zichtbaar gemaakt.

Als er na de afstemming met ouders geen verbetering optreedt in signalen en het vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling toeneemt, draagt de leerkracht de zorg over aan de aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld en Kindermishandeling. De aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld en Kindermishandeling doorloopt in afstemming met de leerkracht de verdere stappen van de meldcode wanneer er [signalen](#) zijn in de ontwikkeling en/of de opvoeding die als risico kunnen worden aangemerkt voor het welbevinden en/of de fysieke veiligheid van de leerling.

**Voor het gesprek met de leerling wordt de handreiking Participatie van Kinderen in de Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling gebruikt. Deze is op te vragen bij de school.*

MELDCODE

LEERKRACHT

AANDACHTSFUNCTONARIS
Huiselijk geweld en
kindermishandeling
-
INTERN
BEGELEIDER

DIRECTEUR

De aandachtsfunctionaris HGKM (en directeur)

In het schema is de verantwoordelijkheid van de aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (HGKM) met oranje en rode cirkels zichtbaar gemaakt.

Primair heeft de aandachtsfunctionaris HGKM als taak het uitvoeren van de meldcode, het bewaken van de doorgaande lijn binnen de school hieromtrent en het doen van een melding bij Veilig Thuis in het geval van vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Binnen de meldcode werkt de aandachtsfunctionaris HGKM samen met ouders en (externe) professionals aan het versterken van beschermende factoren- en het terugdringen van risico's in de omgeving van de leerling. Ook weegt de aandachtsfunctionaris HGKM de ernst van signalen af, samen met de directeur. De aandachtsfunctionaris HGKM maakt afspraken met ouders om de veiligheid te herstellen, en doet (indien de genomen stappen van de meldcode hierop wijzen) een melding bij Veilig Thuis.

Klik op onderstaande buttons om meer te lezen over de wet Meldcode & AVG en de werkwijze van Veilig Thuis.

Wet Meldcode & AVG

Werkwijze Veilig Thuis

VORIGE

INHOUD

Wet Meldcode en de AVG

Er wordt gewerkt volgens de privacywetgeving (AVG). De AVG stelt dat organisaties inzichtelijk maken hoe ze invulling geven aan privacy-gerelateerde onderwerpen. Hieronder worden privacyaspecten omtrent sociale veiligheid en de wet Meldcode toegelicht die voor school van kracht zijn. De AVG vormt een algemeen kader dat regels en richtlijnen geeft aan organisaties omtrent het verwerken, gebruiken, delen en bewaren van gegevens. De wet Meldcode verplicht scholen om signalen te verzamelen en stappen te ondernemen als er zorgelijke signalen zijn rondom leerlingen en hun gezin. Naast de AVG behouden scholen daarmee het recht om een dossier aan te leggen, te delen en te bewaren waarin privacygevoelige informatie staat over leerlingen en hun gezin, mits de inhoud recht doet aan de inhoudelijke zorgplicht van de school.

Communicatie met ouders

Scholen werken samen met ouders aan het creëren van een veilige opvoedomgeving. Als er signalen zijn omtrent opvoeding, ontwikkeling en omgeving die een veilige ontwikkeling in de weg (kunnen) staan worden deze actief besproken met ouders.

Dossiervorming

Signalen worden (na deze met ouders te hebben besproken) vastgelegd in het leerlingdossier om de ontwikkeling te kunnen

volgen. De signalen worden objectief vastgelegd, of er wordt benoemd dat de informatie subjectief verkregen is (bijvoorbeeld via een ouder). Er wordt gewerkt met een logboek om dossiervorming planmatig en professioneel te laten verlopen. Genoteerd worden de datum, aanwezigen, locatie, inhoud en signaleerder van de zorg, betrokkenen (AVG-conform) en (SMART) gemaakte vervolgspraken.

Ouders hebben altijd het recht om het leerlingdossier in te zien. Ouders mogen informatie in het dossier laten aanpassen, verbeteren of verwijderen als deze aantoonbaar onjuist is. In een schriftelijk verzoek kunnen ouders aan de school aangeven welke wijzigingen ze door willen laten voeren. Binnen 4 weken na ontvangst geeft de school schriftelijk reactie. Wanneer er sprake is van een weigering moet deze gemotiveerd worden.

Zijn ouders het niet eens met wat de school in het dossier vermeldt, maar kunnen ze niet bewijzen dat het niet waar is, dan hebben ouders de mogelijkheid om hun zienswijze te laten toevoegen. Deze wordt door ouders schriftelijk aangeleverd en aan het leerlingdossier toegevoegd.

Collegiale samenwerking

Binnen de school bewegen leerlingen zich op verschillende plekken gedurende de week. Ze volgen lessen in de klas, spelen buiten, krijgen gymles, gaan op excursie en/of ze volgen buitenschoolse activiteiten. Dit maakt dat elke leerling dagelijks met verschillende schoolprofessionals in contact komt. Binnen de school heeft elke schoolprofessional volgens de wet Meldcode een signaleringsverantwoordelijkheid. Signalen met betrekking tot een leerling worden door de groepsleerkracht van deze leerling verwerkt in het leerlingvolgsysteem. Hierbij kan gedacht worden aan signalen van opvallend (grensoverschrijdend) gedrag, signalen omtrent mishandeling en/of oudergesprekken. Mocht een andere schoolprofessional dan de groepsleerkracht van de leerling een signaal oppikken dan heeft hij de verantwoordelijkheid om het signaal te bespreken met de groepsleerkracht zodat deze het signaal kan verwerken in het leerlingvolgsysteem. Elk signaal is te herleiden naar de schoolprofessional die het signaal heeft afgegeven. Het leerlingvolgsysteem is eveneens toegankelijk voor de directeur en intern begeleider van de school.

Anoniem overleg

Als de aandachtsfunctionaris HGKM meervoudige signalen heeft ontvangen over een leerling kan hij de zorg desgewenst overleggen met Veilig Thuis. Deze organisatie heeft de wettelijke taak om organisaties en burgers te adviseren en om meldingen omtrent kindermishandeling te verzamelen en onderzoeken. Indien wenselijk kan de school deze zorg ook anoniem voorleggen. Veilig

Thuis maakt dan wel een dossier aan. Dat wordt echter voorzien van een codering, meestal op naam van de adviesvrager of nummer. Zo is een eerdere melding wel terug te vinden, maar kan deze niet naar een leerling worden herleid. Voor anoniem overleg kan een gegronde reden zijn zoals de angst voor intimiderende of gewelddadige reacties van ouders naar het kind of de schoolprofessionals, of omdat de schoolprofessional nog aan het begin van de meldcode staat en graag wil dat Veilig Thuis meedenkt over welke vragen gesteld moeten worden. Over een anonieme adviesvraag hoeft de aandachtsfunctionaris HGKM ouders dus ook niet in te lichten.

Onderzoek vanuit Veilig Thuis

Het kan voorkomen dat een andere organisatie of burger een melding doet bij Veilig Thuis. Veilig Thuis kan dan contact opnemen met de school. De wet stelt dat school informatie uit het leerlingdossier mag verstrekken aan Veilig Thuis, ongeacht of ouders hier wel of geen instemming gegeven hebben. Veilig Thuis geeft zelf aan of zij beschikt over instemming van direct betrokkenen. De instemming zal, indien aanwezig, worden opgenomen in het leerlingdossier. Indien een instemming van ouders ontbreekt zal onze school zorgvuldig afwegen welke gevolgen het verstrekken van informatie kan hebben voor de leerling en de samenwerking tussen ouders en de school. Vanzelfsprekend richt de afweging zich op hetgeen het welbevinden van de leerling ten goede komt.

Melden

Indien er acute en/of bedreigende signalen zijn (zoals letsel of psychische schade bij een leerling) en/of sprake is van acute en/of structurele onveiligheid moet de school dit melden bij Veilig Thuis. Een melding wordt in principe altijd met ouders besproken. Hierbij wordt uitgelegd dat de school hiertoe wettelijk verplicht is, in het belang van de leerling. Indien er grote zorg bestaat over de fysieke of psychische veiligheid van de leerling of de schoolprofessionals hoeven ouders niet ingelicht te worden dat er een melding gedaan wordt. De school kan dan ook een anonieme melding doen. Dit is echter eerder een uitzondering dan regel.

Samenwerking tussen onze organisatie en andere organisaties

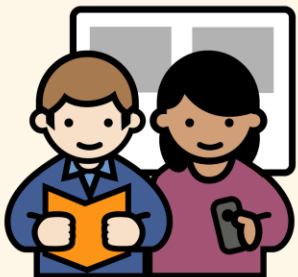
School werkt samen met andere organisaties zoals Centrum voor Jeugd en Gezin, Sociaal Team Jeugd, Huisartsen, Passend Onderwijs, en GGZ-instellingen. Deze organisaties ondersteunen ons in onze pedagogische opdracht. Samenwerking met partners maakt dat we specialistisch advies in kunnen winnen waarmee schoolprofessionals ondersteund worden in hun werk en waarmee mogelijk aanvullende ondersteuning kan worden ingezet.

Om echter met deze organisaties over een leerling te kunnen overleggen is er toestemming van ouders nodig.

Aan deze toestemming zijn 4 voorwaarden verbonden:

- de toestemming moet gericht gegeven worden;

- voor ouders moet duidelijk zijn waarvoor de toestemming nodig is;
 - voor ouders moet duidelijk zijn wie de informatie geeft;
 - voor ouders moet duidelijk zijn wie de informatie ontvangt.
- Pas als deze voorwaarden voor ouders duidelijk zijn en ze hiermee instemmen kunnen gegevens uitgewisseld worden. Uitzondering op de regel is het eenzijdig aanvragen van een toelaatbaarheidsverklaring bij het samenwerkingsverband.

LEERKRACHT

Taken

Taken leerkracht

De leerkracht heeft als primaire taak het creëren en onderhouden van een veilig pedagogisch leef- en leerklimaat en het aanbieden van educatie omtrent sociale veiligheid. Door aandacht te geven aan sociaal-emotionele ontwikkeling, groepsvorming, relaties & seksualiteit en grensoverschrijdend (seksueel) gedrag, blijft sociale veiligheid 'levend' voor leerlingen en hun ouders.

Verder is de leerkracht verantwoordelijk voor het signaleren en bespreekbaar maken van signalen van huiselijk geweld, kindermishandeling, seksueel misbruik en sociale onveiligheid.

De leerkracht houdt signalen bij in het leerlingvolgsysteem, neemt vragenlijsten af onder leerlingen en vult zelf ook observaties in. Daarbij reflecteert hij of zij op signalen met collega's (waaronder de aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld en Kindermishandeling) en bespreekt deze signalen met ouders. De leerkracht is geschoold om te werken met de Meldcode en weet om te gaan met signalen en gesprekken met ouders. De leerkracht werkt aan de hand van de beroepscode van de Sophia Scholen. Deze geeft richting betreffende de omgang met alle betrokkenen en geeft invulling aan de beroepsmatige houding.

VOLGENDE

MELDCODE

Taakomschrijving leerkracht:

- is het eerste aanspreekpunt voor ouders en leerlingen als er zorgen zijn;
- creëert een pedagogisch klimaat waarin alle leerlingen zich veilig en gewaardeerd voelen;
- speelt in op de ontwikkelingen op terreinen als maatschappij en cultuur, gezondheid en milieu, politiek en levensbeschouwing;
- draagt zorg voor educatie op het gebied van sociaal-emotionele ontwikkeling, relaties en seksualiteit, grensoverschrijdend gedrag en burgerschap en is hierin geschoold;
- monitort sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen systematisch (minimaal 1 keer per jaar), middels een vragenlijst en bespreekt uitkomsten met interne professionals en ouders;
- monitort de veiligheidsbeleving van in ieder geval leerlingen in groep 6 t/m 8, middels een vragenlijst en bespreekt uitkomsten met de directeur en ouders;
- grijpt actief in bij sociaalpedagogische problemen en bedreigingen van sociale veiligheid;
- beschikt over voldoende kennis en vaardigheden voor het signaleren van huiselijk geweld, kindermishandeling en seksueel misbruik en kan deze in kaart brengen middels een logboek en signalenlijst;

LEERKRACHT

Taken

- heeft voldoende kennis en vaardigheden om de stappen van de Meldcode te doorlopen;
- bespreekt zorgen over een leerling actief met interne professionals;
- praat met ouders om de (eerste) zorgen over een leerling te delen;
- praat met leerlingen waarover zorg bestaat, om een vertrouwensband op te bouwen en het welbevinden van de leerling te peilen.
- draagt bij vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling, als er na afstemming met ouders geen verbetering optreedt, de zorg over aan de aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld en Kindermishandeling

AANDACHTS-FUNCTIONARIS

Huiselijk geweld en kindermishandeling

INTERN BEGELEIDER

Taken

Taken Aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld en Kindermishandeling

Aandachtsfunctionaris(en) Huiselijk Geweld en Kindermishandeling: belegd bij Intern Begeleider*.

De aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (HGKM) is een inhoudelijk geschoolde professional met kennis van het sociaal veiligheidsbeleid. Hij/zij heeft een meerdaagse training gehad over de Meldcode Kindermishandeling en Huiselijk Geweld en de rol daarin als aandachtsfunctionaris en beschikt over vaardigheden en kennis om een zorgproces af te wikkelen volgens de meldcode. Binnen de school is de aandachtsfunctionaris HGKM het aanspreekpunt voor algemene informatie over de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. De aandachtsfunctionaris HGKM begeleidt en adviseert leerkrachten over samenwerking met ouders omtrent de Meldcode en kindzorg. De aandachtsfunctionaris draagt zorg voor procesbegeleiding van elk meldcodeproces en voert (confrontatie)gesprekken met ouders. Binnen het bestuur is de aandachtsfunctionaris HGKM onderdeel van het netwerk van aandachtsfunctionarissen HGKM. Bijeenkomsten zijn onder andere gericht op kennisdeling, nascholing, afstemming met samenwerkingspartners uit de gemeente(n), intervisie en casuïstiek.

Een intern begeleider (IB) heeft expertise die zich richt op begeleiding en coaching van de leerkracht, case-management, leerling observatie en advisering. Door deze positie kan een IB goed optreden als aandachtsfunctionaris HGKM.

Taakomschrijving aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld en Kindermishandeling/Intern begeleider:

- draagt zorg voor het 'up-to-date' houden van zijn/haar kennis en expertise omtrent de wet Meldcode, huiselijk geweld en kindermishandeling en laat zich hierop bijscholen;
- herkent signalen die kunnen wijzen op huiselijk geweld en kindermishandeling en kent de acties van de meldcode;
- zorgt dat (nieuwe) leerkrachten afdoende kennis hebben van het onderwerp en zorgt dat het onderwerp geagendeerd blijft;
- functioneert als vraagbaak binnen de school voor algemene informatie over de Meldcode, huiselijk geweld en kindermishandeling;
- heeft voldoende kennis van en vaardigheden rond het voeren, documenteren en organiseren van (confrontatie)gesprekken;
- heeft kennis van het netwerk van zorgverleners en ketenpartners, om zorg te organiseren en interne professionals te ondersteunen (sociale kaart);
- evalueert de werking van de Meldcode regelmatig om zo nodig acties in gang te zetten om de toepassing van de meldcode te optimaliseren;
- voert procesmanagement op het moment dat de school overgaat tot melding;
- ziet toe op dossierontwikkeling, monitoring en verslaglegging;

AANDACHTS-FUNCTIONARIS

Huiselijk geweld en
kindermishandeling

**INTER-
BEGELEIDER**

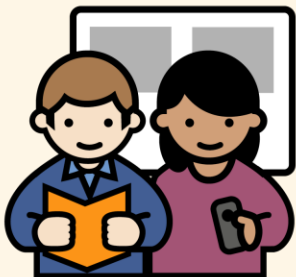

Taken

- waakt over de veiligheid van de leerling in het meldcodeproces bij het nemen van beslissingen;
- neemt contact op met Veilig Thuis voor advies of melding;
- evalueert het effect van de genomen acties met betrokkenen en neemt indien gewenst opnieuw contact op met Veilig Thuis;
- ziet toe op AVG-conform handelen betreffende de privacy het kind en het gezin;
- adviseert de leerkrachten bij het analyseren van de monitor sociale veiligheid op groepsniveau;
- bespreekt jaarlijks met de leerkrachten de uitkomsten van de monitor sociale veiligheid;
- analyseert jaarlijks de monitor sociale veiligheid op schoolniveau en doet verbetervoorstellen richting de directeur.

Naast de aandachtsfunctionaris op school (de directe aandachtsfunctionaris) is er binnen Sophia Scholen ook een indirecte aandachtsfunctionaris. De indirecte aandachtsfunctionaris adviseert en begeleidt de directie en de directe aandachtsfunctionaris in de te nemen stappen bij de implementatie en borging van de Meldcode. De indirecte aandachtsfunctionaris zorgt dat er volgens wettelijke kaders van de Meldcode wordt gewerkt, en zet zich in op hiernaar te handelen als hier geen of onvoldoende sprake van is. Binnen Sophia Scholen is deze taak belegd bij de adviseur Onderwijs en Kwaliteit.

()Afhankelijk van een schoolsituatie kunnen er één of meerdere aandachtsfunctionarissen zijn.*

LEERKRACHT

Signaleren

Signaleren

Leerkrachten dragen tijdens hun werkzaamheden verantwoording voor het welbevinden, de opvoeding en de ontwikkeling van leerlingen. Tijdens het werk signaleren ze hierbij uitdagingen in de ontwikkeling van leerlingen en opvoeding van ouders. Leerkrachten observeren leerlingen als onderdeel van hun dagelijks handelen en letten hierbij op opvallend gedrag, lichamelijke en uiterlijke verzorging, leerproblemen, fysieke klachten en letsel, opvoeding en ontwikkelingsbedreigingen zoals echtscheiding, huiselijk geweld en schulden.

Tools

Naast gangbare signaleringslijsten en het leerlingvolgsysteem zijn er ook andere tools beschikbaar zoals hieronder genoemd:

- [Signalenlijst kindermishandeling 0-12 jaar](#)
- [Het Vlaggensysteem](#)

Leerlingen

Wanneer er zorgen zijn worden leerlingen actief bij de te nemen stappen betrokken. Leerkrachten informeren de leerlingen over de zorgen die er zijn, en over de vervolgstappen die een leerkracht hierbij neemt (denk aan een gesprek met de aandachtsfunctionaris en/of een gesprek met ouders).*

Ouders

Leerkrachten bespreken de (zorgelijke) signalen met de betrokken ouders en waar mogelijk werken ze met ouders samen om zorgen te verminderen (let op: [eengerelateerd geweld](#) en [disclosure](#) vormen hier een uitzondering op).

Wanneer een schoolprofessional vermoedt dat de situatie van de ouder risico's oplevert voor kinderen die van hem afhankelijk zijn wordt de ['kindcheck'](#) uitgevoerd.

Als er sprake is van vormen van verwaarlozing, mishandeling, misbruik en/of huiselijk geweld, dan worden de stappen van de [Meldcode](#) gevolgd.

** Voor het gesprek met kinderen gebruiken wij de handreiking participatie van kinderen in de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Deze is op te vragen bij de school.*

LEERKRACHT

Signaleren

Signaleren

Leerkrachten
voor het we
leerlingen. Tij
ontwikkeling
Leerkrachten
dagelijks ha
lichamelijke
klachten en l
echtscheiding

Tools

Naast gangba
er ook andere

- [Signalenlijst](#)
- [Het Vlagge](#)

Leerlingen

Wanneer er z
stappen betroc
zorgen die er
hierbij neemt (denk aan een gesprek met de aandachtsfunctionaris
en/of een gesprek met ouders).*

Disclosure

Een specifieke vorm van acute
onveiligheid is 'disclosure'. We spreken
van 'disclosure' (ook wel onthulling
genoemd) als leerlingen uit zichzelf een
schoolprofessional om hulp vragen bij
huiselijk geweld of kindermishandeling,
of zich hierover uiten zonder hulp te
vragen.

Dit betekent veelal dat de leerling een
acute crisis ervaart en vreest voor de
veiligheid en/of het welzijn van zichzelf
of gezinsleden. Het, zonder goede
voorbereiding, met ouder(s) bespreken
van de geuite zorgen, kan ook leiden tot
(verergering van) situaties van acute of
structurele onveiligheid.

Handelen

Als er sprake is van 'disclosure' wordt
direct overlegd met de
aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld
en Kindermishandeling die vervolgens
direct contact opneemt met Veilig Thuis.
Samen wordt bepaald wat noodzakelijke
vervolgstappen zijn.

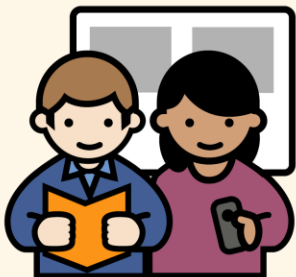

en met de betrokken
rs samen om zorgen
weld en disclosure

t de situatie van de
hem afhankelijk zijn

zing, mishandeling,
de stappen van de

wij de handreiking
huiselijk geweld en
school.

LEERKRACHT

Signaleren

Signaleren

Leerkrachten dragen tijdens hun werkzaamheden verantwoording voor het welbevinden, de opvoeding en de ontwikkeling van leerlingen. Tijdens het werk signaleren ze hierbij uitdagingen in de ontwikkeling van leerlingen en opvoeding van ouders.

Leerkrachten observeren dagelijks handelingen, lichamelijke en emotionele klachten en letse op echtscheiding, hu

Tools

Naast gangbare s er ook andere too

- [Signalenlijst kin](#)
- [Het Vlaggensys](#)

Leerlingen

Wanneer er zorg stappen betrokke zorgen die er zijn, en over de vervolgstappen die een leerkracht hierbij neemt (denk aan een gesprek met de aandachtsfunctionaris en/of een gesprek met ouders).*

Ouders

Leerkrachten bespreken de (zorgelijke) signalen met de betrokken ouders en waar mogelijk werken ze met ouders samen om zorgen te verminderen (let op: eegerelateerd weld en disclosure

Kindcheck

Wanneer een leerkracht vermoedt dat de situatie van de ouder risico's oplevert voor kinderen die van de ouder afhankelijk zijn wordt de Kindcheck uitgevoerd.

Risico's in de situatie van de ouder zijn bijvoorbeeld: signalen van depressie, verslaving, huisuitzetting of geweld bij een scheiding.

Handelen

De leerkracht en ouder onderzoeken samen of het lukt om alle kinderen waar de ouder voor zorgt (ook de kinderen die geen leerling zijn op school) voldoende veiligheid, verzorging en zorg te bieden of dat er meer hulp gewenst wordt.

Als de zorgen na dit gesprek niet zijn weggenomen dan zet de leerkracht verdere stappen in de [Meldcode](#).

dat de situatie van de in hem afhankelijk zijn

erlozing, mishandeling, en de stappen van de

en wij de handreiking e huiselijk geweld en de school.

LEERKRACHT

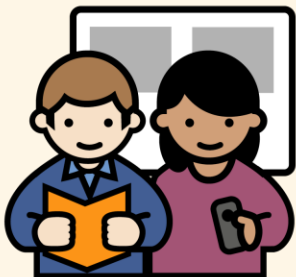

Overleg met
Collega's

Overleg met collega's

Leerkrachten bespreken uitdagingen en concrete zorgen actief met collega's en/of intern begeleider (IB) en waar mogelijk werken ze met deze collega's en/of IB samen om zorgen te verminderen. Dit kunnen collega's zijn die deze leerling op een eerder moment begeleid hebben en collega's die meer kennis en expertise hebben om de gesignaleerde zorg te concretiseren en objectiveren.

Als deze vorm van samenwerking en ondersteuning niet leidt tot verbetering en het vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling toeneemt, draagt de leerkracht de zorg over aan de aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld en Kindermishandeling. De aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld en Kindermishandeling doorloopt in afstemming met de leerkracht de verdere stappen van de Meldcode. De meldcode wordt zo mogelijk in samenspraak met ouders doorlopen.

LEERKRACHT

Ouders
als partners

Ouders als partners

Ouders zijn de primaire opvoeders. Zij zijn hoofdvantwoordelijk om hun kind(eren) gezonde normen en waarden op sociaal gebied mee te geven. Tegelijkertijd worden kinderen ook opgevoed door leerkrachten. Een goede samenwerking tussen school en ouders zorgt voor draagvlak en betrokkenheid van ouders omtrent sociale veiligheid en duidelijkheid over onderlinge verwachtingen omtrent het onderwerp. Hiernaast geeft dit leerlingen het gevoel dat opvoedingsnormen overéénkomen wat het sociaal gezonde gedrag en de gehele ervaren sociale veiligheid van de leerling bevordert.

Opvoeding dient een doorlopend onderwerp van gesprek te zijn, waarbij school samen met ouders onderzoeken waar kansen liggen voor doorontwikkeling. Deze dialoog vindt ook daadwerkelijk plaats op de werkvloer, bijvoorbeeld bij de opstart van het nieuwe jaar of tijdens voortgangsgesprekken. Bovenstaande blijft bestaan door de opvoedrelatie met alle ouders te onderhouden, waarbij uitgangspunt is dat ouders en leerkrachten elkaar waarderen en als ervaringsdeskundige beschouwen, met betrekking tot elke specifieke leerling.

Als de sociale veiligheid in het geding is werkt school actief samen met ouders om de veiligheid te herstellen. Hierbij hanteert school de 'richtlijn ongewenst- en grensoverschrijdend gedrag'. Signalen worden, op korte termijn, professioneel en objectief met ouders

besproken en ouders weten hoe de school met signalen en zorgen omgaat.

Als samenwerking tussen ouders en school niet leidt tot verbetering van de gesignaleerde zorg, waarbij er tevens sprake is van verwaarlozing, mishandeling, misbruik en/of huiselijk geweld, dan draagt de leerkracht de zorg over aan de aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld en Kindermishandeling die verder gaat met de volgende stappen van de Meldcode .

Als er zorg wordt vastgesteld wordt deze vaak ook gedeeld door ouders. Het gesprek met ouders heeft meerwaarde als de leerkracht zich opstelt als opvoedpartner van ouders. Uitgangspunt hierbij is 'we werken samen ten gunste van de ontwikkeling en veiligheid van het kind'.

AANDACHTS-FUNCTIONARIS

Huiselijk geweld en
kindermishandeling

INTERN
BEGELEIDER

Dossier Meldcode

Dossier Meldcode

Als het leerlingdossier door de leerkracht overgedragen wordt aan de aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (HGKM) brengt de aandachtsfunctionaris HGKM alle signalen in kaart om een totaalbeeld te vormen. De aandachtsfunctionaris analyseert het dossier van de leerling en onderzoekt (intern) samenhang tussen ontwikkeling, prestaties, gesignaleerde zorgen en signalen over gezin en de opvoeding. Hierbij controleert de aandachtsfunctionaris HGKM of alle zaken met ouders besproken zijn (en daarmee bruikbaar). Het dossier meldcode maakt betrokken professionals duidelijk welke concrete vervolgstappen genomen moeten worden.

Gedurende het Meldcodeproces wordt de leerling betrokken volgens de uitgangspunten van leerlingparticipatie binnen de meldcode.

AANDACHTS-FUNCTIONARIS

Huiselijk geweld en kindermishandeling

INTERN BEGELEIDER

Dossier Meldcode

Dossier Meldcode

Leerlingparticipatie binnen de Meldcode

In een meldcodetraject zijn niet alleen de ouders en schoolprofessionals gesprekspartners, maar ook de leerling zelf. Indien er zorgen zijn en/of er een meldcodetraject gestart wordt, gaat de aandachtfunctionaris met de betreffende leerling in gesprek over de volgende zaken*:

- Zijn recht om veilig op te groeien.
De leerling wordt uitgelegd over wat een normale omgang is tussen ouders en kind, en dat in het geval van kindermishandeling en huiselijk geweld er geen schuld bij de leerling ligt;
- Informatie over het meldcodeproces.
De aandachtfunctionaris vertelt de leerling over de bestaande zorgen, welke vervolgstappen hij gaat zetten en over de terugkoppeling hiervan naar de leerling;
- De mening van de leerling omtrent de zorgen, oplossingen voor deze zorgen en de vervolgstappen binnen het Meldcodetraject.
De aandachtfunctionaris weegt af in hoeverre deze mening meegenomen kan worden in de vervolgstappen;

- Besluiten en (mogelijke) vervolgstappen.
Deze worden in samenspraak met de leerling genomen en de leerling wordt uitgelegd waarom beslissingen en vervolgstappen worden genomen;
- Waar de leerling terecht kan met klachten indien hij het niet eens is met de besluiten/vervolgstappen.
Indien de leerling het niet eens is met de besluiten/vervolgstappen legt de aandachtfunctionaris uit dat hij handelt vanuit het belang van de leerling. Mocht de leerling het er nog steeds niet mee eens zijn dan wijst de aandachtfunctionaris de leerling op zijn recht op klacht of verzet en bij wie hij daarvoor terecht kan.

** Voor het gesprek met de leerling wordt de handreiking Participatie van Kinderen in de Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling gebruikt. Deze is op te vragen bij de school.*

AANDACHTS-FUNCTIONARIS

Huiselijk geweld en kindermishandeling

INTERN BEGELEIDER

Overleg met
externe
professionals

Overleg met externe professionals

De aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (HGKM) kan gesignaleerde zorg voorleggen aan Veilig Thuis en andere lokale zorgpartners*. Dat kan op basis van een concreet (al dan niet urgent) signaal en/of het meldcodedossier. Indien ouders hiervoor (nog) geen toestemming gegeven hebben, kan dit geanonimiseerd. Veilig Thuis weegt op basis van de informatie de ernst en geeft advies over gewenste vervolgstappen. Het kan zijn dat van de betreffende zorg een dossier wordt gemaakt door Veilig Thuis. Een dossier krijgt op dat moment geen persoonsgegevens, maar een dossiernummer als uitgangspunt. De schoolnaam en contactpersoon worden daarin vastgelegd evenals de adviezen en besproken vervolgstappen van Veilig Thuis. Daarmee kan de aandachtsfunctionaris HGKM later op de casus terugkomen als er vervolgstappen zijn genomen en/of adviezen (al dan niet) zijn opgevolgd. Dat maakt dat een contact niet elke keer opnieuw opgestart hoeft te worden.

Bij het overleg met externe professionals wordt de leerling betrokken volgens de uitgangspunten van [leerlingparticipatie binnen de meldcode](#).

* Zie voor lokale zorgpartners: [Sociale Kaart](#)

AANDACHTS-FUNCTIONARIS

Huiselijk geweld en kindermishandeling

INTERN BEGELEIDER

Overleg met
externe
professionals

Overleg met externe professionals

Leerlingparticipatie binnen de Meldcode

In een meldcodetraject zijn niet alleen de ouders en schoolprofessionals gesprekspartners, maar ook de leerling zelf. Indien er zorgen zijn en/of er een meldcodetraject gestart wordt, gaat de aandachtsfunctionaris met de betreffende leerling in gesprek over de volgende zaken*:

- Zijn recht om veilig op te groeien.
De leerling wordt uitgelegd over wat een normale omgang is tussen ouders en kind, en dat in het geval van kindermishandeling en huiselijk geweld er geen schuld bij de leerling ligt;
- Informatie over het meldcodeproces.
De aandachtsfunctionaris vertelt de leerling over de bestaande zorgen, welke vervolgstappen hij gaat zetten en over de terugkoppeling hiervan naar de leerling;
- De mening van de leerling omtrent de zorgen, oplossingen voor deze zorgen en de vervolgstappen binnen het Meldcodetraject.
De aandachtsfunctionaris weegt af in hoeverre deze mening meegenomen kan worden in de vervolgstappen;

- Besluiten en (mogelijke) vervolgstappen.
Deze worden in samenspraak met de leerling genomen en de leerling wordt uitgelegd waarom beslissingen en vervolgstappen worden genomen;
- Waar de leerling terecht kan met klachten indien hij het niet eens is met de besluiten/vervolgstappen.
Indien de leerling het niet eens is met de besluiten/vervolgstappen legt de aandachtsfunctionaris uit dat hij handelt vanuit het belang van de leerling. Mocht de leerling het er nog steeds niet mee eens zijn dan wijst de aandachtsfunctionaris de leerling op zijn recht op klacht of verzet en bij wie hij daarvoor terecht kan.

* Voor het gesprek met de leerling wordt de handreiking *Participatie van Kinderen in de Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling* gebruikt. Deze is op te vragen bij de school.

AANDACHTS-FUNCTIONARIS

Huiselijk geweld en kindermishandeling

INTERN BEGELEIDER

Contact met ouders

Contact met ouders

De aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (HGKM) gaat op basis van het dossier Meldcode van de leerling in gesprek met ouders. Hij bespreekt met ouders de wettelijke verplichting om gevolg te geven aan de meldcode waarbij ouders geïnformeerd over de wijze waarop het proces loopt.

Als ouders worden uitgenodigd voor het eerste gesprek met de aandachtsfunctionaris HGKM, dan is dit doorgaans geen verrassing. De leerkracht heeft meestal al vaker haar zorg uitgesproken en hierover met ouders afspraken gemaakt. Het kan echter zijn dat de gesignaleerde zorg zo acuut is dat er geen andere gesprekken hebben plaatsgevonden. Dan is het wenselijk om ouders uit te leggen hoe zaken in de school lopen.

Bij de uitnodiging wordt het onderwerp van het gesprek vermeld en ook de eventuele andere schoolprofessionals die naast de aandachtsfunctionaris aanwezig zullen zijn. Ouders krijgen daardoor de kans om zich voor te bereiden en om samen (met een gesprekspartner) naar de afspraak te komen. Tijdens het gesprek wordt de zorg besproken en wordt onderbouwd hoe eerder over het onderwerp is gesproken.

Ouderpartnerschap behouden is een streven dat in het belang is van het kind. Uiteindelijk moeten er concrete afspraken gemaakt

worden om de ontwikkeling van de leerling te bevorderen, veiligheid te waarborgen en risicofactoren terug te dringen.

Als er concrete aanwijzingen zijn dat door het voeren van het gesprek de veiligheid van een van de betrokkenen in het geding zou kunnen komen, dan kan er van een gesprek met de ouders afgezien worden en zonder vooroverleg een melding worden gedaan. Dit is bijvoorbeeld het geval bij kans op (eengerelateerd) geweld of gedwongen besnijdenis.

Bij het contact met ouders wordt de leerling betrokken volgens de uitgangspunten van leerlingparticipatie binnen de meldcode.

AANDACHTS-FUNCTIONARIS

Huiselijk geweld en kindermishandeling

INTERN BEGELEIDER

Contact met ouders

Contact met ouders

Leerlingparticipatie binnen de Meldcode

In een meldcodetraject zijn niet alleen de ouders en schoolprofessionals gesprekspartners, maar ook de leerling zelf. Indien er zorgen zijn en/of er een meldcodetraject gestart wordt, gaat de aandachtsfunctionaris met de betreffende leerling in gesprek over de volgende zaken*:

- Zijn recht om veilig op te groeien.
De leerling wordt uitgelegd over wat een normale omgang is tussen ouders en kind, en dat in het geval van kindermishandeling en huiselijk geweld er geen schuld bij de leerling ligt;
- Informatie over het meldcodeproces.
De aandachtsfunctionaris vertelt de leerling over de bestaande zorgen, welke vervolgstappen hij gaat zetten en over de terugkoppeling hiervan naar de leerling;
- De mening van de leerling omtrent de zorgen, oplossingen voor deze zorgen en de vervolgstappen binnen het Meldcodetraject.
De aandachtsfunctionaris weegt af in hoeverre deze mening meegenomen kan worden in de vervolgstappen;

- Besluiten en (mogelijke) vervolgstappen.
Deze worden in samenspraak met de leerling genomen en de leerling wordt uitgelegd waarom beslissingen en vervolgstappen worden genomen;
- Waar de leerling terecht kan met klachten indien hij het niet eens is met de besluiten/vervolgstappen.
Indien de leerling het niet eens is met de besluiten/vervolgstappen legt de aandachtsfunctionaris uit dat hij handelt vanuit het belang van de leerling. Mocht de leerling het er nog steeds niet mee eens zijn dan wijst de aandachtsfunctionaris de leerling op zijn recht op klacht of verzet en bij wie hij daarvoor terecht kan.

** Voor het gesprek met de leerling wordt de handreiking Participatie van Kinderen in de Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling gebruikt. Deze is op te vragen bij de school.*

AANDACHTS-FUNCTIONARIS

Huiselijk geweld en kindermishandeling

INTERN BEGELEIDER

Wegen zorg

Wegen zorg

Op basis van het aangelegde dossier meldcode, (eventueel) overleg met externe professionals en het gesprek met ouders, wordt gewogen of er sprake is van vermoedens van kindermishandeling, huiselijk geweld en/of acute of structurele onveiligheid.

Daarbij worden twee beslissingen genomen:

- Al dan niet doen van een melding bij Veilig Thuis.
- Al dan niet zelf hulp bieden of het organiseren hiervan.

De afweging gebeurt op basis van de drie onderstaande meldnormen:

- Meldnorm 1: In alle gevallen van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid.
- Meldnorm 2: De professional meent dat hij, gelet op zijn competenties, zijn verantwoordelijkheden en zijn professionele grenzen, in onvoldoende mate effectieve hulp kan bieden of kan organiseren.
- Meldnorm 3: De professional die hulp biedt of organiseert constateert dat de onveiligheid niet stopt of zich herhaalt.

Let op: voor kinderopvang en onderwijs geldt dat ze zich moeten houden aan de wet Meldcode. Dit betekent dat de professional bovenstaande drie meldnormen moet doorlopen. Als deze

meldnormen genegeerd worden, en er wordt verzuimd te melden, dan is de professional (die heeft verzuimd te melden) aansprakelijk.

Het is van belang dat er over bovenstaande een besluit wordt genomen en dat dit in de genoemde volgorde gebeurt. De afweging wordt stap voor stap gemaakt aan de hand van vijf afwegingsvragen die onderaan in het meldcodeschema terug te vinden zijn.

Vervolgens besluiten de aandachtfunctionaris HGKM en directeur of het bieden of organiseren van hulp behoort tot de mogelijkheden van de school en of ouders/verzorgers hiermee instemmen. Als melden volgens het afwegingskader noodzakelijk is, dient ook de tweede beslissingsvraag over eventuele hulp in overleg met betrokkenen en Veilig Thuis beantwoord te worden.

Noot: Er wordt gewerkt volgens de privacywetgeving (AVG). De AVG is een algemeen kader dat niet inspeelt op specifieke situaties, zoals een vermoeden van kindermishandeling. Daarom geldt als regel dat een specifieke wet prevaleert boven de algemene norm van de AVG. De wet Meldcode gaat dus voor de AVG. Het recht om een dossier aan te maken en te melden bij Veilig Thuis is dus onverminderd van toepassing.

DIRECTEUR

Taken

Taken directeur

De directeur is eindverantwoordelijk voor de bedrijfsvoering. Hieronder valt ook het ontwikkelen, implementeren en borgen van het sociaal veiligheidsbeleid. De inspectie van het onderwijs stelt dat sociaal veiligheidsbeleid 'levend' beleid moet zijn. Om deze reden zorgt hij/zij dat sociale veiligheid hoog op de agenda staat van alle betrokkenen. Dat kan door met de leerkrachten structureel te werken aan de beroepshouding, zoals geformuleerd in de beroepscode van de school.

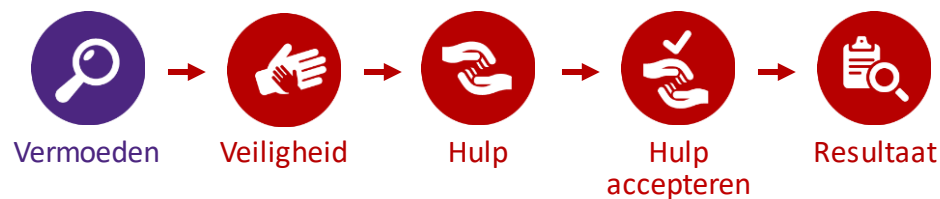
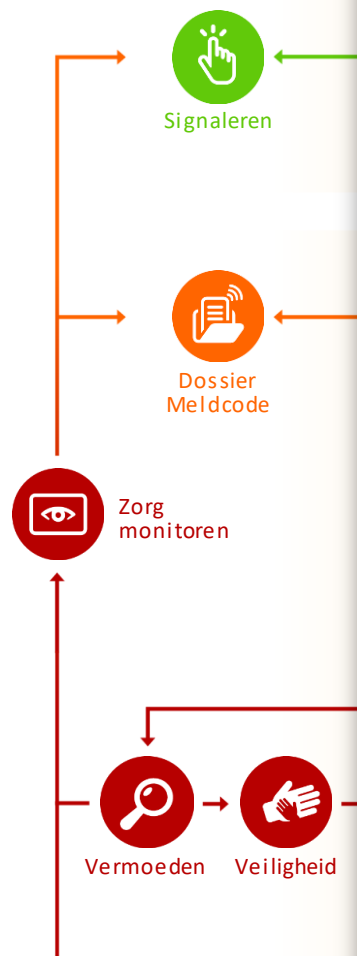
Verder krijgt dit levend beleid invulling door een preventieve aanpak waarbinnen educatie voor leerkrachten, leerlingen en ouders een doorlopend aandachtspunt is, en door aandacht te geven aan onderwerpen die sociale veiligheid kunnen bedreigen en beschermen. Voorbeelden hiervan zijn echtscheiding, verlies en de opstelling van ouders. De directeur zorgt verder dat sociale veiligheid gemonitord wordt middels vragenlijsten voor leerlingen en leerkrachten. Ouders worden ook betrokken door eens per twee jaar een oudertevredenheidsonderzoek uit te voeren. Hiermee kan de directeur de 'ervaren' veiligheid in beeld brengen. Deze uitkomsten koppelt hij/zij terug aan het team en analyseert twee keer per jaar samen met de aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld en Kindermishandeling en de vertrouwenspersoon. Op basis van de uitkomsten stelt de directeur beleid bij op school- of groepsniveau. Verder is de directeur casemanager in gevallen van calamiteiten.

De school is een Gezonde school op de thema's Relaties & Seksualiteit en Welbevinden. De directeur draagt zorg voor het aanvragen- en hernieuwen van deze vignetten.

Taakomschrijving directeur:

- beschrijven van beleid 'sociale veiligheid' in communicatieve middelen;
- ouders, leerlingen en leerkrachten betrekken bij 'levend' houden van sociale veiligheid;
- invoeren, bespreken en handhaven van omgangsnormen en schoolregels;
- doorlopend bespreekbaar maken de 'beroepscode';
- bewaken doorgaande leerlijn omtrent sociale en seksuele ontwikkeling en burgerschap (en eventueel hiervoor aanstellen van een coördinator);
- coördineren van deskundigheidsbevordering onder leerkrachten: kennis, vaardigheden, signalering, meldcode;
- verantwoordelijk voor het aanstellen van een aanspreekpunt omtrent sociaal onveilige situaties. Het aanspreekpunt wordt vermeld in schoolgids en op de website;
- eindverantwoordelijk voor het verzamelen van sociale incidenten in een incidentenregistratie;
- het analyseren van de vragenlijsten 'sociale veiligheid' van leerlingen en leerkrachten, in samenhang met signalen uit de incidentenregistratie;
- casemanagement bij calamiteiten;
- melden bij 'Veilig Thuis' in overleg met de aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld en Kindermishandeling;
- aanvragen- en hernieuwen van de vignetten Relaties & Seksualiteit en Welbevinden van de Gezonde school.

MELDCODE

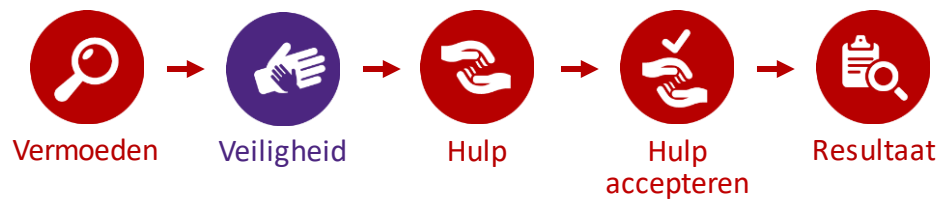
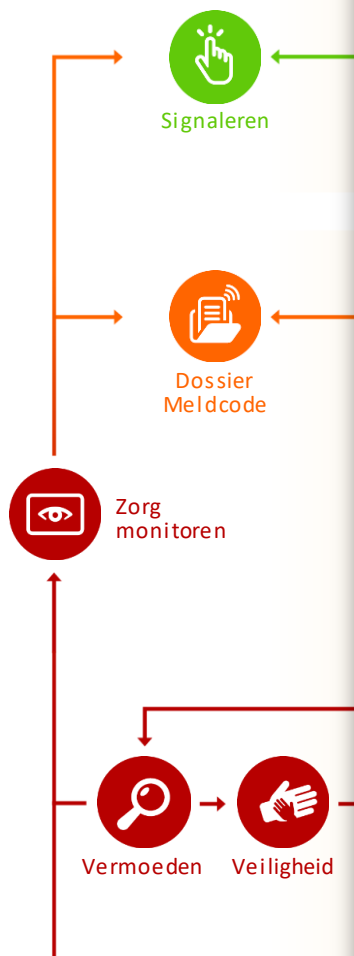
Vermoeden

Heb je op basis van het dossier meldcode, (eventueel) overleg met externe professionals en het gesprek met ouders een vermoeden van Huiselijk geweld en/of Kindermishandeling?

- NEE: leg het meldcode dossier vast en sluit deze. Blijf de zorg monitoren en organiseer eventueel hulp voor de zorg die leeft.
- JA: ik heb een sterk vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling. De directeur van mijn school is op de hoogte. Ga verder naar de volgende afweging: Veiligheid.

Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling gebruikt. Deze is op te vragen bij de school.

MELDCODE

Veiligheid

Schat je als school op basis van de stappen van de meldcode in dat er sprake is van acute en/of structurele onveiligheid?

- NEE: Ga verder naar de volgende afweging: Hulp
- JA of twijfel: doe direct (telefonisch) (anoniem) melding bij De afwegingen hierna worden met Veilig Thuis doorlopen. Veilig Thuis.

g tot de meldcode
chreven. Hierin is
functionaris HGKM
te zien wie welke
tijdens het gehele

et welbevinden, de
ngt samen met de
en zorgen in de

deze actief met de
en te verminderen.
teem.

dcode met groene

en het vermoeden
racht de zorg over
mishandeling. De
n afstemming met
halen zijn in de
gemerkt voor het

voor het gesprek met de leerling wordt de handreiking Participatie van Kinderen in de Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling gebruikt. Deze is op te vragen bij de school.

Acute onveiligheid

Van acute onveiligheid is sprake als een persoon in direct fysiek gevaar verkeert en diens veiligheid de komende dagen niet gegarandeerd is. Hij of zij heeft direct bescherming nodig.

Bij het afwegen van signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling schat een professional allereerst en voortdurend in of een betrokkene acuut (levens)gevaar loopt. Dit betreft de aanwezigheid van fysiek of seksueel geweld (met of zonder letsel) of, in het geval van zorgafhankelijke kinderen of (oudere) volwassenen, de afwezigheid van de meest basale verzorging (waaronder eten, drinken, kleding en onderdak). Het kan ook gaan om het onnodig toedienen van medicijnen of het verrichten van onnodige (medische) zorg.

Structurele onveiligheid

Bij structurele onveiligheid is er sprake van herhaling of het voortduren van een onveilige situatie of geweld. Een voorgeschiedenis van huiselijk geweld of kindermishandeling is de belangrijkste voorspeller voor het voortduren van onveiligheid (plegerschap of slachtofferschap) in de toekomst. Er kan sprake zijn van een patroon van herhaald geweld, maar ook van permanente tekortkomingen in de geestelijke en/of lichamelijke verzorging van zorgafhankelijke kinderen en/of volwassenen. Structurele onveiligheid heeft schadelijke gevolgen door de herhaling van de feiten, de voortdurende dreiging en (emotionele) onveiligheid. Bijvoorbeeld minderjarigen die opgroeien bij ouders met een zodanige verslavingsproblematiek dat hun fysieke en emotionele veiligheid wordt bedreigd en de ontwikkelmogelijkheden van deze minderjarigen structureel ingeperkt worden.

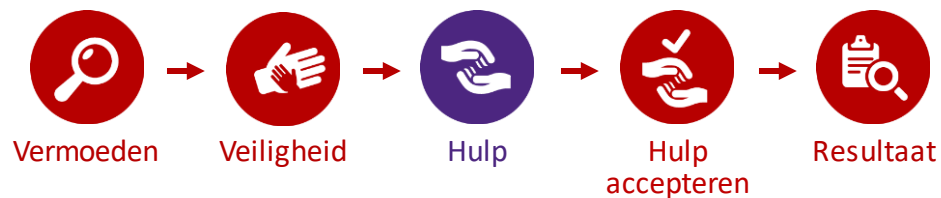
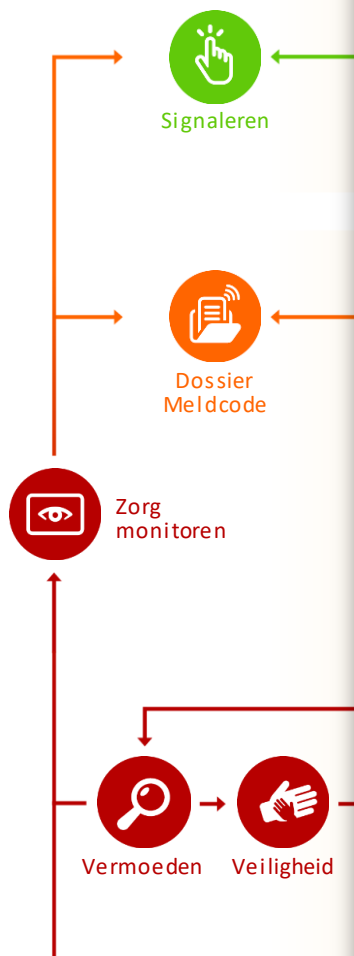
Disclosure

Een specifieke vorm van acute onveiligheid is 'disclosure'. We spreken van 'disclosure' (ook wel onthulling genoemd) als slachtoffers, kinderen en/of volwassenen, uit zichzelf een professional om hulp vragen bij huiselijk geweld of kindermishandeling, of zich hierover uiten zonder hulp te vragen.

Dit betekent veelal dat het slachtoffer een acute crisis ervaart en vreest voor de veiligheid en/of het welzijn van zichzelf of gezinsleden. Het, zonder goede voorbereiding, met ouders/pleger bespreken van de (door het kind) geuite zorgen, kan ook secundair leiden tot (verergering van) situaties van acute of structurele onveiligheid. Een professionele norm tot melden bij disclosure betekent dan ook zorgvuldige afstemming over vervolgacties tussen de beroepskracht, Veilig Thuis en het slachtoffer.

MELDCODE

Hulp

Ben ik, of iemand anders in mijn school in staat om effectieve hulp te bieden of te organiseren en kan de dreiging voor mogelijk huiselijk geweld of kindermishandeling afgewend worden?

- NEE: doe direct melding bij Veilig Thuis. Veilig Thuis zal binnen 5 werkdagen een besluit nemen en een terugkoppeling geven aan de melder
- JA : ga verder naar de volgende afweging: Hulp accepteren

tot de meldcode
chreven. Hierin is
unctionaris HGKM
e zien wie welke
tijdens het gehele

: welbevinden, de
ngt samen met de
en zorgen in de

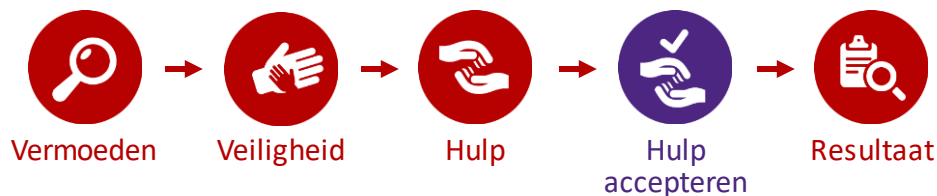
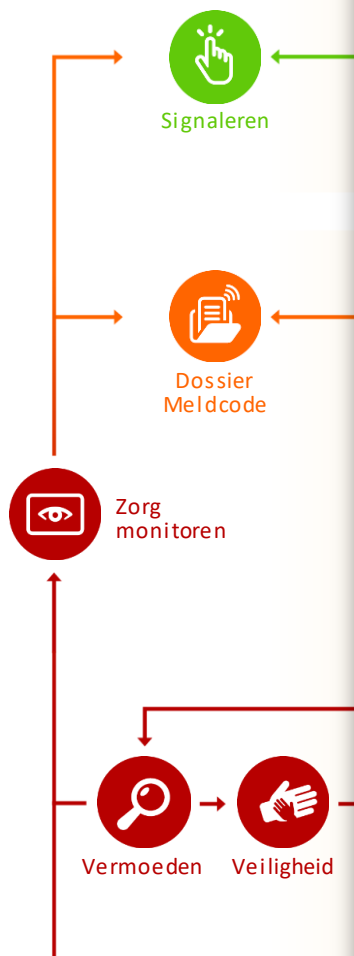
eze actief met de
n te verminderen.
eem.

dcode met groene

en het vermoeden
acht de zorg over
ishandeling. De
n afstemming met
alen zijn in de
emerkt voor het

in Kinderen in de

Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling gebruikt. Deze is op te vragen bij de school.

Hulp accepteren

Aanvaarden de betrokkenen de hulp zoals in vorige afweging is georganiseerd, en zijn zij bereid zich actief in te zetten?

- NEE: doe direct melding bij Veilig Thuis.
- JA: zet de hulp in gang en bespreek het termijn waarop effect meetbaar of merkbaar moet zijn.
- Maak alles zo concreet mogelijk en leg het vast in het leerlingdossier. De aandachtsfunctionaris is als casemanager zorgdrager voor het verdelen van taken en het vastleggen van alle afspraken in het leerlingdossier.
- Ga verder naar de volgende afweging: Resultaat

g tot de meldcode
chreven. Hierin is
functionaris HGKM
te zien wie welke
tijdens het gehele

et welbevinden, de
ngt samen met de
en zorgen in de

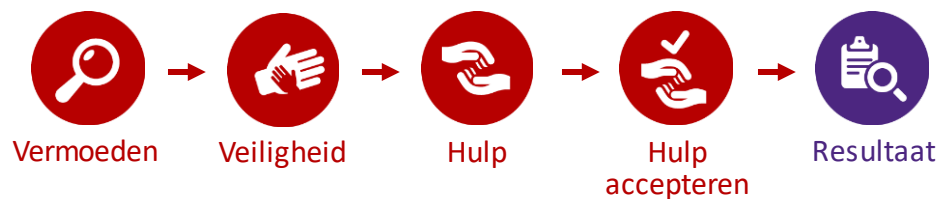
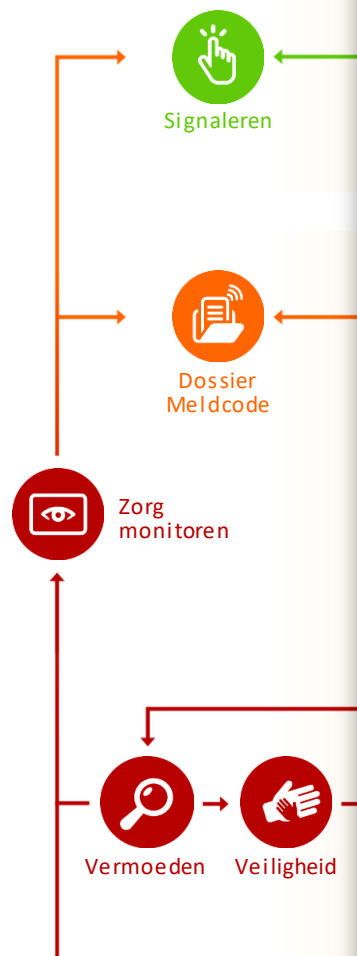
deze actief met de
en te verminderen.
teem.
ldcode met groene

en het vermoeden
racht de zorg over
nishandeling. De
n afstemming met
nalen zijn in de
gemerkt voor het

an Kinderen in de

Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling gebruikt. Deze is op te vragen bij de school.

MELDCODE

Resultaat

Leidt de hulp binnen de afgesproken termijn tot de afgesproken resultaten ten aanzien van de veiligheid, het welzijn en/of het herstel van de direct betrokkenen?

- NEE: doe direct melding bij Veilig Thuis.
- JA: maak afspraken over het monitoren van de veiligheid van alle betrokkenen en sluit de hulp af. Aanbeveling hierbij is om een nazorgtraject af te spreken. Leg daarbij termijnen en verwachtingen vast.

tot de meldcode
chreven. Hierin is
ctionaris HGKM en
e zien wie welke
tijdens het gehele

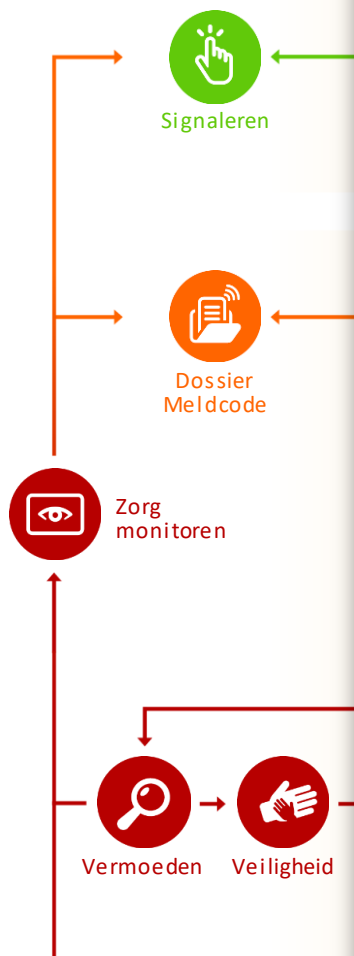
t welbevinden, de
ngt samen met de
in de ontwikkeling

leze actief met de
en te verminderen.
em.
dcode met groene

en het vermoeden
nt de zorg over aan
dachtsfunctionaris
erkracht de verdere
f de opvoeding die
e veiligheid van de

an Kinderen in de

Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling gebruikt. Deze is op te vragen bij de school.

Zorg monitoren

Nadat het afwegingskader is doorlopen zijn er diverse uitkomsten mogelijk. Het meldcodedossier kan zijn afgesloten, er kan hulp worden georganiseerd of er kan een melding worden gedaan bij Veilig Thuis. De betrokken leerkrachten blijven dan nog steeds verantwoordelijk voor het signaleren van ontwikkelingsbedreigingen en het bespreken van deze signalen met ouders en (externe) professionals.

Als er in de eerste plaats geen melding bij Veilig Thuis is gedaan blijft monitoren belangrijk. Er kunnen later immers signalen ontstaan waardoor de Meldcode alsnog verder doorlopen moet worden. Ook wanneer er al wel een melding bij Veilig Thuis is gedaan, is het van belang om te blijven monitoren met het oog op nieuwe signalen of toename van bestaande signalen. Daarbij kan het van belang zijn om eventuele nieuwe zorg (weer) te bespreken met ouders, deze kenbaar te maken aan betrokken hulpverleners en/of te melden bij Veilig Thuis. Daarmee wordt monitoring een cyclisch proces, ongeacht het stadium van het meldcodetraject.

tot de meldcode
threven. Hierin is
unctionaris HGKM
e zien wie welke
tijdens het gehele

te welbevinden, de
ngt samen met de
en zorgen in de

ze actief met de
n te verminderen.
eem.

dcode met groene

en het vermoeden
acht de zorg over
shandeling. De
n afstemming met
alen zijn in de
emerkt voor het

n Kinderen in de

Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling gebruikt. Deze is op te vragen bij de school.

Bestuur

De directie van Sophia Scholen heeft een monitorende functie als het gaat om het sociale veiligheidsbeleid. De monitoring gebeurt tenminste 1x per jaar. Het doel hiervan is tweeledig:

- De gezamenlijkheid van alle scholen bewaken: dat beleid op elke school geïmplementeerd is zoals bedoeld en dat daar waar nodig ondersteuning geboden kan worden.
- De doeltreffendheid van het sociale veiligheidsbeleid beoordelen en een conclusie trekken over de mate waarin incidenten plaatsvinden, de aard van de incidenten en de stappen die hierbij zijn genomen. Zo kan bepaald worden of aanpassingen aan het beleid wenselijk zijn.

Deze monitoring vindt plaats tijdens een jaarlijks evaluatieoverleg. De volgende gegevens worden verzameld en aangeleverd door de directeuren en de intern begeleiders:

- De rapportage van de meldcodetrajecten per school.
- Incidentregistratie per school.
- De doorgaande lijn betreffende de meldcode (zijn de stappen genomen zoals afgesproken).
- Scholingsbehoeften per school
- De jaarlijkse monitor sociale veiligheid die elke school moet afnemen.

Naast de jaarlijkse monitoring, vindt er ook tweejaarlijks bestuurlijke monitoring plaats gericht op landelijke wijzigingen omtrent wetten, kerndoelen en inspectie-eisen.

Deze monitoring vindt plaats tijdens een jaarlijks evaluatieoverleg. Hiervoor

worden de volgende gegevens verzameld en aangeleverd door de adviseur Onderwijs en Kwaliteit:

- Landelijke wetswijzigingen omtrent de wetten Meldcode en Veiligheid op school.
- Aanpassingen in inspectie-eisen
- Aanpassingen in kerndoelen omtrent 'welbevinden en sociale veiligheid', 'relaties en seksualiteit' en burgerschapsvorming.

Alle bovenstaande gegevens worden voorafgaande aan het evaluatieoverleg geanalyseerd door de adviseur Onderwijs en Kwaliteit. Eveneens wordt bekeken of er redenen zijn om de beroepscode te herzien en welke aanpassingen er, indien nodig, doorgevoerd moeten worden. Tijdens het evaluatieoverleg op bestuurlijk niveau worden conclusies getrokken en eventuele maatregelen getroffen. Dit wordt vastgelegd in een verslag en dit verslag is input voor de volgende overlegvormen, waar eventuele verbeteringen en/of acties worden uitgezet:

- IB-netwerk
- Directieoverleg
- (Indien van toepassing) Management overleg per school
- Raad van Toezicht
- GMR

Beleid en regels

Het sociaal veiligheidsbeleid beschrijft hoe alle betrokkenen met elkaar omgaan in het kader van sociale veiligheid en hoe deze onderwerpen zijn verankerd in de praktijk van school.

Doel van het sociale veiligheidsplan

Het beleidsplan sociale veiligheid heeft enerzijds als doel om te voldoen aan de geldende wet- en regelgeving en anderzijds om een veilig leef- en leerklimaat voor leerlingen, hun ouders en de schoolprofessionals te creëren. Dit bereiken we door in gesprek te gaan en te blijven over sociale veiligheid en de professionele attitude van de schoolprofessionals.

Daar waar zich incidenten voordoen biedt het beleid concrete handelingsadviezen en maatregelen om verdere escalatie te voorkomen en het sociaal veilige klimaat te herstellen. Dit plan beschrijft de maatregelen die school getroffen heeft en zal uitvoeren om een sociaal veilig klimaat na te streven voor alle betrokkenen. Het is een fundament waarop teruggevallen kan worden als het nodig is.

Het beleid is visueel weergegeven in deze infographic. De infographic geeft per rol verantwoordelijkheden en belangrijke deelaspecten weer. Zo kan elke betrokkene snel en praktisch doorgronden wat het sociaal veiligheidsbeleid voor zijn of haar functie of taak betekent. Middels deze systeemaanpak streven we naar een leef- en leerklimaat waarin schoolprofessionals, onze leerlingen en ouders zich veilig voelen en zich positief verbonden voelen met de school. Een positieve sociale binding met onze school vormt een belangrijke voorwaarde

voor een zo optimaal mogelijk werkklimaat voor ons personeel en leerklimaat voor onze leerlingen.

Wettelijk kader

Sinds 1 januari 2006 is het onderwijs verplicht om een veiligheidsplan op te stellen. Daarnaast is sinds 2013 de wet Meldcode van kracht, die stelt dat er expliciet beleid gevoerd moet worden omtrent huiselijk geweld en kindermishandeling. Voor het onderwijs is sinds 2015 de wet Veiligheid op school ingegaan. Deze wet stelt scholen verplicht zorg te dragen voor een sociaal veilige school. Monitoring van het welbevinden en sociale veiligheid ligt bij de school. De onderwijsinspectie ziet toe op dit te voeren veiligheidsbeleid.

Met dit sociaal veiligheidsbeleid willen de Sophia Scholen voldoen aan de wettelijke verplichtingen. Voor meer informatie omtrent het wettelijke kader verwijzen we naar de website van de Rijksoverheid: <http://wetten.overheid.nl/BWBR0003420/2017-01-01>.

Sociaal veiligheidsplan in relatie tot het Arbo-beleidsplan

Het sociale veiligheidsplan, als onderdeel van het arbobeleidsplan, besteedt specifiek aandacht aan de sociale kant van veiligheid. Fysieke veiligheid wordt losgekoppeld van sociale veiligheid, zoals dat ook gebeurt bij Arbobeleid. Vanzelfsprekend dient er afstemming plaats te vinden omtrent raakvlakken tussen fysieke en sociale veiligheid.

VORIGE

VOLGENDE

INHOUD

Visie

Ieder mens is uniek en kan aanwijsbare culturele, sociale of fysieke verschillen ervaren. Toch zijn er per ontwikkelingsfase gemeenschappelijke elementen herkenbaar in de sociaal-emotionele en seksuele ontwikkeling. Met deze gemeenschappelijke kenmerken als basis willen we leerlingen leren omgaan met zichzelf en anderen, een positieve kijk op seksualiteit meegeven en waarden en normen vormen die aansluiten bij kernwaarden van Sophia Scholen, zodat zij (later) verantwoorde keuzes maken in de omgang met anderen.

Om actief bij te dragen aan gezonde sociaal emotionele en seksuele ontwikkeling vanuit geloof en veiligheid heeft Sophia Scholen kernwaarden vastgesteld die van toepassing mogen zijn op leerlingen, schoolprofessionals en ouders, ongeacht hun rol en leeftijd. Vanuit de 5 kernwaarden: vertrouwen, verbinding, duurzaamheid, eigenaarschap en verwondering mag iedereen zich vrij ontwikkelen en zichzelf zijn.

Door middel van onze kernwaarden, gedragsregels en educatie over sociale- en seksuele ontwikkeling en burgerschap geven we onze leerlingen, in samenwerking met ouders, normen en waarden mee. We geven mee dat wij elkaar respecteren ongeacht ons uiterlijk, onze sociale of culturele achtergrond of onze seksuele geaardheid. We spreken hierbij af dat we niemand fysiek pijn doen, uitschelden, uitsluiten en geen scheldwoorden gebruiken die racistisch of seksueel getint zijn. Zo werken (professionele) opvoeders en leerlingen samen, waardoor leerlingen zich ontwikkelen tot volwassenen met eigenwaarde en respect voor verschillen en waarden die onze samenleving rijk is.

Normen en regels

Sophia Scholen hecht veel waarde aan een pedagogisch leer- en leefklimaat, waarin zowel leerlingen als schoolprofessionals een gevoel van veiligheid en geborgenheid ervaren. Dit draagt immers bij aan een positieve ontwikkeling, functioneren en prestaties van alle betrokkenen. Dat betekent dat voor eenieder de gewenste omgang duidelijk moet zijn. Daarbij zijn regels belangrijk. Duidelijke regels zorgen ervoor dat leerlingen, ouders en schoolprofessionals weten wat er binnen de school van hen wordt verwacht.

Binnen alle scholen gelden de volgende omgangsnormen:

- Wat ik doe is goed voor de groep
- Ik respecteer de ander hoe hij is
- Ik doe mijn werk zo goed als ik kan
- Ik zorg goed voor mijzelf, school, materiaal en mijn omgeving

Vanuit deze normen hanteren we de volgende uitgangspunten, in samenhang met de 5 kernwaarden vertrouwen, verbinding, duurzaamheid, eigenaarschap en verwondering:

- Mannen en vrouwen (jongens en meisjes) zijn gelijkwaardig. Ook waar het omgang met leerlingen betreft. Er wordt in benadering, handelswijze en contact geen onderscheid gemaakt.
- In- en externe professionals, leerlingen en ouders dragen actief zorg voor een klimaat waarin iedereen zich veilig voelt.
- In- en externe professionals, leerlingen en ouders hebben respect voor elkaars waarden, mening, geloofsovertuiging en leefwijze, mits deze anderen niet schaadt.

- In- en externe professionals en leerlingen creëren actief ruimte voor diversiteit in persoonlijkheid, geaardheid, uitingsvormen en culturele verschillen. Hierbij betrekken we ouders actief en verwachten we dat ouders zich hieraan conformeren.
- In- en externe professionals, leerlingen en ouders weten welke gedragingen, taal, teksten en afbeeldingen worden gezien als onveilig, seksistisch, discriminerend, gewelddadig of welke als pestgedrag kunnen worden ervaren en spreken af deze niet te gebruiken.
- Binnen de school dragen in- en externe professionals, leerlingen en ouders, waar mogelijk, bij aan een preventief kader waarbinnen leerlingen zich kunnen ontwikkelen op sociaal en seksueel gebied, zodat leerlingen weten welke gedragingen op sociaal en seksueel gebied normaal zijn (en daarmee ook weten welke gedragingen als ongewenst en/of grensoverschrijdend worden gezien).

Afspraken omtrent het gebruik van media zijn terug te vinden in het “[protocol Media op school](#).”

Onder deze normen en uitgangspunten heeft elke school de mogelijkheid zijn eigen gedragsregels te formuleren. Hierbij wordt rekening gehouden met de volgende aandachtspunten:

- Bij het vaststellen en handhaven van regels moet rekening gehouden worden met de aard en het sociaal-emotionele en seksuele ontwikkelingsniveau van de betreffende leeftijdsgroepen.
- Gedragsregels mogen de spontane omgang van alle betrokkenen met elkaar niet in de weg staan.

- Fysiek contact kan onderdeel zijn van het pedagogisch klimaat. Uitgangspunt daarbij is dat de algemeen geldende normen en waarden in acht worden genomen, zoals vastgelegd in de [beroepscode](#).
- Deze gedragsregels impliceren niet dat wat niet in regels is vastgelegd automatisch wel toelaatbaar is.

Communicatie over sociale veiligheid

Communicatie vormt een belangrijke bouwsteen van sociale veiligheid. Ouders, leerlingen en schoolprofessionals moeten in de praktijk ervaren waar school voor staat en dat gedragsregels worden toegepast en gehandhaafd.

Om sociaal veiligheidsbeleid vorm te geven is het van belang dat ouders meedenken en bekend zijn met de regels en richtlijnen. Daarbij is ook van belang dat ouders weten wat er van hen verwacht wordt en wat zij van school kunnen verwachten. Communicatie over ‘hoe het binnen de school is geregeld’ geeft vertrouwen en straalt kwaliteit uit. Dit wordt gedaan vanuit een persoonlijke benadering naar ouders en leerlingen. Dit wordt geborgd door regelmatig als professionals het gesprek met ouders aan te gaan over de samenwerking.

Naast de persoonlijke benadering wordt elk jaar gezocht naar manieren om ouders te informeren en te betrekken. Hierbij wordt bijvoorbeeld gebruik gemaakt van een informatiegids, nieuwsbrieven, website, flyers/posters of (sociale) mediaplatforms. De communicatiekanalen zijn eenvoudig vindbaar en transparant zodat ouders altijd zaken na kunnen lezen. Ook nieuwe ouders kunnen zich zo inlezen en hierover in gesprek gaan bij de kennismaking.

VORIGE

VOLGENDE

INHOUD

Communicatie bij incidenten

Communicatie bij een incident vraagt om een gedegen en planmatige werkwijze om curatief te kunnen reageren en aan het eind van het proces te evalueren welke stappen genomen kunnen worden om het preventieve kader te versterken. Een uitvoerige toelichting en uitleg over te maken afwegingen zijn te vinden onder '[Calamiteiten](#)'.

Ongewenst- en grensoverschrijdend gedrag

Ongewenste- en grensoverschrijdende gedragingen komen overal in de maatschappij voor, zowel in de 'echte' als de online wereld, en dus ook binnen Sophia Scholen. Hoe binnen school wordt omgegaan met ongewenst- en grensoverschrijdend gedrag staat beschreven in de '[richtlijn ongewenst- en grensoverschrijdend gedrag](#)'.

Leerlingen

Ongewenst- of grensoverschrijdend gedrag kan door één of meer leerlingen vertoond worden tijdens schoolactiviteiten. Leerlingen die dit gedrag vertonen worden hierop aangesproken door de schoolprofessionals, waarbij het gewenste gedrag actief wordt aangeleerd. Afhankelijk van de situatie gebeurt dit individueel of in groepsverband. Indien nodig wordt hierbij samenwerking met ouders gezocht (conform de wet Meldcode).

Waar mogelijk en binnen de kaders van de wet, wordt het team zo breed mogelijk geïnformeerd over wat er bij een leerling speelt. Hierbij werkt de school binnen het kader van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Van grensoverschrijdende gedragingen van één (of meerdere) leerling(en) wordt een notitie gemaakt in het leerlingdossier en/of de incidentenregistratie (waar het de sociale veiligheid betreft).

NB: Bij ernstig grensoverschrijdend gedrag door een leerling, waarbij psychisch en/of lichamelijk letsel aan anderen is toegebracht treedt de procedure 'schorsen en verwijderen' in werking (zie richtlijn ongewenst- en grensoverschrijdend gedrag). Op basis van de leeftijd of het ontwikkelingsniveau van de leerling kan de school ervoor kiezen om van de procedure 'schorsen en verwijderen' af te wijken en hier een alternatief voor aan te bieden, zie hiervoor '[handreiking aanvullende \(tijdelijke\) omgangsregels](#)'.

Professionals

Grensoverschrijdend gedrag van schoolprofessionals naar leerlingen en tussen schoolprofessionals onderling, wordt door de directie met betrokkene(n) besproken, binnen de juridische kaders die de wet hiervoor stelt (zie '[protocol stappen bij misbruik door professional](#)' en '[richtlijn ongewenste intimiteiten naar professionals](#)').

De wet 'bestrijding van seksueel misbruik en seksuele intimidatie in het onderwijs', bevat een aangifteplicht voor het bestuur en een meldplicht voor schoolprofessionals als er sprake is van seksuele intimidatie en seksueel misbruik, gepleegd door een professional van een onderwijsinstelling jegens een minderjarige leerling. Als een schoolprofessional seksueel misbruik of seksuele intimidatie vermoedt, moet hij dit onmiddellijk bekendmaken bij de voorzitter van het College van Bestuur. Het is niet voldoende om een tussenpersoon te informeren, zoals een lid van de schoolleiding. De schoolprofessional is verantwoordelijk dat de informatie het bestuur bereikt.

Ouders

Ouders van leerlingen van school gaan akkoord met de normen en gedragsregels binnen de betreffende school, alsmede met de gedragsprotocollen die de school hanteert. De normen en regels worden actief met 'nieuwe' ouders besproken. Grensoverschrijdend gedrag van of tussen ouders (in of rondom school) wordt niet getolereerd en wordt door directie met betrokkene(n) besproken. Hierbij worden relevante schoolprofessionals betrokken. Waar fysieke en/of sociale veiligheid bedreigd worden kan de directie ouders de toegang tot de school en de buitenruimte ontfzeggen.

Werkwijze Veilig Thuis

Veilig Thuis is het advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling. Bij zorgen over de veiligheid of thuissituatie van een leerling kan school, zoals beschreven in de wet Meldcode , advies vragen of een melding doen bij Veilig Thuis. De werkwijze van Veilig Thuis wordt in dit document beschreven.

Een belangrijke toevoeging sinds 1 januari 2019 is het Veilig Thuis register. De Veilig Thuis organisaties leggen een landelijk Veilig Thuis register aan. Dat maakt het mogelijk bij alle meldingen na te gaan of een gezin of huishouden eerder gemeld is bij een andere Veilig Thuis.

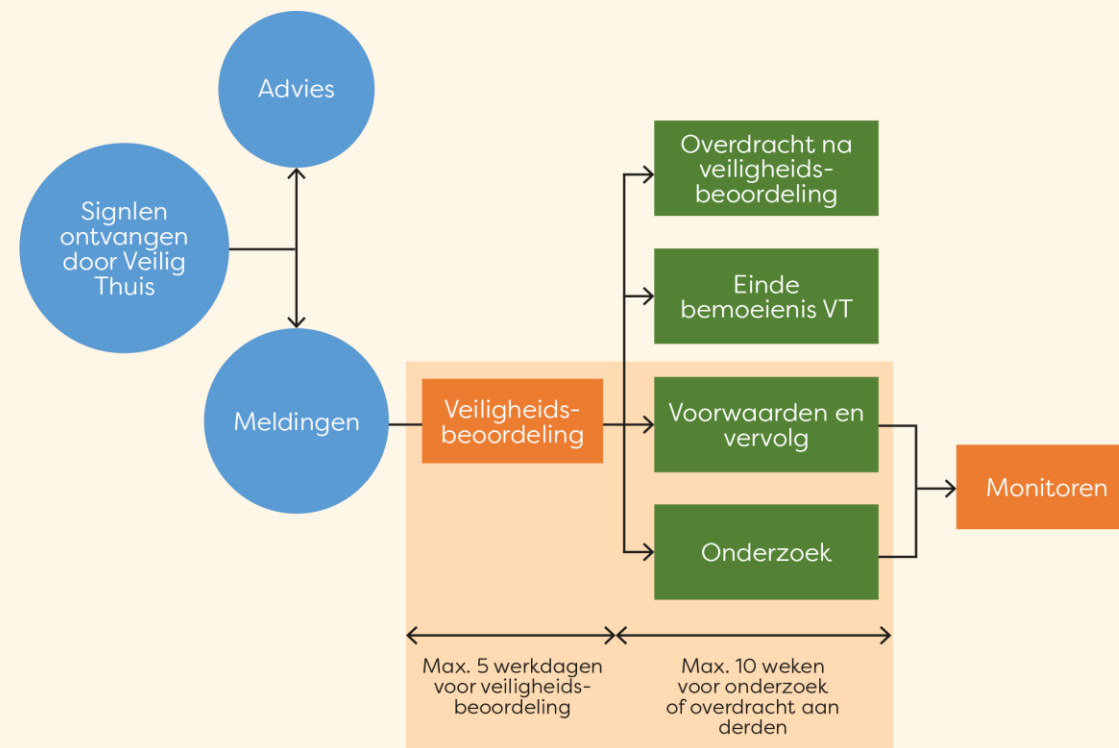
Advies vragen bij Veilig Thuis

Veilig Thuis kan in elke stap van de meldcode gebeld worden door de aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (HGKM) voor advies. Veilig Thuis zal dan adviseren over de te nemen stappen en ondersteunen in het maken van een afweging over ‘wel’ of ‘niet’ melden. Veilig Thuis adviseert bijvoorbeeld hoe de onveiligheid besproken kan worden met de leerling en ouders, wat de mogelijkheden voor de aandachtsfunctionaris HGKM zijn om zelf te veiligheid te herstellen en welke externe professionals betrokken kunnen worden. Daarnaast zal Veilig Thuis de wettelijk te nemen stappen op basis van de wet Meldcode en het afwegingskader doornemen. Het vragen van advies kan op anonieme basis; de naam van de leerling en/of het gezin hoeft niet benoemd te worden. De aandachtsfunctionaris HGKM blijft bij een advies vraag zelf verantwoordelijk voor de voortgang van de casus.

Een melding doen bij Veilig Thuis

De aandachtsfunctionaris HGKM doet in samenspraak met de directeur de melding bij Veilig Thuis. Dit is dan al met betrokken ouders besproken. Veilig

Thuis registreert de gemelde zorgen over de vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling, de acute/structurele onveiligheid en de persoonsgegevens van de direct betrokkenen. De werkwijze van Veilig Thuis is hieronder schematisch weergegeven.

School blijft, ook na het doen van een melding, verantwoordelijk voor de ondersteuning en hulpverlening die zij, conform wet- en regelgeving en professionele richtlijnen, verplicht zijn te blijven bieden. De school blijft signaleren en melding(en) doen bij nieuwe signalen omtrent acute of structurele veiligheid.

Veiligheidsbeoordeling

Veilig Thuis beoordeelt via een 'veiligheidsbeoordeling' op welke wijze de melding afgehandeld wordt. Per melding bekijkt Veilig Thuis wat er nodig is om de veiligheid te herstellen en welke hulpverlening nodig is. Deze vraag stellen ze ook aan de aandachtsfunctionaris HGKM en/of directeur.

Na een melding neemt Veilig Thuis binnen vijf werkdagen een besluit over welke vervolgstappen gezet moeten worden en wie verantwoordelijk wordt gemaakt voor het zetten van de vervolgstappen.

Als de veiligheidsbeoordeling is afgesloten krijgt de melder terugkoppeling dat de melding is opgepakt (en overgedragen aan..) of er dat Veilig Thuis zelf een dienst inzet. Indien nodig (en mogelijk) overlegt Veilig Thuis met de melder over de te nemen vervolgstappen. Het kan zijn dat Veilig Thuis vindt dat de melder nog aan zet is, of een belangrijke rol heeft in het vervolg.

NB: Vanaf 1 januari 2019 hanteren alle Veilig Thuis organisaties in Nederland één register. Hierin staan alle meldingen die vanaf 1 januari 2019 gedaan zijn. Dat maakt het mogelijk om bij meldingen na te gaan of een gezin of huishouden eerder gemeld is bij een Veilig Thuis organisatie elders in het land.

De mogelijke vervolgstappen die Veilig Thuis op basis van deze veiligheidsbeoordeling neemt zijn als volgt:

Einde bemoeienis Veilig Thuis

Veilig Thuis stopt de bemoeienis als er bijvoorbeeld geen sprake is van een redelijk vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling, of van onveiligheid binnen het gezin.

Overdracht naar na veiligheidsbeoordeling;

Doel: snel en zorgvuldig overdragen van het zicht op veiligheid, gericht op duurzame veiligheid en herstel van schade.

Voorwaarden en vervolg

Doel: zorgen voor directe veiligheid van alle direct betrokkenen met behulp van veiligheidsvoorwaarden, gericht op veiligheidsborging en herstel van de opgelopen schade.

De veiligheidsvoorwaarden worden door Veilig Thuis overgedragen aan ketenpartners, die op basis hiervan veiligheids-, hulpverlenings- en herstelplannen maken die moeten leiden tot stabiele veiligheid. De veiligheidsvoorwaarden vormen ook de basis van de monitor van Veilig Thuis waarbij gevolgd wordt of het daadwerkelijk veilig wordt, en blijft, in het gezin.

Veilig Thuis doet zelf onderzoek

Doel: bevestigen of weerleggen van het vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling en indien nodig het inzetten van de juiste ondersteuning en hulpverlening.

Monitoren

Doel: controleren of de gemaakte voorwaarden worden nagekomen en of de voorwaarden veiligheid en herstel van opgelopen schade oplevert (periode van gemiddeld anderhalf jaar).

School als informant

De aandachtsfunctionaris HGKM van school kan door Veilig Thuis benaderd worden met de vraag om informatie. Veilig Thuis gebruikt de informatie om de concreet onveilige situaties vast te stellen, veiligheidsvoorwaarden te kunnen opstellen, mogelijk huiselijk geweld en/of kindermishandeling te weerleggen/bevestigen (bij de dienst Onderzoek) en in te schatten wat er nodig is om de veiligheid te herstellen

Veilig Thuis heeft voorafgaand aan het bevragen van de school aan ouders om instemming gevraagd. Indien er geen instemming is gegeven, informeert Veilig Thuis de school over zijn recht om, ondanks hun beroepsgeheim, ook zonder instemming van betrokkenen informatie aan Veilig Thuis te verstrekken.

De school kan mondeling, telefonisch en ook schriftelijk om informatie worden gevraagd. Dit laatste gebeurt met een standaard vragenlijst. Bij mondelinge of telefonische informatieverstrekking stuurt Veilig Thuis het verslag van het gesprek op naar de professional om de inhoud te laten accorderen. In het dossier wordt opgenomen of de informatie al dan niet geaccordeerd is door de betrokken professional.

Terugkoppeling van Veilig Thuis

Veilig Thuis verstrekt de professionele melder de feedback die noodzakelijk is

voor een goede uitoefening van hun taken en bevoegdheden. De feedback bestaat uit de volgende gegevens:

- of Veilig Thuis een vervolgtraject start (zoals benoemd bij 'overdracht na veiligheidsbeoordeling' óf Veilig Thuis heeft zelf een dienst inzet);
- bij de inzet van een vervolgtraject: de gegevens over de overdrachtspartijen;
- als de melder een rol speelt in het vervolg, draagt Veilig Thuis ook de veiligheidsvoorwaarden en de afspraken over het monitoren over.

Doorontwikkeling

Om school te helpen sociale veiligheid levend te houden is een overzicht gecreëerd met daarin doorontwikkelingsmogelijkheden. In dit overzicht staan allerhande trainingen, scholingen of cursussen die schoolprofessionals de mogelijkheid geven om hun eigen vaardigheden verder te ontwikkelen en de kennis omtrent sociale veiligheid te verstevigen en/of te verdiepen.

Voor leerlingen zijn er verdiepende en verbredende lessen die door middel van gastlessen, trainingen of lesmodules aangeboden worden. Al deze lessen zijn gelinkt aan sociale veiligheid. Naast het aanbod voor schoolprofessionals en leerlingen kunnen er ook bijeenkomsten worden georganiseerd voor ouders, die een belangrijke partner zijn in het creëren van sociale veiligheid en een sociaal veilige omgeving.

PROFESSIONAL

	Aanbod	Inhoud	E-mail/website
	Basistraining vertrouwenspersoon ongewenste omgangsvormen	Basistraining voor vertrouwenspersonen die zich richt op ongewenste omgangsvormen, klachtafhandeling, voorlichting en managementadvisering. Met belangrijke onderwerpen als taken, positie, juridisch kader, wetgeving en registratie van meldingen.	info@cvp-plus.nl

PROFESSIONAL

	Aanbod	Inhoud	E-mail/website
	Verdiepende training vertrouwenspersoon	Verdiepende training zich opnieuw richt op klachtafhandeling, voorlichting en managementadvisering. Daarnaast komen nieuwe ontwikkelingen in het vakgebied van de vertrouwenspersoon aan bod	info@cvp-plus.nl
	Kind en (echt)scheiding	Een training waarin de deelnemers leren de verschillende reacties van kinderen op scheiding te herkennen en hiernaar te handelen. Dit met als doel dat kinderen zich optimaal kunnen blijven ontwikkelen ondanks de eventuele problemen. Daarnaast krijgen de deelnemers handvatten aangereikt hoe zij met beide ouders het contact op positieve wijze moeten onderhouden.	info@doentrainingenadvies.nl
	Communicatietraining	The Behaviour Company laat zien welk effect jouw verbale en non-verbale communicatie heeft op andere mensen. Je leert je eigen gedrag en dat van anderen te analyseren en te gebruiken zodat je de doelen, die je voor ogen hebt, makkelijker bereikt.	info@behaviourcompany.eu

PROFESSIONAL

	Aanbod	Inhoud	E-mail/website
	Medilex Onderwijs	Medilex Onderwijs organiseert congressen en cursussen over allerlei thema's die aansluiten bij het onderwijs. Daarnaast ontwikkelt Medilex e-learningen zodat je makkelijk in je eigen tijd jezelf kan bijscholen.	info@medilexonderwijs.nl
	Seksuele vorming	Basistraining over de seksuele en relationele ontwikkeling van kinderen in de leeftijd van 0-12 jaar oud. Een in-company docententraining met eventueel een ouderavond.	gbeugd@ggdhm.nl
	Grensoverschrijdend gedrag en Meldcode	Training van de GGD over grensoverschrijdend en de Meldcode. Aan de hand van het vlaggensysteem wordt gekeken naar het gedrag van kinderen en professionals.	gbeugd@ggdhm.nl

PROFESSIONAL

	Aanbod	Inhoud	E-mail/webiste
	Landelijke vakgroep aandachtsfunctionarissen Kindermishandeling – training Huiselijk Geweld en Kindermishandeling	De training bestaat uit 6 dagdelen, verdeeld over 3 dagen. De training wordt in meerdere regio's gegeven, hiervoor kun je je intekenen. In de training wordt aandacht besteed aan de wettelijke en theoretische kennis, inzicht rond het signaleren van huiselijk geweld en kindermishandeling, het handelen, werken met de meldcode, de vormgeving van de functie aandachtsfunctionaris en het begeleiden van collega's en directie/bestuur.	https://lvak.nl
	Docententraining Puberwereld	De training Puberwereld geeft docenten meer inzicht in de ontwikkeling van pubers in relatie tot onderwijs, leren en maatschappij. De training kan gebruikt worden als deskundigheidsbevordering, maar ook om onderwijsaspecten zoals pedagogiek, 'leren leren', zelfstandig werken, huiswerk en ouderbegeleiding eens met andere ogen te bekijken. Zowel verstandelijk, lichamelijk als sociaal-emotioneel komen pubers in een stroomversnelling terecht. Deze stroomversnelling vormt voor pubers, ouders en docenten een grote uitdaging.	gbeugd@ggdhm.nl

PROFESSIONAL

	Aanbod	Inhoud	E-mail
	Spel Gedragen Gedrag	Gedragen gedrag is een spel dat onderwijspersoneel uitnodigt om stil te staan bij omgangregels op school. Aan de hand van situatieschetsen worden de (ongeschreven) omgangsvormen op school in kaart gebracht, als opstap naar schooleigen gedragsregels.	gbeugd@ggdhm.nl

LEERLINGEN (KLAS EN LEERKRACHT)

	Aanbod	Inhoud	E-mail
	HALT voorlichtingen en ouderbijeenkomsten	Halt verzorgt voorlichtingen voor leerlingen in het basisonderwijs over een vijftal thema's die spelen bij de jeugd en bij jeugdcriminaliteit. Uit onderzoek blijkt dat de voorlichtingen meer effect hebben wanneer de ouders betrokken zijn. Daarom organiseert Halt ook ouderbijeenkomsten. De voorlichtingen kunnen als op zichzelf staande lessen worden gegeven, maar hebben meer impact als er een combinatie van verschillende voorlichtingsthema's en minimaal één ouderbijeenkomst worden aangeboden. De vijf thema's zijn: Groepsdruk, Online Veiligheid, Jeugdcriminaliteit, Veilige Publieke Taak en Overlast rond de jaarwisseling.	https://www.halt.nl/

LEERLINGEN (KLAS EN LEERKRACHT)

	Aanbod	Inhoud	E-mail
	Griezel Geheim (Schot in de Roos)	Een project voor het basisonderwijs waarin gezond en grensoverschrijdend gedrag op een zorgvuldige, passende en kindvriendelijke manier bespreekbaar wordt gemaakt. Ook sluit het project aan bij bestaande programma's over seksualiteit & relatie.	info@schottinderose.com
	Voorlichting en/of gastcollege over Kindermishandeling	Team Kim geeft voorlichtingen en gastcolleges over het onderwerp kindermishandeling. De voorlichtingen en gastcolleges worden uitgevoerd door een gespreksleider en/of een ervaringsdeskundige. Het is voor kinderen en voor professionals.	info@team-kim.nl boekingen@team-kim.nl
	Zippy's Vrienden	Zippy's Vrienden richt zich op het voorkomen van angststoornissen en depressieve stoornissen bij kinderen. Kinderen leren coping strategieën aan, waardoor hun sociaal-emotionele vaardigheden verbeteren. Dit gebeurt door middel van een klassikale methode, gebaseerd op cognitief-gedragstherapeutische principes. Het lespakket bestaat uit 24 lessen en wordt op school door leerkrachten in de groepen 2, 3 en 4 van de basisschool uitgevoerd.	info@zipapysvrienden.nl

LEERLINGEN (KLAS EN LEERKRACHT)

	Aanbod	Inhoud	E-mail
	Het mediaspel	Door middel van een leuk spel ontdekken leerlingen elkaars mediagewoontes. Wie kent de grappigste reclames? Wie besteedt de meeste tijd aan games of aan sociale media? Wat zijn leuke of minder leuke dingen aan media? Het mediaspel is een echt dobbelspel, de kaarten zijn niet digitaal. Leuk voor de onderbouw!	klantcontactcentrum@beeldengeluid.nl
	Weerbaarheidstraining Weerbare Pubers	In de weerbaarheidstraining gaat een klas gedurende 7 weken aan de slag met het thema weerbaarheid. Een opgeleide trainer gaat met de klas 1 uur per week aan de slag met het thema op een leerzame en actieve manier. Onderdeel is ook dat er een ouderavond wordt gegeven om de ouders te informeren over de training en hoe de kinderen Weerbare Pubers worden.	weerbaarheid@ggdhm.nl

ouders

	Aanbod	Inhoud	E-mail
	HALT voorlichtingen en ouderbijeenkomsten	Halt verzorgt voorlichtingen voor leerlingen in het basisonderwijs over een vijftal thema's die spelen bij de jeugd en bij jeugdcriminaliteit. Uit onderzoek blijkt dat de voorlichtingen meer effect hebben wanneer de ouders betrokken zijn. Daarom organiseert Halt ook ouderbijeenkomsten. De voorlichtingen kunnen als op zichzelf staande lessen worden gegeven, maar hebben meer impact als er een combinatie van verschillende voorlichtingsthema's en minimaal één ouderbijeenkomst worden aangeboden. De vijf thema's zijn: Groepsdruk, Online Veiligheid, Jeugdcriminaliteit, Veilige Publieke Taak en Overlast rond de jaarwisseling.	https://www.halt.nl/
 	Ouderavond Puberwereld	Tijdens de ouderavond Puberwereld krijgen ouders en leerkrachten op een interactieve manier informatie over de ontwikkeling van de hersenen en de vriendengroep van pubers en 'hun' wereld. Er wordt inzicht gegeven in de ontwikkelingsfasen die hen (en pubers) te wachten staan. Ook krijgen ze tips om mee te nemen in de opvoeding (op school of thuis).	gbyeugd@ggdhm.nl

ouders

	Aanbod	Inhoud	E-mail
 GGD Hollands Midden 	Ouder-kind-bijeenkomst Gezond Gesprek	In de bijeenkomst Gezond Gesprek (oudervoorlichting) praten ouders mét hun eigen kind(eren) op een speelse en ontspannen manier over gezondheid aan de hand van groepsoefeningen en een kaartspel. Interactieve werkvormen geven ouder(s) en kind(eren) op een leuke manier inzicht in gezondheidsonderwerpen die rond de puberleeftijd een rol spelen. Tijdens de gesprekken worden ouders en hun kind(eren) begeleid door professionals. De privacy van het gezin wordt gerespecteerd. Onderwerpen die aan bod komen, zijn: voeding en beweging, alcohol en roken, samen leven, gevoelens en lijf en relaties.	gbeugd@ggdhm.nl

Meer informatie en contact

Via onderstaande link komt u terecht op onze website. Hier kunt u meer informatie vinden over de contactpersonen uit het sociaal veiligheidsbeleid, evenals de schoolregels, methodes en andere zaken die vallen onder sociale veiligheid.

[LINK NAAR SCHOOLWEBSITE](#)

Protocollen en bijlagen

- Richtlijn Ongewenst- en grensoverschrijdend gedrag
- Handreiking Aanvullende (tijdelijke) omgangsregels
- Richtlijn Ongewenste intimiteiten naar professionals
- Protocol Stappen bij misbruik door professionals
- Protocol Media op school
- Protocol Vermissing
- Protocol Omgaan met overlijden en rouw
- Logboek voor signalen
- Incidentenregistratie
- Rapportage Meldcode
- Signalenlijst Kindermishandeling 0-12 jaar
- Het Vlaggensysteem
- Sociale kaart

VOLGENDE

INHOUD

PROTOCOLLEN

Richtlijn Ongewenst- en grensoverschrijdend gedrag

Ongewenste- en grensoverschrijdende gedragingen komen overal in de maatschappij voor, zowel in de 'echte' als de online wereld, en dus ook binnen Sophia Scholen. Om die reden wordt er een integraal sociaal veiligheidsbeleid gehanteerd, waardoor er op diverse manieren preventief gewerkt wordt aan een sociaal veilig klimaat binnen de scholen. Zo worden dezelfde basisnormen en -regels op alle scholen gehanteerd en wordt er aandacht besteed aan wenselijk sociaal gedrag door methodes/ thema gerichte aandacht voor sociaal-emotionele ontwikkeling en relationele- en seksuele vorming.

Het volledig uitsluiten van alle ongewenste- en grensoverschrijdende gedragingen is echter niet haalbaar. Om die reden is deze richtlijn opgesteld. Deze richtlijn geeft inzicht in ongewenst- en grensoverschrijdend gedrag, welke tools de school heeft om hiermee om te gaan, wanneer een time-out kan worden ingezet en wanneer schorsing en verwijdering van toepassing zijn.

Ongewenst- en grensoverschrijdend gedrag

Binnen deze richtlijn maken we een onderscheid in ongewenst- en grensoverschrijdend gedrag. Ongewenst gedrag is lichter van aard dan grensoverschrijdend gedrag.

Ongewenst gedrag

Ongewenst gedrag is gedrag waarbij een leerling zich verzet tegen de leiding van een volwassene, zoals weigeren om te doen wat gevraagd wordt en met boosheid of woede reageren op een verbod of correctie. Ook is er sprake van ongewenst gedrag wanneer een leerling aan een andere leerling- of andermans spullen- zit of wanneer er sprake is van uitdagend gedrag. Ongewenst gedrag is

na (herhaaldelijk) verzoek te stoppen/bij te sturen naar gewenst gedrag en behoeft geen verder consequenties. Blijft het gedrag zich herhalen dan spreken we van grensoverschrijdend gedrag.

Bij het omgaan met ongewenst gedrag is het scheppen van heldere kaders belangrijk. De omgangsnormen met de daarbij behorende uitgangspunten en schoolregels geven aan wat gewenst is.

Grensoverschrijdend gedrag signaleren

Grensoverschrijdend gedrag –in woord en daad- heeft een negatieve invloed op het veiligheidsgevoel van alle betrokkenen. Deze ervaren onveiligheid kan subjectief zijn. Het is een onderdeel van (a)sociaal gedrag dat de scholen onder ogen zien en serieus nemen. Er kan gedacht worden aan: grof taalgebruik, (seksuele) intimidatie, gericht individueel pestgedrag, vernieling, fysiek geweld.

Bij het omgaan met grensoverschrijdend gedrag geldt dat het welbevinden van alle leerlingen centraal staat. Dus ook van de leerling die grensoverschrijdend gedrag vertoont. Er wordt een veilige situatie gecreëerd voor betrokkenen, het grensoverschrijdende gedrag wordt begrenst en hier wordt eventueel een consequentie aan gehangen en gewenst gedrag wordt actief aangeleerd. Consequenties kunnen zijn: apart zitten in de klas, reflectieformulier invullen en gesprek met leerling en ouders.

Grensoverschrijdende gedragingen worden altijd vastgelegd in het leerlingdossier.

Voor het signaleren en bijsturen van ongewenst- en grensoverschrijdend gedrag wordt gebruik gemaakt van het kinderstuurwiel. Het kinderstuurwiel helpt om zo objectief mogelijk het gedrag te kunnen beoordelen en bij te sturen (op de volgende pagina wordt het stuurwiel verder toegelicht).

Noot: wanneer een leerling ongewenst- en/of grensoverschrijdend gedrag vertoont dat voortvloeit uit onkunde bijv. door een stoornis in het autistisch spectrum, ADHD, ADD, etc., wordt er een handelingsplan gemaakt.

Het kinderstuurwiel

Het kinderstuurwiel bestaat uit 6 criteria die het mogelijk maken om gedrag objectief te kunnen beoordelen. Het stuurwiel staat synoniem voor de autonomie van elke leerling en helpt om ongewenst- en grensoverschrijdend gedrag bij te sturen naar gewenst gedrag.

De criteria:

1. Wederzijdse toestemming: wil de leerling het zelf, wil de andere leerling het ook, vinden beide leerlingen het gedrag prettig?
In kindertaal: mag dit van mij? En van de ander?

2. Vrijwilligheid: kiest de leerling er zelf voor of wordt het gedwongen. Durft het/is het in staat om nee te zeggen?
In kindertaal: mag ik 'nee' zeggen?

3. Gelijkwaardigheid: zijn de leerlingen even sterk, oud, slim of is er sprake van een machtsverschil?
In kindertaal: zijn wij gelijk?

4. Ontwikkelingsadequaat: past het gedrag bij de ontwikkelingsleeftijd van de leerling?

In kindertaal: past dit bij mijn leeftijd?

5. Contextadequaat: is het gedrag van de leerling gepast in de omgeving waar het zich bevindt of stoort of choqueert het anderen?

In kindertaal: is dit de plek?

6. Zelfrespect: heeft de leerling respect voor zichzelf en neemt het geen risico's die schadelijke gevolgen kunnen hebben?

In kindertaal: ik mag er zijn! En jij ook!

Als minimaal één van deze criteria overschreden wordt, wordt gedrag bijgestuurd naar gewenst gedrag en indien nodig worden er consequenties aan het vertoonde gedrag gehangen.

Uitwerking ongewenst- en grensoverschrijdend gedrag

Elke school van Sophia Scholen heeft een eigen uitwerking van hoe omgegaan wordt met ongewenst- en grensoverschrijdend gedrag in de klas. Deze uitwerking is op te vragen bij de school.

School time-out, schorsen en verwijderen

Soms is het grensoverschrijdende gedrag dermate ernstig dat het voor de sociale veiligheid in de groep of zelfs de school beter is dat de leerling/leerlingen, die het grensoverschrijdende gedrag vertoond heeft/hebben, tijdelijk in een andere

groep geplaatst- (school time-out) of geschorst of verwijderd wordt/worden. Hieronder wordt de school time-out toegelicht met daarbij de voorwaarden en wettelijke verplichtingen.

School time-out

Om de onveilige dynamiek te verbreken, wordt een school time-out ingesteld. Een school time-out is een tijdelijke maatregel die voortkomt uit grensoverschrijdend gedrag van een leerling of leerlingen. Bij een school time-out is de betreffende leerling voor een bepaalde tijd niet welkom in de groep. De leerling krijgt zelfstandig werk mee uit de eigen groep en wordt in een andere groep, op de gang of op een andere afgesproken plek (met toezicht) geplaatst. Een ernstig incident leidt tot een school time-out met onmiddellijke ingang.

Bij een school time-out gelden de volgende voorwaarden:

- in geval van een school time-out wordt de leerling voor een bepaalde tijd de toegang tot het lokaal ontzegd, afhankelijk van de aard van het ongewenste gedrag en de inschatting van de directie en/of ib;
- ouders worden bij een school time-out van een dagdeel of een dag zo snel mogelijk (schriftelijk en telefonisch) door de directie en/of ib van het incident en de school time-out op de hoogte gebracht;
- van het incident en de school time-out wordt verslag gedaan in het dossier van de leerling;
- de school time-out is op de dag zelf en voor één dag geldend;
- een school time-out onderscheidt zich van een schorsing doordat de leerling in deze periode ondergebracht wordt in een andere groep of bij een schoolprofessional elders binnen de school. De leerling krijgt wel de

ondersteuning of onderwijs in de setting van de school, maar neemt niet deel aan activiteiten van zijn/haar groep;

- in het kader van (sociale en fysieke) veiligheid kan besloten worden dat de leerling niet deelneemt aan gym-/sportlessen, groepsactiviteiten (zoals vieringen) en overblijf;
- de school time-out maatregel kan alleen worden toegepast na goedkeuring door de directie;
- Wanneer het gedrag van de betrokken leerling gedurende of na de school time-out niet verbetert, wordt het protocol Schorsen en Verwijderen van Sophia Scholen gehanteerd. Deze is op te vragen bij de school.

Noot: Een school time-out is anders dan een handelingsplan dat (of een schoolafpraak die) dient om een specifieke leerling te ondersteunen bij het volgen van (passend) onderwijs. Leerlingen met gedragsproblemen (of bijvoorbeeld aandachtstekortstoornissen) kunnen tijdelijk een andere werkplek krijgen, in afstemming met de leerling en de ouders. Deze afspraken worden preventief gemaakt en vallen daarmee niet onder de school time-out.

VOLGENDE

INHOUD

PROTOCOLLEN

Handreiking aanvullende (tijdelijke) omgangsregels

In deze tekst wordt gesproken over de betrokken leerling. Hier kunnen ook meerdere leerlingen bedoeld worden.

Als er sprake is van grensoverschrijdend gedrag moet daar actief op gereageerd worden en zijn er waarschijnlijk (tijdelijk) extra omgangsregels nodig. Deze handreiking geeft een idee wat de extra omgangsregels kunnen zijn en hoe de school daarmee om kan gaan.

Inzet extra schoolprofessional

Eén van de (tijdelijke) extra maatregelen kan de inzet van een extra schoolprofessional zijn. Denk hierbij aan inzet van een onderwijsassistent of intern begeleider. De extra schoolprofessional begeleidt de betrokken leerling. De extra schoolprofessional leert de betrokken leerling actief aan welke afspraken er zijn en hoe de leerling zich daaraan kan houden.

Daarnaast ondersteunt de extra schoolprofessional ook de andere leerlingen en de reguliere leerkracht op alle momenten dat hiervoor ruimte is.

Handreiking (extra) omgangsregels

Start en afsluiting dag

- De betrokken leerling wordt beide keren door de ouder(s) bij de groep gebracht en overgedragen aan de leerkracht en extra schoolprofessional.
- Bij het naar huis gaan wordt de hele groep naar buiten begeleid. De betrokken leerling wordt door de leerkracht aan de ouder(s) overgedragen.

Pauze/vrije ruimte:

- Tijdens de pauze gaat de extra schoolprofessional met de betrokken leerling mee naar buiten en begeleidt, waar nodig, het spelen buiten. De extra schoolprofessional leert de betrokken leerling dat het binnen het gezichtsveld van de leerkracht speelt.
- Op het plein, tijdens de pauze, zijn verder meerdere leerkrachten aanwezig, waaronder ook de eigen leerkracht.

Afspraken rondom de toiletgang:

- In principe gaan de leerlingen niet tijdens uitleg naar de wc. Tijdens de verwerking mogen ze zelfstandig naar de wc. Ze geven in de groep aan dat ze naar het toilet zijn, zodat de leerkracht weet dat er een jongen en/ of meisje op het toilet aanwezig is. De leerkracht grijpt in als hier naar zijn/haar mening oneigenlijk gebruik van gemaakt wordt (bijvoorbeeld om niet aan het werk te gaan).
- Voor de betrokken leerling gelden deze regels ook. De betrokken leerling meldt toiletbezoek bij de leerkracht. De extra schoolprofessional begeleidt de leerling tijdens het toiletbezoek.
- Toiletbezoek tijdens de pauze buiten is niet gewenst. Als leerlingen naar het toilet moeten melden ze dit bij de leerkracht, de betrokken leerling doet dat ook op deze manier. De extra schoolprofessional gaat mee naar binnen.

Regel: Na het toiletbezoek ga je direct weer terug naar de groep. Je blijft niet in de WC of in de gangen hangen.

Afspraken rondom de gymnastiek-/sportlessen

- Onder begeleiding van de leerkracht en extra schoolprofessional kleden jongens en meisjes zich om in verschillende ruimtes. Zowel bij de jongens als bij de meisjes is er vast toezicht (leerkracht en extra schoolprofessional). De betrokken leerling krijgt een vaste plek in de kleedkamer, bij de deur van de zaal.
- De extra schoolprofessional blijft aanwezig tijdens de gymles.
- Bij omkleden na de gym wordt weer op de jongens en meisjes toezicht gehouden door de leerkracht en de extra schoolprofessional.

Afspraken rondom computergebruik

- Wanneer leerlingen klaar zijn met hun werk, mogen ze gebruik maken van een computer in de klas. De betrokken leerling mag een, voor de leerkracht goed zichtbare, computer in de klas gebruiken. De betrokken leerling zit nooit zonder toezicht op de computer. Bij klassikale computerlessen wordt de betrokken leerling begeleid door de extra schoolprofessional.

Groepsdoorbrekende activiteiten

- Groepsdoorbrekende activiteiten (zoals tutorlezen) vinden voor de betrokken leerling altijd in een lokaal plaats. Daar is de leerkracht en de extra schoolprofessional aanwezig.

Zelfstandig werken

- Tijdens het zelfstandig werken blijft de betrokken leerling in de klas. De leerkracht houdt, samen met de extra schoolprofessional, toezicht. Op het moment dat de betrokken leerling op de gang gaat werken/ spelen gaat de

extra schoolprofessional mee.

(School)reisje en andere (buitenschoolse) activiteiten

- Met de buitenschoolse activiteiten gaat de extra schoolprofessional mee en houdt toezicht op de betrokken leerling.

Evaluatie

- De extra omgangsregels worden twee weken na het ingaan voor het eerst geëvalueerd met bijvoorbeeld:
 - Leerkrachten
 - Ouders van de betrokken leerling
 - Intern begeleider
 - Directie
 - Externe deskundigen
- Op basis van de evaluatie wordt het plan bijgesteld en knelpunten / ontwikkelingspunten besproken. De wijzingen worden in het leerlingdossier bijgehouden.
- Vervolgens vindt er elke maand een evaluatiegesprek plaats. Zo nodig kan van deze data afgeweken worden. De overige ouders worden, in grote lijnen, geïnformeerd over deze evaluaties.
- Er vindt dagelijks overleg plaats tussen de leerkracht en de extra schoolprofessional.

VOLGENDE

INHOUD

PROTOCOLLEN

Richtlijn Ongewenste intimiteiten naar professionals

Van ongewenste intimiteiten is sprake als de een de ander ongewenst en eenzijdig intimiteit opdringt. Ongewenste intimiteiten hebben zowel betrekking op grensoverschrijdend gedrag als op aanranding en verkrachting. Het is belangrijk hierbij op te merken, dat er sprake is van een glijdende schaal welke kan lopen van een gewenste vorm van intimiteit naar een ongewenste vorm van intimiteit, op het gebied van seksualiteit of fysiek en psychisch geweld.

Wat een ongewenste intimiteit is, is heel persoonlijk. Het is daarom als schoolprofessional belangrijk om te weten waar eigen grenzen liggen. Op het moment dat deze grenzen door een andere volwassene worden overschreden spreek je van een ongewenste intimiteit. Ongewenste intimiteiten kunnen allerlei verbale (seksuele) insinuaties/opmerkingen, handelingen, aanrakingen, etc. zijn, die niet gewenst zijn.

Het constateren van een ongewenste intimiteit kan alleen door de schoolprofessional zelf worden gedaan. De schoolprofessional is degene die onder woorden kan brengen hoe en wanneer zijn/haar grens is overschreden. Het is belangrijk om als schoolprofessional hierin eerlijk voor jezelf te zijn en dit met iemand te bespreken. De directeur of de vertrouwenspersoon is voor deze gevallen een aanspreekpunt. Ook als schoolprofessionals twijfels hebben of er sprake is van ongewenste intimiteiten, is het belangrijk om dit te bespreken met de directeur of vertrouwenspersoon.

Deze richtlijn heeft als doel:

- Duidelijkheid verschaffen over wat wel en niet geoorloofd is op het gebied van intimiteit, seksualiteit en geweld naar schoolprofessionals door andere (interne en externe) professionals en ouders.
- De kans op valse beschuldigingen zo klein mogelijk te maken.

Als een schoolprofessional de constatering doet, dat er sprake is van ongewenste intimiteiten, treedt het volgende stappenplan in werking:

1. De schoolprofessional brengt voor zichzelf duidelijk onder woorden hoe en wanneer de eigen grens is overschreden.
2. Indien gewenst: bespreken met een naaste collega of de vertrouwenspersoon.
3. Inlichten van de directeur. Het is belangrijk om dit te doen, zodat ondersteuning gegeven kan worden en de leidinggevende een vertrouwenspersoon kan zijn.
4. Het aanspreken van de persoon die de ongewenste intimiteit veroorzaakt op zijn/haar gedrag. Afhankelijk van de aard en ernst van het ongewenste gedrag en de schoolsituatie kan de melder dit doen samen met de directie, de directie alleen of wordt er iemand van buiten de school (denk aan het bestuur) betrokken.
5. Terugkoppeling van het gesprek aan directie.

Als het gedrag van de persoon niet meer voorkomt, volgt een terugkoppeling van het voorgaande in het werk-/teamoverleg, zonder dat daarbij de naam van de persoon wordt vermeld. De melder en directie bepalen in gezamenlijkheid wat de inhoud van de terugkoppeling zal zijn.

De terugkoppeling in het werk-/teamoverleg is belangrijk om met elkaar te bespreken hoe in dit soort situaties gehandeld kan worden.

Als het gedrag van de persoon wel terugkeert, treden de volgende vervolgstappen in werking:

6. De schoolprofessional brengt wederom duidelijk onder woorden hoe en wanneer de eigen grens is overschreden;
7. Er volgt een (nieuw) gesprek van de directie en de schoolprofessional met de betreffende persoon. Dit gesprek wordt geleid door de directie. Hierin wordt aangegeven dat het gedrag absoluut niet getolereerd wordt. Uitgangspunt hierbij is dat de persoon de toegang tot de locatie(s) van de school (tijdelijk) wordt onzegd. Mocht het hier gaan om een ouder/verzorger dan zal zo mogelijk, in overleg met het bevoegd gezag, besloten worden of een verwijdering van het kind van deze ouder/verzorger aan de orde is. De professional wordt hierin door de directie/management ondersteund;
8. Evaluatie van het gesprek tussen directeur en schoolprofessional;
9. Terugkoppeling van de afloop in het werk-/teamoverleg;
10. Indien nodig: aanpassing van het protocol zodat in een mogelijke volgende situatie beter kan worden gehandeld.

VOLGENDE

INHOUD

PROTOCOLLEN

Protocol Stappen bij misbruik door professionals

Als een medewerker een minderjarige seksueel of fysiek (heeft) misbruikt, intimideert of als een medewerker kinderporno in zijn bezit heeft dan zijn dit strafbare feiten. Deze vormen een directe bedreiging voor de sociale veiligheid binnen de school.

Hieronder wordt kort en bondig weergegeven welke stappen de school acuut moet nemen. Let op: een ouder mag ten alle tijde zelf aangifte doen. Hierin zijn ze niet afhankelijk van de school.

Meldplicht voor alle schoolprofessionals en overige uitvoerenden

Als een medewerker seksueel misbruik of seksuele intimidatie vermoedt, moet hij dit onmiddellijk bekend maken bij de voorzitter van het College van Bestuur. Het is niet voldoende om een tussenpersoon te informeren, zoals een lid van het MT. De medewerker is ervoor verantwoordelijk dat de informatie het bevoegd gezag bereikt.

De meldplicht geldt voor alle medewerkers. Hieronder rekent de wet ook stagiaires, uitzendkrachten, vrijwilligers en zelfs schoonmakers. De meldplicht geldt dus ook voor interne vertrouwenspersonen die binnen hun functie informatie krijgen over mogelijk seksueel misbruik of seksuele intimidatie. Geen enkele medewerker of betrokkene kan in dit soort gevallen zich beroepen op de geheimhoudingsplicht.

Noot: Meldt een medewerker dergelijke informatie niet, dan kan hij worden aangesproken op het verzaken van zijn plichten als werknemer. Dit betekent dat het bevoegd gezag

disciplinaire maatregelen kan treffen. Het slachtoffer en de ouders kunnen ook een schadeclaim indienen tegen de medewerker.

Taken bestuur

Het bestuur moet een vermoeden van seksueel misbruik of seksuele intimidatie direct voorleggen aan de vertrouwensinspecteur van de Inspectie van het Onderwijs. Deze zal adviseren en informeren en stelt vast of er sprake is van een redelijk vermoeden van een strafbaar feit. Blijkt na het overleg met de vertrouwensinspecteur dat er een redelijk vermoeden is van een zedendelict, dan is het bestuur altijd verplicht aangifte van misbruik te doen bij de politie. Ook als de betrokkenen hierover hun bedenkingen hebben. Het bestuur informeert ook de betrokkenen over de aangifte. Wanneer het nodig is, biedt de vertrouwensinspecteur hulp als het bestuur een formele klacht indient of aangifte doet.

Noot: De vertrouwensinspecteurs zijn niet verplicht om aangifte te doen van seksueel misbruik of seksuele intimidatie. Zij zijn wettelijk verplicht geheim te houden wat leerlingen, ouders of medewerkers hen toevertrouwen. De aangifte wordt door het bestuur gedaan.

Daarnaast kan het bestuur met afdeling Sociale Jeugd en Zeden van de politie, de gemeente en het calamiteitenteam van GGD HM overleggen. Deze partijen spelen allen een belangrijke rol bij strafrechtelijk onderzoek, openbare orde en veiligheid en maatschappelijke onrust. Zie voor contactgegevens de [sociale kaart](#).

VORIGE

VOLGENDE

INHOUD

PROTOCOLLEN

Te nemen stappen kort samengevat:

1. Schoolleider/professional/contactpersoon/interne contactpersoon krijgt informatie en meldt dit aan het bevoegd gezag.
2. Kennis van strafbaar feit.
3. Bevoegd gezag overlegt met vertrouwensinspecteur en eventueel Sociale Jeugd- en Zedendienst van de politie.

Bij vaststelling van redelijk vermoeden van strafbaar feit.

4. Bevoegd gezag informeert (ouders van) klager en aangeklaagde dat aangifte wordt gedaan. Dit kan ook door de politie gedaan worden indien de situatie hierom vraagt.
5. Bevoegd gezag doet aangifte bij justitie of politie.

Vervolgstappen

Is het besluit tot aangifte genomen, dan moet nog een reeks van vragen worden beantwoord. Deze zaken kunnen nooit op voorhand worden vastgesteld omdat ze sterk kunnen wisselen en afhangen van de ernst, recidiven en de omvang. De vertrouwensinspecteur kan het bevoegd gezag adviseren bij het afwegen van onderstaande vragen:

- Bij wie wordt aangifte gedaan: regiopolitie/ officier van justitie?
- Wie informeert de betrokkenen over de aangifte?
- Wie ondersteunt de klager en de ouders tijdens het onderzoek? Dat kan een vertrouwenspersoon of de vertrouwensinspecteur zijn. Deze kan de klager desgewenst doorverwijzen naar gespecialiseerde hulpverlening.
- Wie ondersteunt de aangeklaagde tijdens het onderzoek: een vertrouwenspersoon of de juridische afdeling van een onderwijsvakorganisatie? Kan een beroep worden gedaan op een

rechtsbijstandsverzekering van de aangeklaagde?

- Moet de school, zolang het justitieel onderzoek loopt, de aangeklaagde schorsen om te voorkomen dat de klager telkens wordt geconfronteerd met de aangeklaagde? De aangeklaagde zou bijvoorbeeld met andere taken kunnen worden belast. Ook het beperken van de maatschappelijke onrust hangt natuurlijk met deze afweging samen.
- Moeten medewerkers, ouders en leerlingen worden geïnformeerd over het feit dat er een onderzoek wordt ingesteld? Informatievoorziening kan noodzakelijk zijn, omdat een dergelijke kwestie meestal niet onopgemerkt voorbij gaat aan de leden van de schoolgemeenschap. Wel is het - in het belang van klager en aangeklaagde - gepast om hiermee zorgvuldig en terughoudend om te gaan en geen onnodige details te verstrekken.
- Is het wenselijk dat de school, parallel aan het justitieel onderzoek, zelf een onderzoek laat uitvoeren?

Rehabilitatie na valse aantijgingen

Als na justitieel onderzoek blijkt dat de klacht op valse gronden is ingediend, kan het bevoegd gezag de aangeklaagde een rehabilitatietraject aanbieden. Zo'n traject wordt in overleg met de valselijk beschuldigde samengesteld. Mogelijkheden zijn: een brief aan de ouders, een teamgesprek, een leerlingenbijeenkomst, al dan niet in aanwezigheid van de vals beschuldigde. Het bevoegd gezag kan tevens maatregelen nemen jegens de leerling/persoon die de valselijke beschuldiging heeft geuit. Dit kan variëren van de eis dat in het openbaar excuses worden aangeboden tot schorsing of verwijdering. De aangeklaagde kan over een incorrecte behandeling door het bevoegd gezag een klacht indienen bij de klachtencommissie. De aangeklaagde wordt daarmee klager.

Openbaarheid

Deze regeling wordt op elke school van Sophia Scholen ter inzage gelegd.

Evaluatie

De regeling wordt binnen vier jaar na inwerkingtreding geëvalueerd.

Wijziging van het reglement

Deze regeling kan door het bestuur van Sophia Scholen worden gewijzigd of ingetrokken met inachtneming van de vigerende bepalingen.

Overige bepalingen

1. In gevallen waarin de regeling niet voorziet, beslist het bestuur van Sophia Scholen
2. Jaarlijks wordt in het bestuursverslag verslag gedaan van de formeel ingediende klachten.

Bron: Seksueel misbruik en seksuele intimidatie in het onderwijs: Meldplicht en aangifteplicht (Staatsblad 313).

VOLGENDE

INHOUD

PROTOCOLLEN

Protocol Media op school

Wij zijn ons ervan bewust dat mediaplatforms een groot onderdeel uitmaken van de leefomgeving van leerlingen, hun ouders en schoolprofessionals. Het gebruik van mediaplatforms heeft voor- en nadelen; aan de ene kant geven mediaplatforms de mogelijkheid om snel met elkaar te communiceren en informatie te delen; het maakt communicatie toegankelijker en interactiever. Aan de andere kant kunnen uitingen op mediaplatforms reputaties schaden en ruzies veroorzaken.

School wil gebruik maken van de voordelen van mediaplatforms en tegelijkertijd leerlingen, schoolprofessionals en de school beschermen tegen de nadelen van media. Daarom zijn er richtlijnen opgesteld voor het gebruik van mediaplatforms op school. School is vóór het gebruik van mediaplatforms binnen vastgestelde kaders vanuit respect en verstand.

Definitie

Mediaplatforms zijn - eenvoudig gezegd - online platforms en communicatiekanalen waar mensen online met elkaar in contact kunnen komen, hun mening kunnen ventileren en ervaringen kunnen delen. Dat kan zijn door zelf te publiceren of door gebruik te maken van de aanwezige reactiemogelijkheden. Bekende mediaplatforms zijn: Twitter, LinkedIn, Whatsapp, YouTube, Snapchat, TikTok, Facebook en Instagram. Onder mediaplatforms scharen wij ook verschillende games waarbinnen gechat kan worden en ouderportalen.

Met mediaplatforms kun je je netwerk verbreden, kennis delen en een dialoog aangaan met anderen. Kortom, aanwezig zijn op mediaplatforms biedt vele mooie kansen.

Richtlijnen

Door richtlijnen op te stellen voor schoolprofessionals en leerlingen wil school zorgen voor een veilig digitaal schoolklimaat. Deze richtlijnen zijn bedoeld voor *alle* betrokkenen die deel uitmaken van een school van Sophia Scholen (hiermee wordt bedoeld: schoolprofessionals, stagiairs en leerlingen en hun ouders die verbonden zijn aan onze school).

Basisprincipes

- Dit protocol is in lijn met de omgangsnormen die bij op school centraal staan en draagt bij aan een sociaal veilige schoolomgeving. Communicatie op mediaplatforms door schoolprofessionals en leerlingen en hun ouders is respectvol en met zorg voor elkaar en de school.
- Wanneer niet volgens de geldende omgangsnormen wordt gehandeld (bijvoorbeeld: pesten, kwetsen, discrimineren, lastig vallen, bedreigen, zwartmaken of enige andere vorm in strijd met de omgangsnormen) neemt school passende maatregelen.
- Schoolprofessionals, leerlingen en hun ouders zijn zich ervan bewust dat wat op mediaplatforms geplaatst wordt lang vindbaar blijft; de impact en het bereik kunnen groot en hardnekkig zijn.

Klik bovenaan de pagina op volgende voor het vervolg

Schoolaccount(s)

Onder schoolaccounts wordt verstaan: de website, eventuele sociale media pagina's van de school en ouderportalen.

- Schoolaccounts worden gebruikt om het officiële standpunt van school te communiceren. Deze schoolaccounts worden beheerd door de directeur of door een door hem/haar gemachtigde medewerker(s).
- De schoolaccounts zet school o.a. in om te communiceren met ouders om op deze manier de ouderbetrokkenheid van de school te vergroten.
- De schoolaccounts worden gebruikt om (positieve) informatie te verspreiden over de activiteiten die op en rond de school plaatsvinden.
- Vertrouwelijke of persoonlijke informatie die via school verkregen is wordt niet op schoolaccounts geplaatst.
- Er wordt niet meegedaan aan allerlei discussies, er wordt bewust gekozen aan welke online gesprekken deel wordt genomen. Die keuze wordt gemaakt op basis van onze professionaliteit.
- Het plaatsen van foto-, film- en geluidsopnamen van schoolgerelateerde situaties op mediaplatforms gebeurt altijd onder verantwoordelijkheid van de directeur, waarbij rekening dient te worden gehouden met de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). De school vraagt ouders (bij inschrijving van hun kind) en schoolprofessionals actief om schriftelijke toestemming voor het publiceren van foto-, film- en geluidsopnamen waarop zij zichtbaar zijn. Indien er géén toestemming is gegeven worden er op de schoolaccounts géén foto-, film- en geluidsopnamen van desbetreffende schoolprofessional en/of leerling geplaatst. Jaarlijks worden schoolprofessionals en ouders erop gewezen dat zij op hun gegeven toestemming kunnen terugkomen door dit schriftelijk door te geven aan de school.

Privéaccount

- Privéaccounts worden gebruikt voor privé zaken en –meningen.
- Vertrouwelijke of persoonlijke informatie die via school verkregen is wordt niet op privéaccounts geplaatst.
- Wanneer schoolprofessionals vanuit hun eigen persoon uitingen doen over schoolgerelateerde onderwerpen, dan zijn deze in lijn met de geldende omgangsnormen en richtlijnen van de school.
- Wanneer schoolprofessionals negatieve informatie tegenkomen die raakvlakken hebben met de school, geven zij dit door aan de directie. Zij nemen direct contact op met de directie wanneer een discussie die gaat over de school dreigt te ontsporen of al ontspoord is.
- Het gebruik van mediaplatforms door schoolprofessionals over niet-school gerelateerde zaken is de keus en verantwoordelijkheid van de schoolprofessional. Onze schoolprofessionals zijn zich hierbij bewust dat zij (ook buiten werktijd) ambassadeurs zijn van de school. De integriteit van de berichtgeving op mediaplatforms is essentieel en vanzelfsprekend.
- Schoolprofessionals plaatsen geen foto-, film- en geluidsopnamen van leerlingen en hun ouders op hun privéaccount.

Media en internet in de klas en op school

- Het is schoolprofessionals en leerlingen niet toegestaan om tijdens de schooldag actief te zijn op mediaplatforms, tenzij door de directie anders bepaald. Dit gebeurt binnen de geldende afspraken van school. Hierbij kan gedacht worden aan dat mediaplatforms gebruikt worden en/of waar mogelijk geïntegreerd worden in lessen/projecten om informatie te zoeken en om in te spelen op actualiteit.

- Het is schoolprofessionals en leerlingen niet toegestaan onder schooltijd pornografische, gewelddadige, discriminerende of racistische websites te bezoeken en documenten met dergelijke inhoud op te slaan of te verspreiden.
- Leerlingen (en hun ouders) zijn verantwoordelijk voor de inhoud van gesprekken in een 'klassen- whatsappgroep'. Indien er sprake is van onrust in de klas n.a.v. gesprekken in de 'klassen-whatsappgroep' zal de groepsleerkracht passende maatregelen nemen om de rust in de klas weder te laten keren. Echter, de leerkracht is niet verantwoordelijk voor de ontstane onrust n.a.v. de gesprekken in de 'klassen-whatsappgroep'.

Calamiteiten

- In principe wordt er niet met de pers gecommuniceerd. Wanneer dit toch nodig is, doordat er bijvoorbeeld door de (plaatselijke) pers gebeld wordt, wordt alleen door de woordvoerders van het bestuur van Sophia Scholen, in samenspraak met betrokken directie, met de pers gecommuniceerd. Indien nodig wordt de communicatieadviseur van Sophia Scholen bij de situatie betrokken.

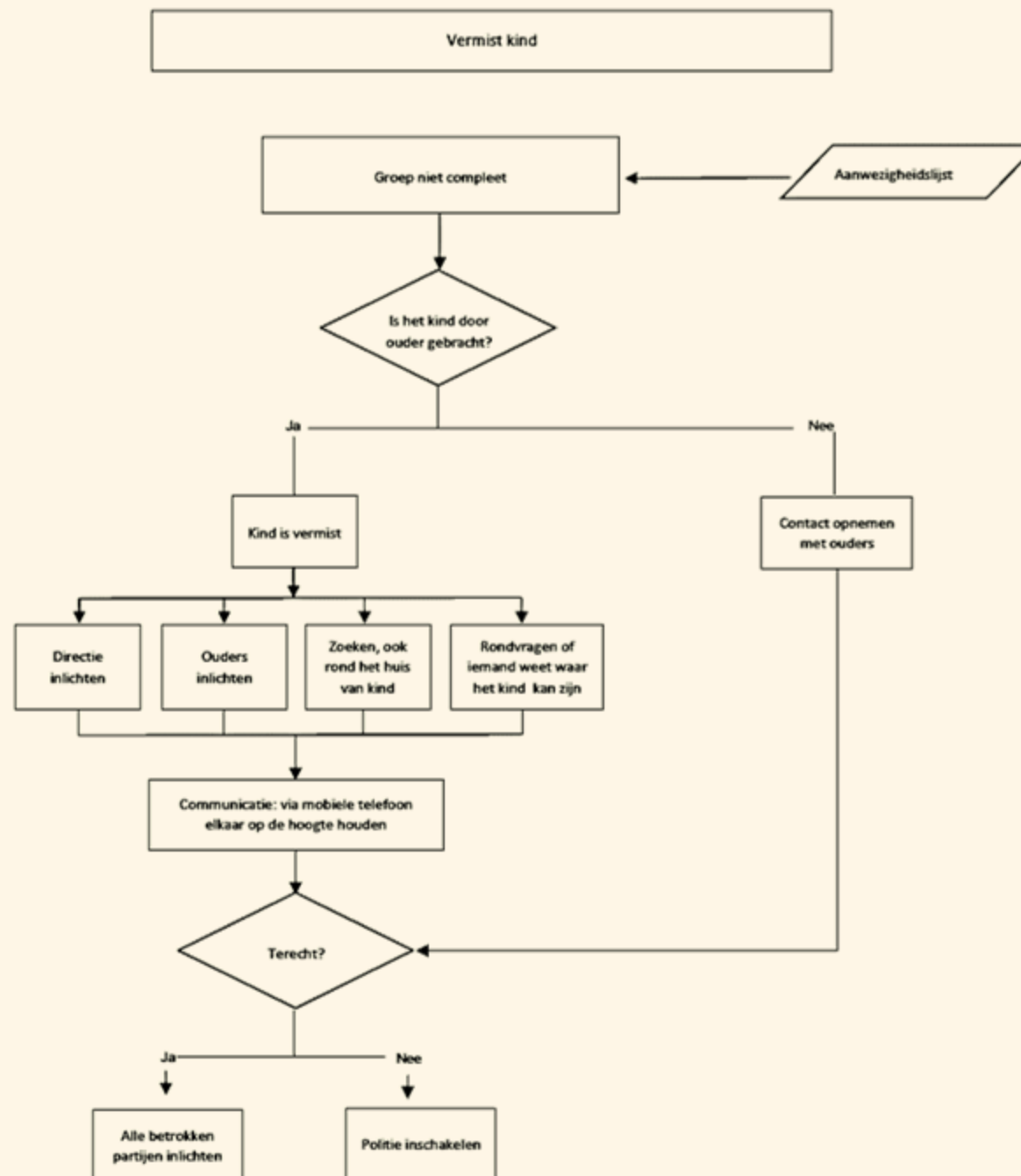
Overtreden van richtlijnen

- Sophia Scholen en/of de directie van de school gaan met betrokkenen in gesprek als hiervoor aanleiding is.
- Wanneer schoolprofessionals handelen in strijd met de geldende omgangsnormen en dit protocol kunnen - conform de cao - passende maatregelen worden genomen. Afhankelijk van de ernst kan dit een waarschuwing of schorsing zijn, maar ook ontslag en ontslag op staande voet.
- Wanneer leerlingen en/of ouders handelen in strijd met de geldende

omgangsnormen en dit protocol, wordt dit vastgelegd in het leerlingdossier en wordt op basis van de zwaarte van het gedrag en de publicaties besloten welke maatregel passend is. Dit kan een waarschuwing zijn, maar ook een schorsing of verwijdering

- Als leerlingen en/of ouders en/of schoolprofessionals in hun 'online gedrag' de wet overtreden, doet de school aangifte bij de politie
- Leerlingen die onder schooltijd, zonder toestemming van de leerkracht, gebruik maken van zelf meegebrachte elektronica, moeten deze inleveren bij hun leerkracht.
- Leerkrachten mogen, onder schooltijd, elektronica van leerlingen innemen door ernaar te vragen en de elektronica door de leerling zelf te laten overhandigen. Als de leerling blijft weigeren, kan de directie in een uiterst geval dreigen met een schorsing. De leraar mag nooit op de elektronica van de leerling kijken en zoeken zonder toestemming, of de leerling dwingen zijn elektronica te ontgrendelen zodat hij/zij erop kan kijken.

Protocol Vermissing van een leerling

VOLGENDE

INHOUD

PROTOCOLLEN

Protocol Omgaan met overlijden en rouw

Als iemand uit de schoolgemeenschap overlijdt, is dat een gebeurtenis die de hele schoolgemeenschap raakt. In zo'n situatie moet snel, tactvol en weloverwogen worden gereageerd naar de nabestaanden, de leerlingen en de schoolprofessionals.

Het is belangrijk het slechte nieuws goed te vertellen en het opvangen van leerlingen goed te organiseren. Het begeleiden van leerlingen is echter niet alleen de taak van school. School kan ouders aanspreken en hen betrekken bij de situatie. De verantwoordelijkheid kan nooit alleen bij school liggen. School mag en moet zijn grenzen en wensen duidelijk aangeven.

Stappen die genomen moeten worden zijn:

1. Nagaan van berichtgeving. Afhankelijk via welke weg het bericht van overlijden binnenkomt in school moet nagaan worden of berichtgeving juist is. In een enkel geval is er namelijk sprake van een valse melding (misplaatste grap, overspannen toestand).
2. Samenstellen van een sleuteltrio. Het sleuteltrio komt bij elkaar, stemt agenda's op elkaar af en zorgt ervoor dat er voor de eerste week een stappenplan gemaakt wordt. Hierbij moet duidelijk afgesproken worden wie welke verantwoordelijkheden heeft.
3. Het sleuteltrio onderneemt actie op het gebied van:
 - a. Informeren van het team
 - b. Regelen van organisatorische aanpassingen
 - c. Informeren en opvangen leerlingen

- d. Inrichten van een herinneringsplek
- e. Contact met de ouders/familieleden van de overledene
- f. Informeren van alle ouders
- g. Informeren van diverse instellingen

4. Begeleiding in periode tussen overlijden en uitvaart. Het overlijden van een leerling of professional roept veel op. Ruim daarom tijd in voor vragen, gesprekken en het uiten van emoties. Denk ook aan het wel/niet communiceren via sociale media, condoleancebezoek, voorbereiding op de uitvaart, dag van de uitvaart, dag na de uitvaart en hoe dan verder.
5. Individuele begeleiding van leerlingen indien gewenst. Leerlingen kunnen naar aanleiding van een sterfgeval minder of meer ernstige problemen krijgen. Heb hier oog voor en organiseer ondersteuning waar nodig.
6. Nazorg voor het team. Ook met de medewerkers kan het overlijden veel doen. Het bieden van een luisterend oor en oprechte aandacht zijn veel waard.
7. Administratieve zaken regelen. De naam van de overledene moet uit de officiële registers worden geschreven. Ook moeten gekeken worden naar de spullen die nog op school aanwezig zijn. Voor nabestaanden zijn dit vaak waardevolle zaken. Geef daar waar mogelijk de eigendommen persoonlijk af.

8. Terugkijken en evalueren. Het is aan te bevelen om ongeveer een maand na de uitvaart met het hele team terug te kijken op de gebeurtenissen en te evalueren. Tevens biedt zo'n bijeenkomst een goede gelegenheid om signalen te bespreken die zijn opgevangen op de groep, tijdens lessen/activiteiten en individuele gesprekken met leerlingen. Ook moet afgesproken worden wie namens school nog een bepaalde tijd contact blijft houden met de ouders/familie. Zo'n contact wordt meestal zeer op prijs gesteld.

De Handreiking 'Als de dood ingrijpt...' is te downloaden via:
https://www.gezondeschoolhollandsmidden.nl/images/edocman/160801Handreiking_als_de_dood_ingrijpt.pdf

Logboek voor signalen

In dit logboek worden zorgsignalen over een leerling beschreven. Het logboek is een groeidocument waarin opeenvolgende signalen kunnen worden toegevoegd. Het logboek wordt in het leerlingvolgsysteem opgenomen.

Datum: Tijd: Locatie:	Gesignaleerd door:
Situatie(s):	<i>Beschrijf zo feitelijk mogelijk het gedrag of de gesignaleerde zorg en maak het heel duidelijk als het om 'verhalen' of vermoedens gaat. Denk ook aan omvang en aantal. Maak hierbij bijv. gebruik van het stuurwiel van het vlaggensysteem (zie hiervoor ook protocol grensoverschrijdend gedrag).</i>
Eventuele betrokkenen (i.v.m. privacy alleen initialen):	
Actie(s):	<i>Welke actie heb je ondernomen in de situatie</i>
Afspraken:	<i>Welke afspraken heb je gemaakt (denk ook aan welke stappen worden genomen, als afspraken niet worden nageleefd?)</i>
Contacten gehad met ouders over signalen:	Datum: Tijd:
Gemaakte afspraken met ouders (denk ook aan evaluatiemoment):	Datum: Tijd:
Aanvullingen over het verloop:	Datum: Tijd:
Ter aanvulling: ▪ Leg diagnoses over gedrag, gebeurtenissen of behandeling alleen vast als ze zijn uitgevoerd en gesteld door een professional, die hierin geschoold is en BIG geregistreerd is (bijv. een orthopedagoog). ▪ Vermeld de bron als informatie van derden wordt vastgelegd. Indien een bron hiervoor geen toestemming geeft, kan deze informatie ook niet worden vastgelegd en daarmee ook niet worden gebruikt.	

Incidentenregistratie

In dit document worden incidenten geregistreerd die de sociale veiligheid onder druk zetten. Hieronder valt elk afzonderlijk en significant incident waarbij sprake is van ingrijpende vormen met ingrijpend effect op het welbevinden en seksuele ontwikkeling van betrokkenen.

Onder een incident wordt het volgende verstaan: fysiek geweld dat letsel tot gevolg heeft, fysiek geweld waarbij wapens gebruikt zijn, wapenbezit (onderscheiden naar vuur-, steek- en overige wapens), seksueel misbruik en seksuele intimidatie (waaronder loverboys), grove pesterijen, discriminatie (onder meer naar ras, geslacht en homodiscriminatie), bedreigingen, drugs (onderscheiden naar bezit, gebruik en verkoop) en vernieling of diefstal van goederen.

Doel van het document is het centraal monitoren van gevallen hieromtrent om vroegtijdig trends te herkennen en soortgelijk gedrag centraal te documenteren. Het document wordt ingevuld door de directeur. De directeur organiseert daarnaast een aanspreekpunt binnen de school voor ouders, leerlingen en schoolprofessionals omtrent meldingen betreffende sociale (on)veiligheid.

Incidenten worden chronologisch gedocumenteerd en worden structureel geanalyseerd samen met uitkomsten van (jaarlijkse) monitoring door middel van vragenlijsten voor (school)professionals en leerlingen (van groep 6 t/m 8) en de rapportage meldcode.

Datum	Locatie	Toelichting voorval	betrokkenen	Verwijzing naar bijlage(n)
			Melder: Betrokkenen:	
			Melder: Betrokkenen:	
			Melder: Betrokkenen:	
			Melder: Betrokkenen:	
			Melder: Betrokkenen:	
			Melder: Betrokkenen:	
			Melder: Betrokkenen:	
			Melder: Betrokkenen:	
			Melder: Betrokkenen:	

Rapportage meldcode

Dit monitoringsinstrument meldcode hoort bij de risico inventarisatie. Voor elk afzonderlijke en significante situatie, met betrekking tot de meldcode, wordt een rapportage ingevuld. Elk jaar bundelt de aandachtsfunctionaris HGKM, in samenwerking met de directeur, alle incidenten. De tabellen worden achter elkaar in een document bewaard door de directeur en 1x per jaar aan het bestuur overlegd. Deze tool dient daarmee als monitoringsinstrument om na te gaan in hoeverre de scholen in aanraking komen met (noemenswaardige) situaties rondom de meldcode, wat de aard van deze situaties is en of er extra ondersteuning vanuit het bestuur nodig is om meldcode trajecten op scholen op te kunnen pakken.	
	Alle weergaven hieronder hebben als doel om initiatieven, taakbelasting en werkwijze te monitoren omtrent de meldcode. Beknopte informatie volstaat.
Datum	
Contactpersoon	<i>Naam aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld en Kindermishandeling</i>
Onderwerp	<i>Noteer kort het onderwerp dat centraal staat in deze rapportage. Denk aan pesten, seksueel gedrag, mishandeling, geweld etc.</i>
Omschrijving	<i>Hier beschrijft u kort hetgeen plaats heeft gevonden binnen of buiten uw instelling. Het betreft hierbij zaken die samenhangen met de wet Meldcode en die intensieve aandacht hebben gevraagd van leerkrachten.</i>
Maatschappelijke onrust	<i>In welke mate heeft de gebeurtenis onrust veroorzaakt binnen uw school (en eventueel er buiten)? Op welke schaal? En onder welke doelgroepen?</i>
Betrokkenen (niet professionals)	<i>Hier omschrijft u welke personen betrokken zijn (leerlingen, ouders, verzorgers, andere organisatie)</i>
Uitgevoerde activiteiten	<i>Welke (soort) activiteiten heeft uw school uitgevoerd om betrokkenen te begeleiden? Hoe vaak vonden ze plaats?</i>
Melding gedaan	<i>Is er melding gedaan van kindermishandeling en/of huiselijk geweld?</i>
Informeren betrokkenen	<i>Was het nodig om betrokkenen te informeren over de acties van de meldcode en eventuele melding bij Veilig Thuis?</i>
Extern consult	<i>Zijn externe organisaties geconsulteerd voor advies en/of ondersteuning? Zo ja, welke?</i>
Knelpunten	<i>Zijn er knelpunten te noemen die aandacht behoeven gericht op de uitvoering van de meldcode door leerkrachten?</i>
Opmerkingen	

VOLGENDE

INHOUD

PROTOCOLLEN

Signalenlijst kindermishandeling 0-12 jaar

Kinderen 0-4 jaar

Lichamelijk welzijn

- blauwe plekken, brandwonden, botbreuken, snij-, krab- en bijtwonden
- groeiachterstand
- voedingsproblemen
- ernstige luierruitslag
- slecht onderhouden gebit
- kind stinkt, heeft regelmatig smerige kleren aan
- oververmoeid
- vaak ziek
- ziektes herstellen slecht
- kind is hongerig
- achterblijvende motoriek
- niet zindelijk op leeftijd dat het hoort

Gedrag van het kind

- weinig spontaan
- passief, lusteloos, weinig interesse in spel
- apathisch, toont geen gevoelens of pijn
- in zichzelf gekeerd, leeft in fantasiewereld
- labiel
- erg nerveus
- hyperactief
- negatief zelfbeeld, weinig zelfvertrouwen, faalangst
- negatief lichaamsbeeld
- agressief, vernielzucht

Tegenover andere kinderen:

- agressief
- speelt weinig met andere kinderen
- wantrouwend
- niet geliefd bij andere kinderen

Tegenover ouders:

- angstig, schrikachtig, waakzaam
- meegaand, volgbaar
- gedraagt zich in bijzijn van ouders anders dan zonder ouders

Tegenover andere volwassenen:

- angst om uit te kleden
- angst voor lichamelijk onderzoek
- verstijft bij lichamelijk contact
- angstig, schrikachtig, waakzaam
- meegaand, volgbaar
- agressief
- overdreven aanhankelijk
- wantrouwend
- vermijdt oogcontact

Overig:

- plotselinge gedragsverandering
- gedraagt zich niet naar zijn leeftijd
- taal- en spraakstoornissen

VORIGE

VOLGENDE

INHOUD

PROTOCOLLEN

Kinderen 0-4 jaar

Gedrag van de ouder

- onverschillig over het welzijn van het kind
- laat zich regelmatig negatief uit over het kind
- troost het kind niet
- geeft aan het niet meer aan te kunnen
- is verslaafd
- is ernstig (psychisch) ziek
- kleedt het kind te warm of te koud aan
- zegt regelmatig afspraken af
- vergeet preventieve inenting
- houdt het kind vaak thuis van school
- heeft irreële verwachtingen van het kind
- zet het kind onder druk om te presteren

Gezinssituatie

- samengaan van stressvolle omstandigheden, zoals slechte huisvesting, financiële problemen en relatieproblemen
- sociaal isolement
- alleenstaande ouder
- partnermishandeling
- gezin verhuist regelmatig
- slechte algehele hygiëne

Signalen specifiek voor seksueel misbruik

Lichamelijk welzijn

- verwondingen aan geslachtsorganen
- vaginale infecties en afscheiding
- jeuk bij vagina of anus
- pijn in bovenbenen
- pijn bij lopen of zitten
- problemen bij plassen
- urineweginfecties
- seksueel overdraagbare aandoeningen

Gedrag van het kind

- drukt benen tegen elkaar bij lopen of oppakken
- afkeer van lichamelijk contact
- maakt afwezige indruk bij lichamelijk onderzoek
- extreem seksueel gekleurd gedrag en taalgebruik

Kinderen 4-12 jaar

Lichamelijk welzijn

- blauwe plekken, brandwonden, botbreuken, snij-, krab- en bijtwonden
- groeiachterstand
- te dik
- slecht onderhouden gebit
- regelmatig buikpijn, hoofdpijn of flauwvallen
- kind stinkt, heeft regelmatig smerige kleren aan
- oververmoeid
- vaak ziek
- ziektes herstellen slecht
- kind is hongerig
- eetstoornissen
- achterblijvende motoriek
- niet zindelijk op leeftijd dat het hoort

Gedrag van het kind

- timide, depressief
- weinig spontaan
- passief, lusteloos, weinig interesse in spel
- apathisch, toont geen gevoelens of pijn
- in zichzelf gekeerd, leeft in fantasiewereld
- labiel
- erg nerveus
- hyperactief
- negatief zelfbeeld, weinig zelfvertrouwen, faalangst

- negatief lichaamsbeeld
- agressief, vernielzucht
- overmatige masturbatie

Gedrag van kind tegenover andere kinderen

- agressief
- speelt weinig met andere kinderen
- vluchtige vriendschappen (12-18)
- wantrouwend
- niet geliefd bij andere kinderen

Gedrag van kind tegenover ouders

- angstig, schrikachtig, waakzaam
- meegaand, volgzaam
- gedraagt zich in bijzijn van ouders anders dan zonder ouders

Gedrag van kind tegenover andere volwassenen

- angst om zich uit te kleden
- angst voor lichamelijk onderzoek
- verstijft bij lichamelijk contact
- angstig, schrikachtig, waakzaam
- meegaand, volgzaam
- agressief
- overdreven aanhankelijk
- wantrouwend
- vermijdt oogcontact

Kinderen 4-12 jaar

Overig gedrag kind

- plotselinge gedragsverandering
- gedraagt zich niet naar zijn leeftijd
- slechte leerprestaties
- Blijven rondhangen na schooltijd
- taal- en spraakstoornissen

Gedrag van de ouder

- onverschillig over het welzijn van het kind
- laat zich regelmatig negatief uit over het kind
- troost het kind niet
- geeft aan het niet meer aan te kunnen
- is verslaafd
- is ernstig (psychisch) ziek
- kleedt het kind te warm of te koud aan
- zegt regelmatig afspraken af
- houdt het kind vaak thuis van K&O
- heeft irreële verwachtingen van het kind
- zet het kind onder druk om te presteren

Gezinssituatie

- samengaan van stressvolle omstandigheden, zoals slechte huisvesting, financiële problemen en relatieproblemen
- sociaal isolement

- alleenstaande ouder
- partnermishandeling
- gezin verhuist regelmatig
- slechte algehele hygiëne

Signalen specifiek voor seksueel misbruik

- lichamelijk welzijn
- verwondingen aan geslachtsorganen
- vaginale infecties en afscheiding
- jeuk bij vagina of anus
- pijn in bovenbenen
- pijn bij lopen of zitten
- problemen bij plassen
- urineweginfecties
- seksueel overdraagbare aandoeningen

Gedrag van het kind

- drukt benen tegen elkaar bij lopen
- afkeer van lichamelijk contact
- maakt afwezige indruk bij lichamelijk onderzoek
- extreem seksueel gekleurd gedrag en taalgebruik
- zoekt seksuele toenadering tot volwassenen

Bron: Deze signalenlijst is overgenomen uit de publicatie van het Nederlands Jeugdinstituut: Wolzak, A. (2009, 6e druk). Kindermishandeling: signaleren en handelen.

Het Vlaggensysteem

Voor professionals die met kinderen en jongeren werken is vaak onduidelijk waar geaccepteerd gedrag grensoverschrijdend wordt, hoe men dit kan signaleren en hoe men hier preventief op in kan gaan. Er is behoefte aan een duidelijk kader om af te wegen welk gedrag wel getolereerd kan worden en waar grenzen nodig zijn. En vooral ook, waar kinderen zich in alle veiligheid en respect (seksueel) kunnen ontwikkelen.

In het Vlaggensysteem worden de seksuele ontwikkeling en de motieven van seksueel gedrag van kinderen/jongeren en volwassenen uitgebreid besproken. Seksualiteit, maar zeker ook elk ander sociaal gedrag kan worden gewogen aan de hand van zes criteria*:

1. Wederzijdse toestemming: wil de leerling het zelf, wil de andere leerling het ook, vinden beide leerlingen het gedrag prettig?
2. Vrijwilligheid: kiest de leerling er zelf voor of wordt het gedwongen. Durft het/is het in staat om nee te zeggen?
3. Gelijkwaardigheid: zijn de leerlingen even sterk, oud, slim of is er sprake van een machtsverschil?
4. Ontwikkelingsadequaat: past het gedrag bij de ontwikkelingsleeftijd van de leerling?
5. Contextadequaat: is het gedrag van de leerling gepast in de omgeving waar het zich bevindt of stoort of choqueert het anderen?
6. Zelfrespect: heeft de leerling respect voor zichzelf en neemt het geen risico's die schadelijke gevolgen kunnen hebben?

Betreffende seksueel gedrag helpt het systeem dit te classificeren van acceptabel gedrag tot zwaar grensoverschrijdend gedrag. Het systeem deelt seksueel gedrag van kinderen en jongeren in vier kleur-categorieën of 'vlaggen' in:

- groen (of aanvaardbaar) seksueel gedrag
- geel (of licht) seksueel grensoverschrijdend gedrag
- rood (of ernstig) seksueel grensoverschrijdend gedrag en
- zwart (of zwaar) seksueel grensoverschrijdend gedrag

Bij elk type gedrag (groen, geel, rood, zwart) hoort een gepaste pedagogische reactie. Bij groen gedrag wordt er niet of positief (bevestigend) gereageerd, bij geel gedrag wordt er gewaarschuwd of begrensd, bij rood gedrag gaat men verbieden en bij zwart gedrag straffen of ingrijpen.

Als de veiligheid van leerlingen in gevaar is kan er een melding gedaan worden bij Veilig Thuis.

** Bron: (Frans, E. & Franck, T. (2014). Vlaggensysteem. Reageren op seksueel (grensoverschrijdend) gedrag van kinderen en jongeren. Garant.)*

VOLGENDE

INHOUD

PROTOCOLLEN

Sociale kaart

Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)

Het Centrum voor Jeugd en Gezin geeft advies over opgroeien en opvoeden. Voor vragen en twijfels over de ontwikkeling van uw kind en voor overleg of verdere hulp gewenst is, kunt u contact opnemen met de jeugdarts/-verpleegkundige van de school.

Jeugdarts/ jeugdverpleegkundige: zie website school

Tel: zie website school

Bereikbaarheid: werkdagen van 8.30 – 17.00 uur.

Algemeen Tel CJG: 088 - 254 23 84

Bereikbaarheid: werkdagen van 8.00 - 17.00 uur.

Sociaal wijkteam (SWT)

Het sociaal wijkteam richt zich zowel op gezinnen die basisondersteuning nodig hebben als op gezinnen met meer complexe problematiek zoals schuldenproblematiek, opvoedproblematiek en problemen met huisvesting.

Naam: zie website school

Tel: zie website school

Bereikbaarheid: werkdagen van 8.30 - 17.00 uur.

Jeugd- en gezinsteam (JGT)

Het Jeugd- en gezinsteam richt zich op gezinnen met opvoed- en opgroei problemen waarbij opzet en uitvoering variëren.

Naam: zie website school

Tel: zie website school

Bereikbaarheid: werkdagen van 8.30 - 17.00 uur.

Veilig Thuis Hollands Midden

Veilig Thuis is er voor slachtoffers en plegers van huiselijk geweld en kindermishandeling evenals voor beroepskrachten of bezorgde burgers die een vermoeden hebben van huiselijk geweld en kindermishandeling. Veilig Thuis geeft advies en organiseert hulp.

Tel: 0800-2000

E-mail: info@veiligthuism.nl

Website: www.veiligthuishollandsmidden.nl

Vertrouwensinspecteur bij de inspectie van Onderwijs

De vertrouwensinspecteur kan geraadpleegd worden wanneer zich in of rond de school/kinderopvang (ernstige) problemen voordoen op het gebied van: seksuele intimidatie en seksueel misbruik (zedemisdrijven), psychisch en fysiek geweld en discriminatie en radicalisering.

Tel: 0900-111 3 111

Beschikbaarheid: werkdagen van 08.00-17.00 uur.

Jeugdbescherming west

Jeugdbescherming west komt in actie als de veiligheid en de ontwikkeling van een kind of jongere bedreigd worden en hun expertise nodig is, dus als het écht nodig is.

Tel: 071 5239740

Calamiteiten- en zedenteam GGD

Het team komt in actie bij ingrijpende incidenten zoals op onder andere een school. Verschillende hulpverlenende instanties en de politie bekijken in teamverband wie, wanneer, welke ondersteuning nodig heeft.

Tel: 088 - 308 33 42
Bereikbaarheid: werkdagen van 8.00 - 17.00 uur.

CIT

Het Crisis Interventie Team (CIT) biedt vrijwillige hulpverlening in crisissituaties in gezinnen, waarbij onze focus ligt op de veiligheid van de minderjarige kinderen.

Tel: 088 3083800
E-mail: citmidden@ggdhm.nl
Tel. bereikbaarheidsdienst
buiten kantoortijden: 088 9004000

Sociale Jeugd- en Zedenpolitie

De SJZP behandelt zaken omtrent sociale jeugdproblematiek en zedenmisdrijven.

Tel: 0900-8844
Bereikbaarheid: Werkdagen van 08:30 - 17:00 uur.

Politie

Tel bij spoed: 112
Tel bij geen spoed: 0900-8844

INHOUD

PROTOCOLLEN

Colofon

RDOGHM.nl - Copyright © 2021 GGD Hollands-Midden

i-DEPOT: 118331

Auteur: GGD Hollands-Midden

Ontwikkeling: GGD Hollands-Midden

Niets van deze uitgave mag worden verveelvoudigd, door middel van druk, fotokopieën, geautomatiseerde gegevensbestanden of op welke andere wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur.

